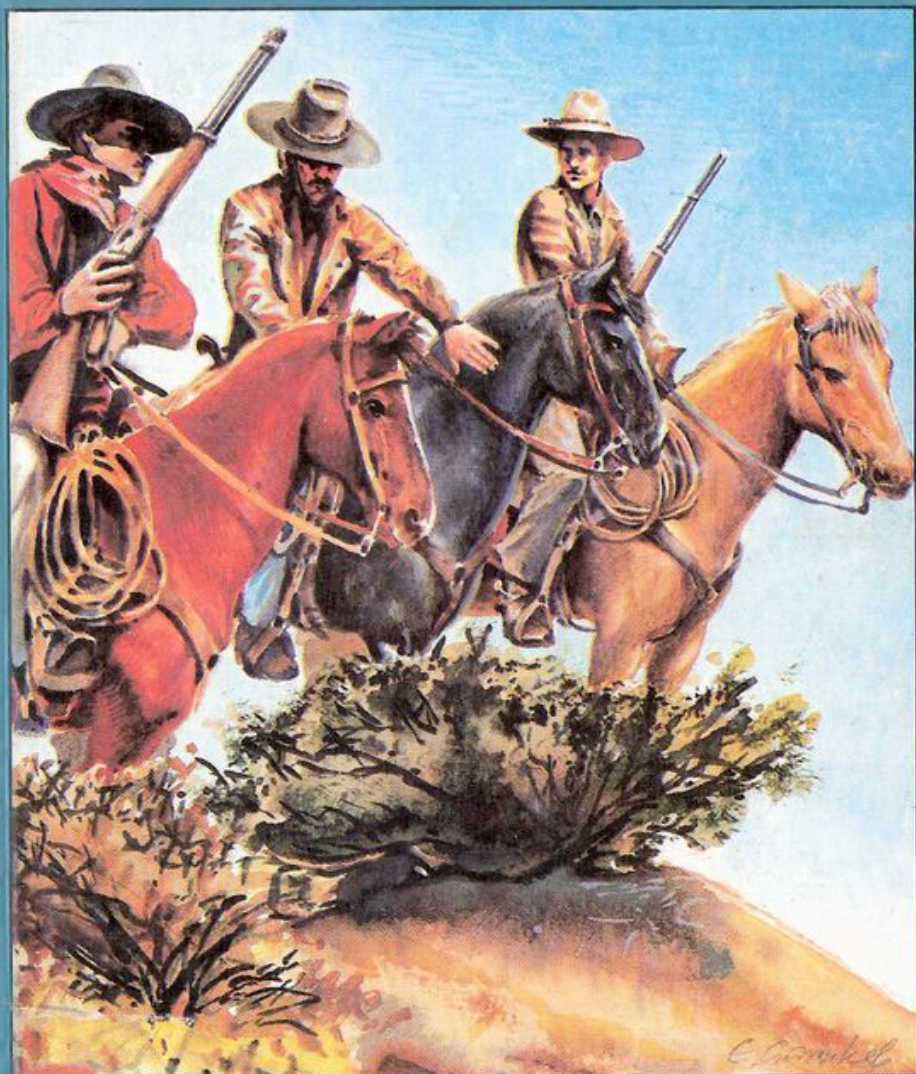

Бестселър на всички времена

БАНДИТИТЕ НА АРИЗОНА

ГЮСТАВ ЕМАР

Гюстав Емар

Бандитите на Аризона

I

Новата история, която ще се заловим днес да разкажем на нашите читатели, се развива изцяло в Аризона, бивша провинция на Мексико, анексирана от Съединените щати.

Днес Аризона е останала такава, каквато е била, когато се е наричала Сибола и е била открита от Кабеса де Вака¹, тоест тайнствен край, пълен със зловещи легенди, със страшни чудеса, населен с непознати и свирепи животни; неравната му почва изобилства с всевъзможни развалини, оставени от неизвестни народи.

Тези неизследвани пустини, простиращи се до безкрай, приютяват многобройно чергарско население, съставено от най-разнородни елементи, враждуващи помежду си и воюващи безпощадно.

Ето какво е населението на Аризона: индианци „бравос“, тоест, некротими, команчи, апачи, поуни и още много други, които претендират с основание, че са господари на земята; освен това горски скитници, ловци и трапери, единствените честни хора; после идват пиратите на саваните, предимно жестоки метиси, крадци и убийци, които не се боят нито от Бога, нито от закона; и накрая, декласираните и прокудените от всички цивилизации на Стария и Новия свят.

И все пак тази област е най-богатата и най-красивата в света, климатът ѝ е чудесен, флората и фауната ѝ са несравними, златните, сребърните и медните ѝ мини – неизчерпаеми.

Един петък към края на месец юни 187... година, между четири и пет часа вечерта, един човек, който изглежда беше ловец или горски скитник, след като бе минал по брод през Рио Хила там, където тя се съединяваше с Рио Пуерко, се спря на високия речен бряг, заби приклада на пушката си в пясъка и като скръсти ръце върху края на двойната цев на оръжието си, огледа внимателно обширната долина, простираща се пред него додето поглед стига. Доволен от бързото си наблюдение, той промърмори през зъби на френски със силен нормандски акцент:

– Е, доволен съм от себе си. Не съм сбъркал посоката с нито една крачка, макар че за пръв път идвам в този край, а оттук до Монреал има още много път.

Разговаряйки така със себе си, ловецът нарами отново пушката; приближи се и седна под едно акажу², напълни дългата си индианска

1. „Кравешка глава“ – прочут испански авантюрист – Б. авт.

лула, запали я, сложи пушката напреки на коленете си и запуши умислен.

С няколко думи ще ви запознаем с външността и душевните качества на това лице, което ще играе важна роля в тази история.

Той беше мъж най-много на двадесет и осем – тридесет години, на ръст почти великан – два метра и пет сантиметра; това телосложение не намаляваше никак изяществото и грациозността и на най-малките му движения, човекът беше великолепно сложен, сигурно беше надарен с атлетична сила, с изключителна ловкост и пъргавост. По цвета на кожата му – на печена тухла – се познаваше, че е канадец „обгорено дърво“. Този ловец се казваше Жан Берже, но беше известен из прериите просто с прякора Безследни поради лекотата на походката си, която при преминаването му през пустинята не оставяше никаква следа.

Макар и все още много млад, той се радваше на огромна слава като ловец и като скитник из всички савани от Канада до Мексико.

Няма да кажем нищо за облеклото му. Безследни носеше облеклото, възприето отдавна от канадските ловци и белите трапери в пустинята.

Ще отбележим само, че ловецът имаше великолепни оръжия, подарък от един висш френски офицер, чийто живот Безследни бе спасил през време на френската експедиция в Мексико; той имаше пушка с двойна въртяща се цев, която се пълнеше от задната част на дулото, четири револвера с по шест патрона; щик, който носеше на хълбока си, но при нужда слагаше на пушката. Тъй че въоръжението на Безследни беше внушително, защото можеше да даде двайсет и шест изстрела, без да бъде принуден да презарежда.

Неусетно ловецът бе оставил лулата си да угасне. Той се любоваше на величествения пейзаж, който се разкриваше пред очите му и колкото повече мракът изместваше дневната светлина, ставаше все по-паразителен.

Безследни беше примитивен човек, силен и чувствителен към всичко велико и красиво. Без да се опитва да обяснява чувствата си, той се чувстваше омаян, мощната меланхолия на тишината и на мрака му вдъхваше страхопочитание.

„Ох – прошепна си той като на сън, – сега разбирам благоговейната почит на червенокожите към тази тайнствена долина, която, както

2. *Акажу* – название на няколко вида тропически дървета, от които се правят скъпи мебели. – Б. пр.

казват те, е населена със знатни воители от старо време и която наричат Долината на сенките.“

Той се отърси, сякаш се събуждаше, сбърчи вежди, хвърли неспокоен поглед наоколо и добави: „Щях да забравя.“

Тогавата стана, отиде да събере сухи дърва, изкопа със щика си дупката, направи си огнище с три камъка, разположени в триъгълник по краищата на дупката, отвори чантата си, извади оттам желязно котле, напълни го с вода от един близък извор, сложи го на импровизираното си огнище, натрупа отдолу дърва и запали огъня.

След като завърши тези приготовления, ловецът натроши във водата два морски сухара, добави пемикан – сушено месо на прах – сол, чер пипер и чушле, после разстла жарта и постави върху нея бутче от антилопа, а под топлата пепел зарови десетина картофа.

– Чудесно – каза той с доволен вид, – след един час вечерята ще бъде готова, без да е нужно да се занимавам повече с нея.

Наближаваше осем часа вечерта. Вятърът бе утихнал, в горските дебри се чуваха джавкането на койотите³, излезли на лов, и хрипкавото мяукане на ягуарите, отиващи на водопой. Ловецът стана, разстла на земята едно одеяло, пръсна върху него няколко царевични зърна, после на два пъти подсвирна особено.

Почти веднага се чу бърз галоп и се появи един великолепен прериен мустанг, чер като нощта, с изящни нозе, широки гърди, малка глава, на която блестяха две големи искрящи очи. Разтваряйки храстите с гърди, той се спря така, че почти докосваше ловеца, на чието рамо сложи главата си, и го заблizza с тихо цвилене, изразяващо удоволствие и обич. Няколко минути се разменяха ласки между човека и животното, които изглежда се разбираха отлично. Конят беше напълно оседлан, само стремената бяха вдигнати, а зъбалецът беше издърпан и окачен за држката на седлото, за да може да яде съвсем свободно.

– Отде идеш, Негро? – каза господарят му, милвайки го нежно. – Защо не дойде по-рано? Пустинята е опасна в този нощен час, дивите зверове са излезли на лов. Изяж дажбата си, утре денят ще бъде труден. Спи ми се, уморен съм, пази добре и преди всичко не се отделяй от защитния огън.

Конят дари господаря си с една последна ласка и кротко захрупа. Ловецът се върна на мястото си, прозявайки се, облегна се на едно

3. *Койот* – месояден бозайник, близък до вълка и чакала; живее в Северна Америка. – Б. пр.

акажу, опъна крака към огъня и след като се увери, че всичко е наред, затвори очи, шепнейки:

– Имам два часа за спане, дотогава той няма да дойде.

Почти веднага заспа. Така изтече близо половин час. Вече нямаше ни най-малък полъх на вятър. Над пустинята тегнеше дълбока тишина. Внезапно Негро спря да яде и наостри уши. Безследни отвори очи, но без да помръдне. Конят бе започнал отново да хрупа дажбата си. Ловецът пак затвори очи.

Почти веднага и без да се чуе и най-малък шум, една „реата“⁴ от сплетена кожа се разви бавно от края на един дебел клон на акажото и се спусна крайно предпазливо.

Ако ловецът не спеше, щеше да забележи най-много на два метра от защитния си огън тази реата, висяща точно пред него.

След миг се появи черен силует на човек, възседнал клона, за който беше вързана реата.

Този човек като че се поколеба няколко секунди; внезапно взе решение, захвапа дълга кама, после, хващайки реатата с две ръце, се спусна с шеметна бързина. Безследни продължаваше да спи. Щом докосна земята, непознатият взе камата с дясната си ръка и с тигров скок се хвърли върху ловеца.

Но той вече се бе изправил пред врага, сграбчи във въздуха камата, която убиецът размахваше над главата му, изтръгна я от ръката му, повали го на земята и притисна силно с коляно гърдите му, като същевременно допря собствената му кама до гърлото му и каза с насмешлив глас:

– С какъв дяволски занаят се занимавате, майстор Петерман? По какъв странен път ходите, за да навестите приятелите си, и какви поздрави им носите?

Този субект, когото Безследни бе нарекъл с името Петерман и който се бе появил внезапно по такъв необикновен начин, беше нещо невъзможно, нелогично, марионетка, палячо, нехранимайко от Нюрнберг; той имаше малка глава, кръгла като ябълка, със сиви и разноцветни очи, без чело, с изпъкнали скули, нос, извит над разтегната до ушите уста, заострена брадичка, повдиганата към носа, нямаше брада, само няколко мръсножълтеникави косъма, които стигаха до веждите, торсът му беше къс, краката и ръцете, несъразмерно дълги, при вървеж му придаваха вид на огромен дългокрак паяк, вдигнал се на задните си лапи.

4. *Реата* (исп.) – въже или ремък за връзване на добитък, в случая – ласо. – Б. пр.

Усмехнатото му лице изразяваше лукаво добродушие, но когато го обземеше силно вълнение, тази маска падаше внезапно и тогава чертите му придобиваха ужасно злодейски израз.

Най-страшните бандити на саваните се плашеха от този човек заради вродената му злост, заради жестокостта и коварството му; той беше мерзавец, който не се боеше ни от Бога, ни от закона, и всички трепереха от него. Говореше се, че бил родом от Щетин, главен град на Померания в Прусия, където извършил такива ужасни престъпления, че бил осъден в родината си на доживотен затвор. Как е успял да избяга и да се прехвърли в Америка, никой не знаеше! Но едно беше сигурно: че след като прекарал само няколко месеца във Вашингтон, бил принуден да се укрие в пустинята, за да не бъде линчуван. Бяха му прикачили прякората Койота; никога едно име не е подходило толкова, защото той беше хиена, чудовище.

Без да престава да говори и да го притиска с коляното си, Безследни на бърза ръка му взе оръжието и преобърна джобовите му, чието съдържание захвърли надалеч; по някаква интуиция запази само един малък портфейл, натъпкан с книжа. Койота, отначало много смутен от оказания му груб прием, почти веднага възвърна хладнокръвието си.

– Аха! – каза той, подхилвайки се. – Значи вие сте пират, приятелю? Трябваше да ми го кажете веднага, лесно щяхме да се разберем.

– Съмнявам се – отвърна иронично ловецът. – Аз съм горски скитник, майсторе, ловя безразборно всякакви диви зверове, и четирикраки, и двукраки. Вие сам се убедихте в това.

– А, така ли? Значи знаехте, че съм тук?

– Напълно, майсторе Койот.

– Знаеш, че тия, които ме наричат така, рискуват кожата си.

Бандитът събърчи вежди. Безследни повдигна презрително рамене и не отговори.

– Какво искаш от мен в края на краищата? – продължи германецът, опитвайки се скришом да се привдигне.

– Аз ли? – рече ловецът. – Абсолютно нищо не искам от теб.

– Тогава защо притисна гърдите ми с коляно и допря камата до гърлото ми?

– Ти по-добре от мен знаеш защо. Уверявам те, ако не мируваш, ще те убия като бясно куче.

– А, така ли? Още дълго ли ще ме душите така? – кресна Койота едно.

– Само туй ли било, майсторе? Уморява ли ви това положение? –

каза ловецът с престорено съжаление.

– Чисто и просто не мога да трая повече.

– Тогава ще изпълня желанието ви.

Със сръчност, сила и бързина, които смаяха бандита, Безследни издърпа към себе си реатата, спусна я на земята и си послужи с нея, за да овърже здраво пирата, който мигновено бе обездвижен напълно.

– Ето, готово! – каза ловецът, смеейки се.

– Проклетник!... – извика бандитът в безпомощен гняв. – Ах, ако не беше ме пипнал така коварно!...

– Хайде де! – каза Безследни, оправяйки спокойно измачканите си дрехи. – Та вие не сте толкова страшен, колкото се представяте!

– Ах, да мога някога да си отмъстя! – каза пиратът, скърцайки със зъби.

– Ей Богу, колко сте очарователен! – рече Безследни. – Падате от небето, нахвърляте се върху мен като вълк, за да ме убие, и искате да си отмъстите за неуспеха на засадата, която ми устройте? Вие сте глупак, драги.

– Хм! Какво още ще има?

– Ще има – отвърна ловецът все тъй шеговито – превръзка на уста, за да не дърдорите като баба. Откровено казано, вие говорите прекалено много, а това ме отегчава.

– Превръзка за моята уста? Но...

Безследни върза на устата му една кърпа и така внезапно прекъсна изречението му наполовина.

– А сега ме изслушайте и не ме заплашвайте с поглед, предупреждавам ви, така няма да постигнете нищо. Вие поискахте да ме убие, без да ме познавате – устройте ми коварна засада. Аз имах право да ви убия като гаден койот, но не поисках това, аз съм честен горски скитник, не убивам, нападам врага си открито, независимо дали е човек или звяр, и се бия храбро с него. Вие сте бандит, който не признава ни Бог, ни закон, ще приложи спрямо вас закона на линча, око за око, зъб за зъб, няма да ви убия, хладнокръвното убийство ме отвращава, ще ви оставя без оръжие, без провизии и без огън в пустинята, ще ви оставя да умрете, това е последната възможност, която ви давам. Ако Бог, чиято доброта е неизчерпаема, се смили над вас и ви спаси, този суров урок може би ще ви вкара в правия път, което желая, без да се надявам – вие винаги сте злоупотребявал със силата си, аз ви правя по-слаб от дете, като връзвам ръцете и краката ви и запушвам устата ви.

Изведнъж крясък на бухал наруши тишината. Той прозвуча

трикратно.

Ловецът трепна, очевидно този крясък беше сигнал.

– Бях забравил – промърмори канадецът, – така ще бъде по-добре, той ще ми каже какво да правя.

Внезапно той захвърли на земята бандита, когото вече бе сложил напърно върху гърба на Негро, уви с дебело вълнено одеяло главата на пленника си, за да не може да вижда и да чува. После отговори на дадения му сигнал, като на свой ред изкряска като бухал.

Почти веднага се чу бърз галоп на препускащи с все сила коне, появи се трима ездачи, чиито тъмни силиуети се очертаха в нощта, и се спряха пред лагера на ловеца, който бе побързал да хвърли последен поглед на вечерята. Яденето беше готово, Безследни потри радостно ръце.

II

Първата грижа на пристигналите беше да разседаят конете си и да ги разтриват енергично в продължение на почти десет минути. Клетите животни изпусаха пара и се задъхваха от умора. Когато задишаха по-леко и запръхтяха с протегнати шии и щръкнали уши, пътниците им дадоха зоб, върху който те веднага се нахвърлиха с радост.

Тогава ездачите насядаха около огъня на бизонски черепи, които Безследни бе приготвил нарочно за тази цел, за да им служат за седалки.

– Закъсняхте с повече от един час, господин полковник – каза ловецът на тоя от тримата странници, който изглеждаше не началник на другите, а най-издигнат в обществената йерархия. – Да не би да ви се е случило нещо неприятно по пътя?

– Да, нападнаха ни внезапно седмина-осмина разбойници, които неочаквано ни препречиха пътя, но нашият приятел Синият облак ни отърва от тези нехранимайковци без кръвопролитие.

– Метисите са кучета – каза индианският вожд презрително, – Синият облак е сахем⁵ сред своя народ.

– Да, да, като са ви видели – каза през смях ловецът, – сигурно са били неприятно изненадани.

– Команчите са господари на пустинята – изрече вождът гордо. – Кой би посмял да им се възпротиви?

– Право казвате, вожде, но става късно и навярно сте много гладни, да не чакаме повече – каза Безследни.

И се обърна към третия пътник, който веднага след разтриването на конете се бе заловил да построи хакал⁶.

– Хей, Сиди-Муле, още ли не си завършил постройката си? – каза му ловецът.

– Завършена е – извика този, който бе наречен Сиди-Муле.

И като прибра в ножницата дългата сабя, която му бе служила за сечене на клоните, използвани за строежа на хакала, каза на офицера:

– Господин полковник, вашата спалня е готова да ви приеме, когато пожелаете да се оттеглите.

– Благодаря, стари приятелю – отвърна офицерът. – Седни до мен, няма да бъдем за пръв път един до друг; нали не си забравил нашите

5. Сахем – индиански вожд. – Б. пр.

6. Хакал (исп.) – колиба, заслон. – Б. пр.

походи в Африка?

– Пази, Боже, да забравя, господин полковник, оттогава вие се издигнахте по чин, ала това е все още недостатъчно, вие би трябвало...

– Хайде, хайде, и така сме си добре, яж си супата, дърти мърморко.

Войникът прихна да се смее, настани се на един бизонски череп и не обели нито дума повече.

Вечерята започна веднага с увлечение и апетит.

Ще се възползваме от настървението, с което нашите герои лапат бутчето от антилопа, за да ги представим на читателите.

Синият облак беше пръв „сагамор“⁷ на племето на Червения бизон, едно от най-важните и най-войнствените от славния народ на команчите. Синият облак беше висок на ръст, с мощно телосложение, чертите му бяха красиви, черните му като смола очи светеха от ум и чувствителност.

Този вожд, много прочут в прериите, навярно беше стар – по думите на хора, които го познаваха добре, най-малко на седемдесет и пет години – той имаше лъскави зъби, гъста черна коса като крило на гипает – американския гарван, походката му беше енергична, бърза и лека като на трийсетгодишен, във външността му не се забелязваше никаква следа на старост.

Втората личност, този, когото наричаха полковник, беше млад човек, най-много на трийсет и пет години. Той беше едър, добре сложен, много як, под малко женствената му външност се криеше несломима енергия и воля, извършваше и най-дълга преходи пеша или на кон, без никога да се оплаче от умора. Чертите му бяха много красиви, имаше жълто-червеникава коса, черни очи и вежди, което придаваше на откритото му и добродушно лице нещо странно, което поразяваше и не можеше да се обясни.

Господин граф Луи Кулон дьо Вилие спадаше към стар род от Южна Франция, много членове на който заемат почетно място в летописите на провинцията; в историята на Канада са отбелязани имената на двама офицери от този благороден род.

Третият от пътниците, Сиди-Муле, беше чистокръвен парижанин, роден в центъра на предградиято Сент Антоан. Той беше „полково дете“, никога не бе познал нито баща, нито майка и се бе записал доброволец веднага щом бе достигнал наборна възраст; полкът бе станал единственото му семейство. Той беше целият изтъкан от мускули и нерви,

7. *Сагамор* и *сахем* имат еднакво значение. – Б. пр.

много як и най-вече много похватен, всичко му идеше отръки; в момента, когато го изкарваме на сцената, беше около трийсет и пет години. Имаше високо и широко чело, сиви очи, кръгли, живи и святкащи дяволито, изпъкнали скули, широка уста, силно подчертана и издадена напред брадичка, рядка руса коса, гъсти и дълги жълто-червеникави мустаци и брада само под устните, лицето чу беше керемиденочервено, изражението насмешливо и закачливо, но винаги весело и пропито с добродушие. Той беше истински образец на много храбрите, но неподдаващи се на дисциплина войници от дисциплинарните роти в нашите африкански колонии. Крайно небрежното му облекло се състоеше от всички дрехи, носени в тези краища – отчасти на индиански ловец, на ранчero⁸ и дори на мексикански войник, всичко това допълнено с меки ботуши в доста добро състояние и червен фес, кривнат на дясното ухо; този фес беше единственото нещо, което бе останало от спахийската му униформа.

Изобщо Сиди-Муле беше войник-чудак, бивш спахия⁹, хитър като маймуна, инат като магаре, смел като лъв, винаги се усмихваше и пееше, никога не бързаше, нямаше друга грижа освен да живее добре, бе попаднал в тия краища през време на злополучната експедиция в Мексико след не знам каква си скандална афера; действително беше истински екземпляр, много интересен обект за изследване. При слизането си в Санта Крус полковникът бе срещнал случайно Сиди-Муле, който някога му беше подчинен и когото познаваше отдавна; нещастникът почти умираше от глад. Знаейки какво струва, полковникът му бе предложил да го придружава – предложение, което бившият спахия прие на драго сърце, оттогава те не се бяха разделяли; господин Дьо Вилие се радваше на този необикновен другар, чиято непоколебима преданост във всички случаи му беше ценна. Вечерята вървеше към края си, бяха запалили обикновени дълги индиански лули и пури и пиеха отлично кафе, ароматизирано с няколко капки френска ракия.

– Научихте ли нещо, приятелю Безследни? – попита полковникът, палейки пура.

– Откакто се разделихме, господин полковник – отговори ловецът, – много се движих, но нищо не свърших досега. А вие имате ли по-голям късмет от мен?

– Като начало смятам, че преодолях всички пречки.

8. *Ранчero* (исп.) – притежател на скотовъдна ферма (ранчо). – Б. пр.

9. *Спахия* – кавалерист от някогашната френска колониална армия в Северна Африка. – Б. пр.

– Как?

– Най-напред отидох в Мексико и макар че очаквах мексиканските власти да ме посрещнат враждебно, достатъчно беше да се похваля с връзките си с президента на републиката, за да признаят правата ми напълно без ни най-малко затруднение. Дадох ми картбланш да си послужа с каквито искам средства, за да встъпя отново във владение на концесията си.

– Но вие сте пожънал истинска победа, господин полковник – каза радостно ловецът. – На какво се дължи според вас тази благосклонност на мексиканското правителство?

– На много причини – отвърна офицерът, – главно на това, че днес моята концесия се намира на територията на Съединените щати и Мексико никак не се интересува от въпроса, правителството на тази страна няма нищо против да направи услуга на един висш френски офицер, без това да му струва нещо, и същевременно да изиграе един лош номер на великата република – Съединените щати, която то мрази.

– Точно така е – каза Безследни, – затова се опасявам, че няма да ви бъде така лесно с правителството във Вашингтон, както с правителството на Мексико.

Полковникът се усмихна и след като два-три пъти смукна дим, за да разпали пурата си, която гаснеше, каза:

– Лъжете се.

– Защо?

– Ще разберете.

– Прощавайте, господин полковник, че ще ви прекъсна – обади се Сиди-Муле.

– Какво има? – попита офицерът.

– От няколко минути ме озадачава нещо като вързоп, който виждам да шава там, под акажото, и се питам какво ли би могло да бъде.

– Вярно – каза ловецът, пляскайки се по челото, – бях го забравил.

– Какво е то? – запита офицерът.

– Това е цяла история, господин полковник, благодаря на Сиди-Муле, че ми напомни. Добре, че говорехме тихо.

– Нима е човек?

– Да, господин полковник, и при това опасен враг.

– О-хо-хо! Враг ли?

– Този вързоп, както го нарича Сиди-Муле, е чисто и просто най-свирепият бандит на пустинята, за когото несъмнено сте чувал да се говори.

– Как е името му?

– Койота.

– Разбойникът-германец? – възкликна спяхията.

– Същият – каза ловецът.

– Наистина съм чувал да се говори за този негодник, че не се бои от Бога, ни от закона.

– Добавете, господин полковник – продължи Сиди-Муле, – че и най-свирепите разбойници треперят пред него и го ненавиждат.

– Когато пристигнах тази вечер на мястото, където ми бяхте определил среща, господин полковник – продължи ловецът, – този човек, който се бе скрил между клоните на акажуто, изведнъж се хвърли върху мен и едва не ме уби, не зная по каква причина.

– А аз зная – рече полковникът, клатейки замислено глава, – или поне се сещам. Продължете, Безследни.

– Благодарение на необикновената ми пъргавина, която бандитът не подозирате – поде отново ловецът, – аз успях не само да осуетя нападението му, но и да го хвана, да го завържа, както виждате, и възнамерявах да го пренеса с кърпа на устата и превръзка на очите, за да не вижда, в една от тези порутени къщи, където щях да го оставя да умре, защото не исках да го убивам. Какъвто и злодей да е този човек, противно ми беше да му отнема живота и като чух сигнала ви, аз се спрях, мислейки си, че вие по-добре от мен ще знаете какво трябва да се направи с този негодник. Не зная как го забравих.

– Чудесно! – възкликна Сиди-Муле, пълнейки лулата си. – Идеята ви е била отлична, Безследни, сбъркал сте, че не сте я изпълнил. Но още има време. С разрешение на полковника аз ще му вкарам два куршума в главата и всичко ще свърши.

И понечи да стане.

– Не мърдай – каза полковникът, като го накара да седне отново. – Този човек не бива да умре така. Първоначалната мисъл на Безследни е била отлична, този мерзавец заслужава наказание за пример на другите, но ние нямаме право да го убиваме: щом като засадата, която е устроил на нашия приятел, не е успяла, нека го изоставим в пустинята без оръжие и без провизии. Е, добре, съгласен съм да го завържем, но да му дадем възможност да се спаси, да може да извика за помощ. Кой знае дали Бог няма да се смили над него? Нека приложим спрямо него закона на пустинята, той е толкова жесток, че не е нужно да го правим още по-суров; ужасите, които ще изтърпи, може да го вкарат в правия път. Вържете го здраво за клона, на който се е спотайвал, за да не бъде разкъсан

жив от зверовете, махнете кърпата от устата му и превръзката, която го прави глух и сляп, и го оставете на волята на Бога, който единствен има право да се разпорежда по свое усмотрение с живота му.

– Мино – добре – каза сахемът на команчите, – великият бял вожд говори правилно. Уаконда – Бог – е единственият господар на живота на бледоликите и на червенокожите, само той осъжда или опрощава.

– Вържете този подлец за дървото. При изгрев слънце, когато напуснем нощния си лагер, Безследни ще остане последен, за да му махне кърпата от устата и превръзката от очите, не бива да ни види и да ни познае.

– Аз намерих в джобовете му портфейл, натъпкан с книжа – каза Безследни.

– Взехте ли му тези книжа?

– Да, господин полковник.

– Добре сте сторил, така и трябва. В тези книжа може да намерим ценни сведения.

– И на мен ми хрумна същото, господин полковник, ето портфейла.

И го предаде на офицера, който го скъта в един страничен джоб на ловната си куртка.

– Нощта напредва, настанете този човек на клона, отдето е дебнел, и го вържете здраво, но без да го измъчвате.

Безследни и Сиди-Муле станаха веднага и се постараха да изпълнят дадената им заповед.

Работата им не беше лесна, но след като дълго опипваха, успяха да овържат здраво разбойника между три клона, които образуваха естествена седалка; там бе настанен удобно. Койота беше много умислен през време на тази операция, от която не разбираше нищо, но двамата мъже го чуваха да пъхти тежко.

– Готово – рече Сиди-Муле, скачайки на земята. – Ето че го настанихме. Ако се оплаква, значи е с много лош характер – добави спахията, смеейки се.

– Прав си – вметна Безследни, – по-удобно не може да бъде настанен. Ще спи като опосум¹⁰, без страх да падне.

– Преди да легнем да спим, ще довърша онова, което ви казвах, когато Сиди-Муле ни прекъсна. Казвах ви, че правителството във Вашингтон...

– Да, полковник, и аз ви изтъкнах, че то няма да бъде така

10. *Опосум* – двуутробен американски бозайник, приличен на катерица. – Б. пр.

отзивчиво към вас, както правителството на Мексико.

– Лъжете се, Безследни – поде полковникът, – аз ходих във Вашингтон.

– Вече! – възкликна ловецът изненадан.

– Да – потвърди офицерът, – срещнах се с президента на Съединените щати, той ме прие много любезно, изложих му молбата си и представих документите, които доказват моето право. Президентът ми каза в общи черти следното:

„Вашето искане е справедливо, господине, правото ви е неоспоримо. За нещастие, вашата концесия е разположена в Аризона, тоест в област, която владеем само формално. Напразно се опитвахме да цивилизоваме и да колонизираме тази богата земя, тя се противи на всякаква колонизация, самите заселници бяха принудени да се оттеглят, с голяма мъка построихме няколко изолирани укрепления, които затвърдяват нашето владение, и нищо повече. Ето защо не мога да ви помогна така, както бих желал, индианците бравос и разбойниците се разпореждат в целия тоя край и остават негови господари. Трябва да действате сам, на свой риск и отговорност, аз мога да направя само едно: да ви разреша да наберете сподвижници в необходимия според вас брой, за да си осигурите владението на вашата концесия със силата на оръжието. Гарнизоните на укрепленията ще ви помагат, доколкото им е възможно. Приемате ли тази почти безполезна закрила? Защото се опасявам, че нашата помощ не ще ви бъде много полезна.“

„При тези условия – отвърнах аз, – ако не успея, поне ще мога да си опитам късмета.“

„Решен ли сте напълно?“ – продължи президентът.

„Да“ – отговорих.

„Добре – рече президентът, – исках да ви задам само един въпрос.“

„Какъв?“ – попитах аз.

„Ето какво – поде отново президентът. – Щом се настаните в концесията си, ако успеете да се задържите, започнете веднага цивилизаторското дело, което досега ние само чертаехме.“

„Обещавам ви“ – отговорих аз.

Четири дена по-късно бях повикан в Белия дом. Президентът на великата република ми даде най-широки пълномощия и ми пожела успех, веднага се сбогувах и още същия ден напуснах Вашингтон. Какво ще кажете, Безследни?

– Хм! – промърмори ловецът. – Вие се залавяте с трудна задача. Много се боя, че няма да успеете.

– Може би – каза Сиди-Муле със замислен вид.

– Аз вярвам в звездата си – заяви полковникът, – не знам защо, но вярвам, че ще успеея.

– Може би – повтори Сиди-Муле.

– А, така ли! Ти говориш с гатанки, момчето ми – рече полковникът весело.

– Нощта носи съвет, господин полковник – продължи спахията, – утре ще си поприказваме.

– Ей Богу – каза полковникът, – имаш право, хайде да вървим да спим.

Полковникът пожела „лека нощ“ на спътниците си и влезе в хакала, който Сиди-Муле му бе построил. Тримата си бяха разпределили нощното дежурство. След десет минути спахията и Безследни вече спяха дълбоко, загърнати в одеялата си и с крака към огъня. Сахемът дежуреше сам. Нощта беше спокойна.

Малко преди изгрев-слънце Безследни събуди другарите си, конете бяха оседлани и тримата ловци се метнаха на седлата и се отдалечиха много бързо, след като се уговориха с Безследни да се срещнат на две левги¹¹ по-нататък на едно обгоряло място, добре известно на вожда на команчите.

Когато конниците изчезнаха по криволиците из високата трева, ловецът се качи на дървото и както се бяха разбрали, махна кърпата от устата и покривалото от главата на бандита.

– Ще ме убиеш ли? – попита той с глух глас.

– Не – отговори ловецът, – преди да си тръгна, исках да ти дам възможност за спасение.

– Значи ме изоставяш тук, на това дърво?

– Да, можеш да извикаш за помощ, ако някой мине край теб.

– Гърлото ми гори.

– Пий – рече ловецът, поднасяйки манерката си до устните му.

Разбойникът пи на големи глътки.

– Благодаря – каза той, – значи ме съжаляваш?

– Защо да те карам да страдаш?

– И така ли ще ме оставиш?

– Налага се. Ако помниш някоя молитва, повярвай ми, отпрати я към Бога, защото само той може да те спаси.

– Аха, значи съм прокълнат! – извика нещастникът отчаяно.

11. Левга – мярка за разстояние, равна на 4 км. – Б. пр.

Той отметна глава назад и затвори очи – загубил бе съзнание.

– Горкият! – промърмори ловецът.

Той хвърли последен съчувствен поглед към осъдения и слезе от дървото.

Пет минути по-късно Безследни препускаше с все сила, без разбойникът да може да узнае в каква посока бе поел. След по-малко от час се присъедини отново към другарите си.

– Е, как е? – попита полковникът.

– Мечтае само за отмъщение.

– След няколко часа ще мисли друго.

– Не вярвам – каза ловецът, поклащайки глава, – той е демон!

III

След като закусиха, полковникът и спътниците му се подслониха на сянка, за да мине най-големият дневен зной, преди да се решат да продължат пътуването си. Всеки се бе настанил колкото е възможно по-удобно, за да си почине два-три часа.

Всички бяха затворили очи, като нямаха какво друго да правят, нашите герои пътуваха с пълна скорост през страната на сънищата. Внезапно скочиха на крака, грабнаха оръжието си и се скриха зад огромните дънери на корковите дъбове в гората. Доста близо до лагера им бяха изтрещели няколко изстрела. Почти веднага четирима конници изскочиха от една пътека, проправена от зверовете, и излязоха на обгарялото място, препускайки с отпуснати юзди, като се обръщаха на седлата си, за да стрелят назад.

Тези конници носеха елегантното и живописно облекло на богатите мексикански ранчероси, бяха четирима и обграждаха плътна една жена, която водеха помежду си, несъмнено за да я предпазват. Скоро на разстояние най-много един пистолетен изстрел се зададоха трийсетина страшни бандити, които пришпорваха с всички сили конете си, подканвайки ги с яростни викове, като същевременно стреляха, полулегнали на ездитните си животни. Като се изключи Синия облак, който, що се отнася до огнестрелното оръжие, имаше само пушка, полковникът и другарите му можеха да дадат по двайсет и шест изстрела, без да презареждат.

Когато бандитите се изравниха с пътниците, по даден от полковника знак екнаха четири гърмежа, четирима души паднаха на земята, почти веднага четирима други се търколиха на тревата и стрелбата продължи без прекъсване. Бандитите се поколебаха; бегълците, виждайки подкрепата, обърнаха конете си обратно; един залп предизвика пълна бъркотия в редовете на бандитите и решили, че е безсмислено да упорстват в този неравен бой, те се разбягаха във всички посоки, без ни най-малко да ги е грижа за ранените, които изоставиха без угризение на съвестта.

Схватката едва ли бе траяла и четвърт час. Бандитите бяха загубили в убити и ранени шестнайсет души и пет коня, това беше сериозна несполука за тях. В гората се чуха още няколко изстрела. Няколко минути по-късно една дузина конници пристигнаха в галоп, размахвайки оръжие и надавайки радостни викове „Ура“.

Новодошлите бяха очевидно приятели или слуги на ранчеросите, които полковникът бе защитил така енергично. Всички мексиканци наскачаха на земята. Четиримата ранчероси, които бяха господари на останалите, се приближиха към полковника и другарите му.

Един от тях с изискана вежливост отдаде чест на френския офицер.

– Господине – заговори той на отличен френски, покланяйки се, – дължа на вас живота си, а също и живота на моите приятели и близки и един още по-ценен – на сестра ми доня Луиса, която имам честта да ви представя. Сега, господине, ние се свързваме за цял живот. Моля ви да ми направите честта да приемете моето приятелство и да ме удостоите с вашето. Човекът, който спаси скъпата ми сестра, може да ми бъде само брат.

– Аз просто направих това, което вие сам бихте направил. Господине, при тези обстоятелства – каза полковникът с усмивка – ето ръката ми, приемам от все сърце ценното приятелство, което ми предлагате така любезно. Аз съм граф Луи Кулон дьо Вилие, полковник от френската армия.

– А аз, господине – отвърна веднага ранчерото, – съм дон Хосе Перес де Сандовал, бивш шарже д'афер на Мексико във Франция. Отдавна имам честта да ви познавам, полковник, като един от най-блестящите офицери на френската армия.

Полковникът се ръкува сърдечно с близките на дон Хосе и се поклони почтително на доня Луиса Перес де Сандовал.

Девојката се поклони и сведе очи изчервена.

Настъпи мълчание. Офицерът неволно се чувствуваше развълнуван и смутен пред това очарователно младо момиче. Дон Хосе Перес де Сандовал се усмихна, гледайки сестра си, и заговори отново, навярно с цел да даде на полковника време да възвърне самообладанието си:

– Бих желал, господине, да благодаря на храбреците, които под ваше ръководство ни направиха такава голяма услуга.

– Вие ги виждате около мен, господине – отвърна полковникът, сочейки сахема, Безследни и Сиди-Муле

– Какво – извика учудено младият човек, – това ли е цялата ви армия?

– Бога ми, да – отговори офицерът.

– Ах! – възкликна дон Хосе. – Ако се съди по това как се умножиха, мислех, че са най-малко двайсетина. Само вие, французите, умеете да правите такива изненади.

По покана на полковника всички насядаха на земята, с изключение

на доня Луиса, която се извини и се оттегли в един хакал, който Сиди-Муле ѝ бе стъкмил набързо по заповед на полковника.

Трябва да споменем един факт, който мина незабелязан, но е твърде важен: когато дон Хосе Перес де Сандовал се озова лице с лице пред Сиди-Муле, той сложи пръст на устните си и леко сбърчи вежди; спахията изглежда разбра тази заповед – явно това беше заповед – защото сложи десница на сърцето си и се поклони.

– Не мога да разбера как можахте да водите такава адска и толкова точна стрелба – поде отново дон Хосе.

– О, много просто, господине, като се изключи сахемът, който предпочита американската си пушка, двамата ми другари и аз имаме първокласни оръжия. Освен това всеки от нас има по четири револвера с шест патрона, пушка с двойна въртяща се цев и със затъкнат щик, следователно можем да дадем общо седемдесет и осем изстрела, без да става нужда да презареждаме, което ни осигурява голямо предимство, както впрочем сам сте забелязал.

– Разбира се, какво ли щях да правя аз, който имах охрана от двадесет и пет души, ако трябваше да се справям с вас? Щеше да ни сполети същото като разбойниците – да бъдем принудени да бягаме с всички сили – добави той, смеейки се.

– Като стана дума за тези бандити, как посмяха те да ви нападнат така посред бял ден?

– Това е стара омраза, колкото пъти се срещнем, все си разменяме по няколко пушечни изстрела.

– Значи ги познавате.

– О, отлично, хората, които ме нападнаха, спадат към бандата на Койота.

– Койота ли!

– Да. Да не би случайно да го познавате?

– Продължавайте, ще ви отговоря, когато разкажете всичко.

– Добре. Койота вероятно е знаел, че ще поема в тази посока, скрил е шейсетина разбойници в засада в гората, а аз не подозирах тази засада, смятах, че няма от какво да се страхувам. Бандитите се възползваха от нашата самоувереност, за да ни нападнат с изненада, откъснаха ни от охраната ни и ако не бяхте вие и другарите ви, полковник, щяхме да загинем, но ви се кълна, че този проклет Койот ще ми плати за това коварство.

Полковникът прихна да се смее.

– Извинете, господине, не разбирам.

– Простете ми, сеньор, за този смях, който няма нищо общо с вас, той се отнася за Койота, който за пръв път в живота си днес бе несправедливо заподозрян.

– Несправедливо заподозрян ли! Този злодей, този бандит!

– Той е точно такъв, какъвто го описахте, господине, и дори нещо повече.

– Какво имате предвид, господин полковник?

– Уверявам ви, Койота е невинен за засадата, на която едва не сте станал жертва тази сутрин, чисто и просто защото му е било физически невъзможно да напусне без чужда помощ дървото, на което го бяхме изоставили. – И като се обърна към ловеца, рече: – Безследни, разкажете на сеньор дон Хосе какво се е случило тази нощ и тази сутрин, тоест преди два часа между вас и Койота.

Горският скитник го послуша, разправи за засадата, която бе избягнал по чудо, и за наказанието, наложено на бандита германец по заповед на полковника.

Дон Хосе де Сандовал изслуша този разказ с най-сериозно внимание.

– Сбъркали сте, че сте помилвали този негодник – каза младият човек, – напразно сте проявили снизхождение, трябвало е да го линчувате безмилостно – умряло куче не хапе. Ако се отърве, а положително ще се отърве, защото всички пустинни разбойници се поддържат, този бандит ще има едно-единствено желание: да ви убие в някое кътче, ето това ще ви струва вашето великодушие. Аз познавам Франция, където съм, така да се каже, възпитан. Вие, французите, почти винаги ставате жертва на някакво криворазбрано снизхождение: било от безгрижие, било от пренебрежение, когато сте жертва на някакъв бандит, вие го пускате на свобода, като му казвате да върви другаде да го обесят.

– Това е вярно – съгласи се полковникът.

– Бандит не се оставя да го обесят – продължи дон Хосе весело, – той продължава все така подвизите си и става истинско бедствие за обществото и в деветдесет от сто случая се отървава от наказание. В пустинята ние разсъждаваме другояче, имаме само едно наказание – смъртта – и го прилагаме, без да се колебаем, нехранимайковците знаят това и се пазят.

– Може да не съм прав, сеньор дон Хосе, но тукашните обичаи ме ужасяват. Аз съм войник, ала никога не бих посмял да убия хладнокръвния един злодей, който и да е той, и да върша работата на палача.

– Да, да, и аз бях като вас, когато се върнах от Европа, но бързо

осъзнах, че се поддавам на чувствата си. Без да искате, опитът ще ви научи как трябва да се постъпва с всевъзможните бандити, от които гъмжи пустинята.

Скоро разговорът се оживи и стана много сърдечен.

– Вие живеете сигурно в Сонора¹² – каза полковникът. – В такъв случай аз, който не познавам никого в този край, ще бъда щастлив да поддържам едно толкова странно завързано познанство.

– И което, надявам се, няма да се ограничи само с това. Аз и моите близки сме ви много задължени, господин полковник, ето защо сме ви всецяло предани и готови да ви услужим с всичко, което би могло да ви бъде приятно и най-вече полезно. Аз притежавам вила в Пасо дел Норте, една къща в Урес и друга в Ермосильо.

– О-хо-хо! Много жилища имате – каза полковникът, смеейки се.

– Да – рече младият човек със същия тон, – нашето семейство е малко като маркиз Карабас на добрия Перо¹³.

– Тъкмо това си мислех и аз.

– Нашето твърде многобройно семейство, което се надявам да опознаете скоро, живее в едно голямо имение, разположено в самата Аризона.

– Посред варварството – възкликна офицерът изненадан.

– Бога ми, да, но все пак това жилище е много уютно, ще го видите и ще се смаете.

– Какво, сред бандитите?

– И индианците бравос – добави дон Хосе, – вас ви очакват изненади от всякакъв род. Може ли да ви запитам къде отивахте сега?

– Аз идвам от Съединените щати, където имах да уредя някои работи, пътувах като същински турист, току-що прекосих пустинята и смятам да остана известно време в Пасо дел Норте.

– Тогава, ако не ви е неприятно, ще пътуваме заедно.

– С най-голямо удоволствие.

– Значи се разбираме: ще тръгнем след два часа и ще пристигнем утре рано в Пасо дел Норте.

– Оставям се изцяло на вас.

– Бъдете спокоен, господин полковник, в мое лице ще имате добър водач.

– Убеден съм.

12. Сонора – мексиканска провинция. – Б. авт.

13. В приказката „Котаракът в чизми“ на Шарл Перо маркиз Карабас забогатял благодарение на своя котарак, който бил единственото му наследство. – Б. прр.

– Бързате ли?

– Никак, работите ми вървят добре, но трябва да почакам един-два месеца било в Пасо дел Норте, било в Ермосильо.

– Тогава всичко е наред. Аз пък трябва да бия път чак до Мореля, за да посетя един мой роднина, пътуването ми ще трае най-много петнайсет дни, а после ще бъда изцяло на ваше разположение.

В този момент един слуга се приближи до дон Хосе и тихо му каза нещо.

– Интересно – рече младият човек, смеейки се, – знаете ли какво ми бе съобщено?

– Какво? – попита офицерът.

– Имаме вести от Койота.

– Ох! Избягал ли е?

– Веднага отгатнахте.

– В края на краищата толкова по-добре за него.

– Хм! – промърмори дон Хосе. – Може би. Ще позволите ли вестниците да се явят пред вас?

– Че защо не?

– Защото са апачи, най-ужасните крадци и пияници в пустинята.

– Чувал съм да се говори много за тези индианци, но никога не съм ги виждал. Трябва да ви призная, че ще бъда много любопитен да се запозная с тях.

– Добре. Знаете ли испански?

– Отлично.

– Тогава ще ги помоля да се изразяват на този език, който говорят свободно, макар и упорито да се преструват, че не го знаят. Но те ще правят каквото пожелая.

Дон Хосе се обърна към слугата.

– Кучильо, колко са вождовете? – запитва той.

– Един сахем и двама улмени¹⁴, общо трима – отговори Кучильо.

– Отлично, донеси първо три бутилки ракия, после ще доведеш вождовете. А колко са воините?

– Двайсетина.

– Имаме ли обикновена ракия?

– Не, *mi ato*¹⁵, но имаме две буренца пулке¹⁶.

– Пулкетото ще бъде достатъчно, търкулни насам едно буренце.

14. *Улмен* – богат и влиятелен човек. – Б. пр.

15. *Господарю мой* (исп.). – Б. пр.

16. *Пулке* – мексиканска спиртна напитка от ферментирал сок на агаве. – Б. пр.

- Добре, ми ато.
– Хайде, побързай.

Кучильо тръгна тичешком.

– Апачите – поде дон Хосе – са много любознателни, много храбри и много хитри, но са пияници, крадци и грабители, които не се боят ни от Бог, ни от закон.

- Не се ли страхувате от тях?

– Аз ли! – прекъсна го младият човек, изправяйки се. – Тези демони обичат семейството ми, няма причина да се страхувам от тях, те са ми предани: само да махна с ръка, да смигна, и ми се подчиняват.

Кучильо изпълни мигновено нарежданията, които бе получил от господаря си. По даден от дон Хосе знак той доведе вождовете на апачите при пътниците. Тримата мъже, които се явиха пред тях, бяха истински синове на пустинята – горди, надменни, ловки, хитри, коварни, с изпитателен, винаги шарещ поглед. Тези вождове сигурно бяха на поход, защото носеха бойни краски и въоръжение.

Те бяха полуголи, което позволяваше да се види атлетичната им снага, но ръцете им бяха мършави, без мускули, загръщаха се изиящо с големи наметала, връзваха косите си с червена вълнена панделка, която ги опасваше под ушите.

Сахемът, висок човек, имаше високомерно и внушително изражение; в средата на бойното му снопче коса беше забодено орлово перо, ракитовият му щит, покрит с полуошавена бизонска кожа, беше прикрепен от лявата страна на пояса му до торбичката с куршуми, в дясната си ръка държеше ветрило, направено от крило на орел-рибар, единствен той носеше такова украшение, само най-знатните вождове имат право да си служат с него, за петите на мокасините му бяха вързани вълчи опашки – много почетно украшение – само големите храбреци имат право да носят такива опашки на петите си. Сахемът се отличаваше с изрядна чистота и спретнатост, стигащи дори до крайност; пушката му, нов модел, който се зареждаше от задната част на дулото, както и другите му оръжия – мачете и нож за скалпиране – се поддържаха извънредно грижливо. Този вожд беше пълна противоположност на другите двама вождове, чиято груба и свирепа външност не говореше твърде ласкаво за тях.

След обичайните приветствия вождовете отстъпиха няколко крачки назад, като по този начин, според етикета и най-вече от уважение, оставиха сахема сам.

- Щастлив съм, че виждам Голямата пантера – рече дон Хосе на

вожда, – от няколко луни не съм срещал вожда па племето на Сивата мечка. Говоря на езика на „янаските“ – испанците – понеже ми дойдоха на гости бледолики, а те не знаят езика на моя брат.

– На какъвто и език да говори Нощната птица, неговите братя, апачите на Сивата мечка, знаят, че той няма раздвоен език и че думите, изтържнати от гърдите му, винаги идат от сърцето.

– Голямата пантера е много мъдър и много изкусен воин. Какво желае той да каже на своя брат? Може да му говори откровено: сърцето на Нощната птица няма вече нито една кожа, която да му пречи да вижда приятеля си.

– Вождът знае това. Ето какво казват сагаморите на народа апачи, най-могъщия в ловните полета и в страната Сибола, на която се опира светът: земята ни принадлежи, Уаконда я е дал на нашите бащи, за да я заселят и да живеят там. Защо бледоликите, лоши и жестоки неверници, искат да ловуват против волята ни в нашите ловни полета, справедливо ли е това? Не. Апачските сагамори казват: Да свикаме голям „магически съвет“ с нашите братя команчите, поуните – вълци, кенахите, черните нозе и другите племена и народи, за да решат вождовете какво да се прави. Нашият баща, великият сагамор на команчите от езерата и прериите, ще прати „а често“ – глашатай – във всички „атепетли“ – села – за да предизвести вождовете на всеки народ. – А като се обърна към двамата улмени, добави: – Дватама вождове ме чува. Добре ли говорих, могъщи хора?

Дватама улмени се поклониха мълчаливо.

– Ще повтора на моя баща, великия сагамор на команчите, това, което ми каза Голямата пантера по нареждане на сагаморите на апачите, ще настоявам почтително пред моя баща сагамора да изпълни желанието на апачите на Сивата мечка.

– Моят брат е мъдър и справедлив, сахемите на апачите му благодарят.

– Нима моят брат Голямата пантера има нови оплаквания от разбойниците метиси и бледолики?

– Койота се опита да убие Голямата пантера, когато вождът го съжали и му се притече на помощ.

– Отдавна ли стана това?

– Днес в „ендитах“ – в зори.

– Ах! Ах! Но какво се случи?

– Нека моят брат изслуша своя приятел, езикът на вожда няма да бъде раздвоен, той ще говори само истината.

– Слушам ви, вожде. Зная, че вашите думи ще бъдат думи на сахем, говорещ с приятел.

– Тази сутрин малко преди изгрев слънце минавах с воините си през Долината на сенките, воините ми се движеха по края на гората, почти срещу каменната „кали“ – къща – на Моктекусома – строгия човек.

– Познавам мястото, за което говорите, вожде, там има един махагон и четири кедъра.

– Моят брат познава много добре мястото, за което говоря. Внезапно се чуха силни викове и стенания, тези викове и стенания като че идеха високо от махагона, самите мои воини и големи юнаци трепереха от ужас, казваха, че едновременните воини, които обитават долината, не обичат да се минава през долината им нощем и че призраците ще откъснат главата на оня воин, който дръзне да се качи на дървото. Като виждах, че всички треперят и са неспособни да изпълняват заповедите ми, аз реших да се кача, за да ги засрамя за тяхната страхливост. Виковете все продължаваха. Скоро съзрях Койота, омотан от петите до главата и вързан здраво за един дебел клон. „Ще дойдеш ли да ме освободиш?“ – рече ми той. Отговорих му: „Да. Кой те завърза така?“ – попитах го, докато режех реатата, с която беше омотан. „Какво те засяга това, глупако? – ми каза той, като се смееше. – Защо се бъркаш в моите работи, празноглаво животно?“ – „Сдържай си езика, че ще загубя търпение.“ – „Какво те засяга това? Аз съм вече свободен, не искам да зная за теб (и се изправи на клона), глупчо, дето ме развърза... Ето ти отплата за услугата, която ми направи.“ И като ме блъсна с все сила, добави, хилейки се: „Върви по дяволите!“ Това не ме учудва от страна на тоя негодник, той е по-коварен и от най-свирепите животни, защото те са признателни, а този бандит няма сърце. Какво стана ли? Едва не ме повали от дървото на земята. Още не мога да проумея как успях да се задържа на клон след силното блъсване. Този бандит ме вбеси, хвърлих се върху му с неизразим гняв, но крайниците му бяха още изтръпнали, не бе възвърнал напълно силите си, иначе щеше да ме убие.

– Да, той е необикновено силен.

– Борбата не трая дълго. Успях да го притисна с тялото си и да го обуздая. Бандитът пхтеше като бизон, подушил ягуар. Койота се дърпаше, боях се, че ще се отскубне, хванах го за гъстата коса.

„Ти си подлец – му рекох, – злоупотребяваш със силата си, опитваш се да ме убиеш – мен, който те спасих, ти си по-свиреп от Сивата мечка.“

„Тогава убий ме веднага, вместо да ми дрънкаш врели-некипели.“

„Не, няма да те убия“ – отвърнах аз. И като го улових внезапно, с един замах отрязвах косата му. Той зави от болка и се разрида като баба. Този бледолик справедливо е наречен Койота, той е хем страхлив, хем жесток, аз не изпитвах вече към него презрение, а погнуса. Принудих го да слезе от дървото, от черепа му течеше кръв, която го заслепяваше, всяка секунда се спираше, охкайки, подмушвах го с върха на ножа си за скалпиране. Когато стигна до земята, се просна на тревата, умолявайки ме да го довърша.

„Не – рекох му, – няма да те убия. Апачите повече от бледоликите разбират от мъчения, ти ще живееш без коса. Ето ти провизии, нож и огниво: ти си свободен, човек оздравява бързо от скалпиране, след няколко дена ще си възвърнал всичките си сили и нека Уаконда, който е господар на живота, те съди! Спомняй си за наказанието, което ти наложих и което ти отдавна заслужаваше. Срещна ли те пак по пътя си, колчем случайността ни изправи лице срещу лице, ще ти отрежа или ухо, или нос и винаги ще бъде така, докато сам не се ужасиш от себе си. С една дума, ще те убивам малко по малко, лека-полека, вече си предупреден, очакват те ужасни мъчения. Вземи този кон – добавих, като го накарах да се настани на седлото, – тръгни и помии думите ми и най-вече заплашите ми.“

Той не ми отговори нито думица и се отдалечи в галоп. Какво мисли синът на великия сагамор на команчите от езерата и прериите?

– Аз мисля, че Голямата пантера се е държал както подобава на такъв знаменит вожд, отнесъл се е с Койота така, както той отдавна заслужава. Ще пие ли вождът със своя брат от виното на бледоликите?

– Виното е хубаво за децата и жените – каза дълбокомъдрено сахе-мът на апачите, – а огнената вода е млякото на апачите воини.

– Нека бъде както желае вождът! Аз имам три шишета ракия за него и другите вождове, а ето и едно буренце пулке, което го моля да приеме за своите воини. Съжалявам, че моят брат ме завари така неподготвен, но се надявам да посрещна по-добре брат си при следващото му посещение.

– Моят брат винаги е бил щедър към своите червенокожи приятели. Голямата пантера предпочита кожа на плъх, дадена му от него, отколкото кожа на сива мечка, предложена му от други, защото вождът знае, че подаръкът, направен от моя брат, е даден от сърце. Благодаря на брат ми Нощната птица от името на моите воини и от мое име.

Тогава апачите се сбогуваха според целия индиански етикет и се

отдалечиха в галоп на своите великолепни мустанги, неукротими като господарите си.

– Е, господин полковник, какво мислите за апачите?

– По мое мнение те са страшни врагове и умно и войнствено племе.

– Това е вярно – продължи дон Хосе, – но за нещастие, апачите са пияници, от ракията оскотяват и побесняват, аз ще ви покажа истинските царе на пустинята, храбри, умни, с всички благородни качества на чергарите и преди всичко трезви, пият само вода.

– Кой са червенокожите, които превъзнасят толкова много?

– Команчите, господин полковник, вие ще ги видите и ще признаете, че казвам много малко за тях.

Пет минути по-късно пътниците напуснаха обгореното място, оставяйки непогребани трупове на бандитите, които Синият облак добросъвестно бе скалпирал.

IV

След непрекъснато препускане, към осем часа вечерта, пътниците се озоваха сред Апахерия. Дърветата бяха почти изчезнали, заместени от огромни треви, които се разстилаха додето виждат очите и където и коне, и конници, така да се каже, потъваха и не оставяха никакви други следи от минаването си освен поклащането на високите треви. Един доста висок хълм, единственият на няколко левги наоколо, приличаше на часовей, бдящ над саваната, над която се издигаше.

Тази миниатюрна планинка, стръмна, с оголени полегати склонове, имаше на върха си кичест гъсталак от „сучилес“¹⁷ с нежен и упоителен аромат; на средата извираше бистър поток, който подскачаше с грохот по камъните, образувайки буйни водопади чак до прерията, и след много лъкатушки на няколко левги по-нататък чезнеше в Рио Гранде дел Норте.

Нощта беше великолепна, милиони звезди, сякаш посеяни диаманти, блещукаха по тъмната синева на небето. Въздухът, много чист, позволяваше да се различават на много голямо разстояние и най-малките подробности на този възхитителен пейзаж, озарен от синкаво-белезникави светлини, които му придаваха фантастичен вид. С една дума, беше една от ония прекрасни нощи, непознати в нашия студен северен климат.

Полковник Дьо Вилие не устояваше на магията на тази величествена природа, която, така да се каже, го държеше здраво и будеше у него мечтателна меланхолия, изпълнена с тайнствено очарование. През сучилесите, на върха на хълма, се виждаше горящ огън. Графът се изтръгна от своето съзерцание и го посочи на дон Хосе, който препускаше от дясната му страна.

– Там ще лагеруваме тази нощ – каза младият човек с усмивка.

– Само че мястото изглежда вече заето – забеляза офицерът, – поне така, струва ми се, показва този огън.

– Нека това не ви безпокои, господин полковник – отвърна весело дон Хосе, – аз пратих напред няколко от моите слуги да приготвят „квартирата“ ни. Нали така, господин полковник, я наричат вие, военните?

– Точно така – отговори офицерът със същия тон, – мястото е добре

17. *Сучилес* (исп.) – магнолии. – Б. пр.

избрано, искрено ви похвалвам за това.

– В такава страна не бива да се пренебрегват никакви предпазни мерки, ако човек иска да запази косата си, скитащите индианци винаги дебнат и умеят да се възползват и от най-малката небрежност.

Разговаряйки така, пътниците стигнаха до хълма и започнаха да се изкачват по склона. Изкачването трая само няколко минути, но беше трудно.

Слугите на дон Хосе не бяха си губили времето, за няколко часа те бяха построили доста голяма, добре закътана колиба, в един ъгъл на която гореше хубав огън в индианско огнище, тоест плитка дупка, но достатъчно широка и с триъгълно разположени камъни; пушекът излизаше през отвор в покрива на колибата.

Приборите за ядене се отличаваха с наистина царско изящество, преобладаваше среброто и позлатеното сребро, масата буквално прашеше под тежестта на най-вкусни и изискани блюда. В един ъгъл на колибата бяха струпани бутилки с всякакви форми, които много лесно се разпознаваха още от пръв поглед.

– О! – възкликна полковникът. – Ако бяхме в Индия, щях да кажа, че съм при набаб. Кой е този нов приятел тук, паднал ми така от небето? Ала стига приказки, ще видим това.

И без да се опитва да проникне в тази необикновена тайна, граф Дьо Вилие запали пура и излезе на площадката.

Дон Хосе се занимаваше с приготвянето на нощните сигнали.

– Готов ли сте? – запита младият човек, обръщайки се към Кучильо.

– Да, ми ато – отговори той.

– Три светлинни знака с промеждутък от една минута в следния ред: червено, бяло и зелено – мексиканското знаме. Да запалим ракетите.

Нареждането му бе изпълнено: три ракети се издигнаха, съскайки и описвайки блестящи параболи по тъмното небе. Почти веднага доста наблизко екна оръдеен изстрел, повтарян до безкрай от далечните хълмове и тътнещ като гръмотевица.

– Е-хе – каза полковникът изненадан, – да не би да се намираме близо до укрепление?

– Не – отговори дон Хосе.

– Но аз чух оръдеен изстрел!

– Вярно.

– Тогава?

– Имайте малко търпение, след по-малко от половин час ще узнаете какво е това, което ви озадачава толкова много в момента.

– Както обичате, скъпи сеньор, навярно чакате закъснели сътрапезници?

– Не съвсем, но сте близо до истината – отвърна младият човек, смеейки се.

– Дявол да го вземе! – продължи полковникът със същия тон. – Да не би тези сътрапезници да дойдат със своето оръдие?

– Не, бъдете спокоен.

– Толкова по-добре, защото ми се струва, че трудно ще го изкачат до тук.

И двамата се разсмяха весело и непринудено.

– Ще обиколим ли площадката? – попита дон Хосе.

– На драго сърце – отвърна полковникът.

Хълмът беше великолепно осветен, истинска илюминация, виждаше се като посред бял ден.

– О-хо-хо! Май празнуваме, а? – каза офицерът.

– Нещо такова – отговори дон Хосе.

И като улови френския офицер под ръка, го отведе малко настрана. Господин Дьо Вилие се подчини с усмивка, той предполагаше, че ще чуе нещо поверително. И предположението му се оказа правилно, потвърди се почти веднага. Дон Хосе се спря и предложи на събеседника си пура.

– Уважаеми господин полковник – рече, протягайки към офицера запалената си пура, – чудно ми е, че не сме се срещнали по-рано.

– Уверявам ви, аз също искрено съжалявам – отвърна полковникът, – но какво ви кара да мислите, че сме можели да се срещнем?

– Простата причина, че и аз като вас току-що прекосих голяма част от Съединените щати, а преди два месеца бях във Вашингтон.

– По това време аз също бях във Вашингтон.

– Интересно! Аз бях в този град по една много важна работа.

– И аз – каза полковникът, – а от столицата на великата република в каква посока поехте?

– Насочих се към Луизиана, където ме зоват сериозни задължения.

– В Нови Орлеан ли?

– Именно. Минахте ли оттам?

– Разбира се, престоях само няколко дена, отбих се просто да прибера сестра си доня Луиса от манастира, където се възпитаваше.

– Ей Богу! – възкликна полковникът. – Не може да не сме се

срещнали.

– Да – рече дон Хосе, смеейки се, – това е било неизбежно.

– Извинете, но като стана дума за вашата сестра, откакто пристигнахме тук, не съм имал удоволствието да я зърна.

– Нека това привидно отсъствие не ви безпокои: моята сестра слезе от коня и се оттегли в една уединена колиба съвсем наблизко, където нищо не ѝ липсва.

– Чудесно! Трябва да ви призная, учудих се, че не я забелязвам.

– Мі ато – каза Кучильо, отдавайки чест на господаря си, – чува се препускане на много коне в прерията.

– Изпълнете нарежданията, които ви дадох.

Кучильо се отдалечи и почти веднага забелязаха факли, чиято светлина пълзете по склоновете на хълма.

– Това дълго пътуване трябва да е изморило много сестра ви, толкова млада и толкова нежна – рече полковникът съчувствено.

– Вярно, горкото дете – отвърна дон Хосе, – но радостта, че се връща в бащината къща, ѝ е вдъхнала смелост и я е накарала да забрави умората.

– Да, синовната обич прави чудеса, ала пътуването на доня Луиса още не е завършило!

– Извинявайте, тя достигна целта.

– Какво! Достигнала целта! – извика полковникът учудено.

– Да, няма да отива по-далеч, ние я оставяме тук.

– Как, в тази пустиня?

По устните на дон Хосе пробяга загадъчна усмивка.

– Да ви призная, не разбирам – каза полковникът, който все повече изпадаше в недоумение.

– Ето, нашите приятели пристигат, елате, господин полковник.

И като забеляза учудването на офицера, добави с усмивка:

– Скоро ще ви стане ясно всичко, което в този момент ви озадачава толкова много.

– Добре – рече офицерът, – право да ви кажа, не зная сънувам ли или съм буден. Откакто ви срещнах, като че бродя из „Хиляда и една нощ“.

– Има нещо подобно. Примирете се, господин полковник, аз няма да подражавам на словоохотливата Шехеразада, бъдете спокоен, всичко ще се изясни и ще бъдете напълно удовлетворен.

Двамата приятели тръгнаха да посрещнат новодошлите, които слизаха от конете. Чак тогава полковникът забеляза между себе си и дон

Хосе доня Луиса, без да може да отгатне как се е появила така внезапно.

– Това не е жена – промърмори полковникът, – а фея, тя не ходи, а се появява, очевидно е толкова съвършена, че не е човешко същество.

Звънлив смях изтръгна французина от унеса му, той несъзнателно бе изказал гласно мислите си.

– Лъжете се, господине – отговори му глас, благозвучен като птича песен, с малко насмешлива нотка, – аз не съм нито фея, нито русалка, а само едно младо момиче, много скромно и много простодушно, което няма навик да слуша такива ласкави комплименти и не би могло да им отговори.

Полковникът се поклони, малко смутен, което все пак не му попречи да си каже, но този път така, че да не бъде чуто:

– Да, лъжех се, това е ангел! – И добави малко ехидно: – Но ангел, който има човка и нокти.

В този момент две дами слизаха от една носилка, в която бяха впрегнати четири мулета. С един скок доня Луиса се озова в обятията на по-възрастната от двете дами.

– Татко – каза тогава дон Хосе на един старец с горд вид, на чието красиво лице бе отпечатано изражение на голяма доброта, – татко, позволете ми да ви представя един приятел от няколко часа, който спаси живота на сестра ми и моя.

– Сеньор – рече старецът, протягайки ръка на полковника със сдържано вълнение, – аз съм дон Агостин Перес де Сандовал, моля ви да ме удостоите с вашето приятелство и да приемете моето.

– И моето, сеньор – обади се възрастната дама, притискайки дъщеря си до сърцето, – Луиса ми разказа какво сте направили за нея.

– Вие ме смущавате – отвърна полковникът, почувствал се неловко от такова излияние на признателност за една постъпка, която му се струваше напълно естествена.

– Кажете ми името си, за да го запазя в сърцето си – заговори отново старецът.

– Господинът е граф Кулон дьо Вилие, полковник от кавалерията и един от най-блестящите офицери на френската армия – каза дон Хосе и като се обърна към полковника, добави: – Извинете ме за това представяне, драги полковник.

– Благодаря ви от все сърце – отвърна офицерът, – оказаният ми от близките ви прием ме преизпълва с радост. За жалост, аз още не съм направил нищо, с което да го заслужа, но – каза той, усмихвайки се, – бъдещето е пред мен и може би ще оправдая доброто мнение, с което ме

удостоявате.

– *Voto a bríos*¹⁸ – извика през смях дон Хосе. – Трудно ще ви бъде да направите нещо повече от това, което направихте днес. Но стига по този въпрос, вечерята ни чака, елате.

Полковникът подаде ръка на сенъора де Сандовал, дон Агостин улови ръката на доня Луиса, а дон Хосе – на по-голямата си сестра, млада жена на не повече от двацет години, възхитително красива и почти толкова очарователна и изящна, колкото и по-малката сестра. Насядаха на трапезата, дон Агостин настани полковника от дясната си страна, дон Хосе – от лявата, а трите дами се разположиха срещу тях. Полковникът с изумление бе забелязал, че охраната на новодошлите се състоеше от червенокожи. Никой от тях не бе влязъл в колибата, но те следяха внимателно наоколо. Граф дьо Вилие се виждаше заобиколен от дълбока тайнственост, затова бе решил да се отнася философски към тези необикновени обстоятелства, които за него излизаха извън границите на възможното.

С няколко думи ще опишем само външността на тези нови действащи лица, по-нататък в настоящото повествование ще проличат достатъчно техните нравствени качества.

Дон Агостин Перес де Сандовал беше осемдесетгодишен и въпреки това як старец, не страдеше от никаква болест и не бе загубил ни най-малко нито душевно, нито физически свежестта на младостта. Той ходеше на лов за бизони и ягуари, предприемаше дълги походи през пустинята и спеше на гола земя, завит само с лекото си сарапе¹⁹; както вече казахме, на млади години сигурно се бе отличавал с мъжествена красота и сила. Снагата му беше висока, стройна и дори грациозна, чертите му – спокойни, свежи и без бръчки, на лицето му светеха черни очи, пълни с огън, брадата му беше снежнобяла и падате на гърдите, придавайки му величествено и едновременно необикновено благо изражение, но с отпечатък на твърда воля и честност.

Доня Тереса Перес де Сандовал беше достойна другарка на дон Агостин, все още много красива въпреки напредналата си възраст; ще добавим само една дума: тя беше Корнелия²⁰, истинска антична матрона, притежаваща всички присъщи за нея благородни добродетели и

18. Ругатня на испански, нещо като „дявол да го вземе“. – Б. пр.

19. *Sarape* (исп.) – одеяло, което се носи като горна дреха от латиноамериканците. – Б. пр.

20. *Корнелия* – дъщерята на Сципион Африкански, майка на братя Гракхи, посветила се на децата си. – Б. пр.

голяма доброта, уравновесявана от справедлива и нежна строгост. Доня Луиса и сестра ѝ бяха две прелестни девойки с малко горделива, но необикновено миловидна красота, непорочни и мечтателни, те като че ли си спомняха за ангелските криле, които бяха оставили на небето, слизайки на земята.

Дон Агостин де Сандовал имаше двама сина, по-големият от които, дон Естебан, трийсет и осем – трийсет и девет годишен, в този момент се намираше във Франция, и Дон Хосе, когото познаваме. Дон Хосе имаше не повече от трийсет години, снагата му беше висока, отлично сложена и с невероятно изящни очертания, той притежаваше телосложението и страшната сила на атлет, позите на тялото му, дори най-малките му движения се отличаваха с вродена изящност и грациозност, допълвани от онази небрежност, която се среща само у мъже от испанската раса и е изпълнена с чар.

Младият човек притежаваше малко сериозна, мъжествена, енергична красота, която се харесва от пръв поглед, челото му беше високо, очите му – красиво очертани, черни, искрящи, изящният му нос – с подвижни ноздри, устата му – възголяма, украсена с бисерни зъби и всички тези черти, събрани заедно, придаваха на този бляскав кабалеро крайно симпатична физиономия, много дългата му синкавочерна коса се спускаше на едри къдрици върху раменете, нямаше брада, бръснеше се много гладко, което му придаваше малко женствен вид, но причините за това във време, когато обикновено се носеше брада, ще разкрием по-късно, за което имаме много сериозни основания.

Както става винаги, отначало вечеряха почти мълчаливо, но малко по малко разговорът се оживи, ледът се разчупи, всички се отпуснаха.

– Е, господин полковник – запита дон Хосе, – какво мислите за тази импровизирана вечеря?

– Мисля, че дори в Париж не би била по-изискана – отговори офицерът. – Вече не зная къде се намирам, питам се дали съм наистина в Апакерия, в Аризона, или пък някой магьосник, несъмнено дон Агостин, ме е докоснал с пръчицата си и за секунди ме е пренесъл у „Бребан“ на булевард „Монмартр“.

– Успокойте се, господин полковник, вие сте все така в Апакерия, пък и аз нямам магическа пръчица.

– Вярно, така е, но това ме успокоява много малко, сеньор дон Агостин, в „Хиляда и една нощ“ не всички магьосници имат пръчица, те си служат с магически книги.

– Правилно, ала аз ви уверявам, че съм само един обикновен

старец, а съвсем не магьосник.

– Допускам, щом го твърдите, сеньор, но има нещо, което все пак ме учудва.

– Какво точно? – любопитстваха трите дами.

– Как успяхте да ми устроите такава отлична вечеря в един див край, гъмжащ от тигри и свирепи апачи? Вашата вечеря не съответства на логиката.

– Какво! Не съответства на логиката ли?

– Да, защото противоречи на всичко, което ни заобикаля.

– Възможно е, но признайте, че е хубава.

– Признавам с удоволствие, но има само един недостатък.

– Какъв?

– Че е прекалено вкусна, и освен това, щом ме принуждавате, ще ви кажа, че ѝ липсва местен колорит.

– Какво, местен колорит ли?

– Именно, липсва ѝ нещо, което би я направило още по-вкусна, придавайки ѝ изтънчена пикантност.

– Но какво имате предвид?

– Ех, дявол да го вземе! Нападение на разбойници или на червенокожи, тогава поне ще имам възможност да се проявя.

– Аха, това ли наричате местен колорит, драги ми полковник?

– Да, разбира се, не сте ли на същото мнение?

– Не ще и дума, ако с нас нямаше дами.

– Правилно! Е, все едно че не съм казал нищо, какви ги дрънкам! Моля да ме извините.

Изведнъж, сякаш случайността искаше да потвърди думите на полковника, превръщайки шегата му в истина, от три различни места се чуха силни крясъци на койоти.

– Мълчете – каза старецът, изправяйки се, – угасете факлите.

За по-малко от секунда всички светлини изчезнаха и колибата потъна в мрак.

Нямаше вече никаква светлинка освен тази, която пръскаше луната, намираща се в първата си четвъртина, но това беше достатъчно, за да се ориентира човек, когато очите му са свикнали с тъмнината.

– Ама че работа! – възкликна полковникът смаян. – Какво става?

– Ами нещо съвсем обикновено из тия краища – отвърна Хосе с подигравателна усмивка, – местният колорит, който желаете толкова силно.

– Как? Какво искате да кажете? Да не би да има опасност от

нападение на червенокожи?

– Не на червенокожи, а на прерийните разбойници.

– Сериозно ли говорите? – продължи полковникът изненадан.

– Съвсем сериозно, драги ми полковник. Хайде, не се безпокоите толкова, ние сме много и сме добре въоръжени, тези нехранимайковци още не са ни пипнали.

– Искрено се надявам да не ни пипнат, ние ще направим всичко възможно, за да не им позволим това.

– Мълчете – каза дон Хосе, – баща ми поема командването, да го оставим да действа свободно, никой друг не познава войната в саваната като него.

Няколко минути дон Агостин се съвещава тихо със Синия облак, Безследни и един друг червенокож вожд, после тримата излязоха от колибата и скоро изчезнаха в мрака. Трите дами не бяха помръднали от местата си.

– Ах, тук ли сте, Сиди-Муле – заговори дон Хосе, забелязвайки спяхията, – щастлив съм да ви видя, приятелю, особено в този момент. Мога винаги да разчитам на вас, нали?

– Разбира се, сеньор дон Хосе, можете да разчитате на мен.

– А как стана така, че ви срещам тук?

– Чисто и просто съм се поставил на услугите на полковника, под чието командване служих няколко години в Африка и в Мексико.

– Така ли! Е, щом ви намирам толкова навреме, доброто ми момче, разберете се с приятеля си Кучильо, възлагам ви да бдите над майка ми и сестрите ми.

– Дадено, сеньор дон Хосе, разчитайте на мен, нали ме познавате?

– Да – отговори младият човек и се обърна към полковника: – Следете внимателно какво ще стане, ще ви заинтересува.

– То вече ме интересува. А тези дами?

– Не бойте се за тях – отвърна дон Хосе, – те са отрасли в пустинята, свикнали са на такива схватки и няма да изпаднат нито в нервна криза, нито ще припаднат. Пък и знаят, че ще съумеем да се защитим.

– Отлично! Тази увереност ще удвои храбростта ни.

– Мълчете – каза дон Хосе, слагайки ръка на рамото му, – баща ми ще се разпoredи както се полага.

– Не се ли опасявате, че той чака може би малко прекалено дълго?

– Не, най-напред трябваше да разбере кои са враговете, дали са многобройни и какъв е планът им.

– Правилно, значи разбойниците ще се оттеглят?

– Съвсем не.

– Но тогава как...

– Ще видите, полковник – прекъсна го дон Хосе, – смятам, че ще ви се стори едновременно и странно, и много любопитно.

– Добре, да чакаме – рече полковникът, поемайки пурата, подадена му от дон Хосе.

V

Дон Агостин де Сандовал бе напуснал колибата, в която оставаха само трите дами. Двамата мъже побързаха да се присъединят към стареца; с наведена глава и скръстени на гърдите ръце той изглеждаше потънал в дълбоки размишления. Полковникът забеляза с учудване, че освен трите дами, стареца, дон Хосе и самия него на площадката вече нямаше никого. Хълмът, поне привидно, беше напълно пуст.

Изтекоха няколко минути; гробна тишина тегнеше над саваната. Старецът изправи високия си ръст, искра блесна в погледа му, който той насочваше ту насам, ту нататък; внезапно от устата му се изтръгна крясък на горска улулица, толкова естествен, че френският офицер се подлъга и затърси машинално в листата на дърветата къде се е скрила птицата. Няколко подобни крясъка откликнаха от няколко различни посоки, после и други викове се примесиха с главозамайваща бързина, сякаш всички животни на пустинята се бяха събудили внезапно.

В този странен концерт участваха ягуарите, койотите, лопатарите, опосумите, асхатите, червените вълци и още много други. Дон Агостин наостри уши, слушаше с най-сериозно внимание. Понякога внезапно настъпваше тишина, тогава дон Агостино надаваше крясък, един-единствен, и всички други започваха да се смесват отново. Този чудноват концерт трая близо половин час. Внезапно старецът нададе особен вик. Тогава всичко млъкна и окончателно настъпи тишина. Старецът пак отпусна глава на гърдите си и потъна в мисли, но почти веднага се приближи до двамата мъже с усмивка на уста.

– Е, татко – попита младият човек, – получихте ли сведенията, от които се нуждаехте?

– Напълно, сине, и дори нещо повече, дадох необходимите нареждания.

– Какво! – извика офицерът с неизразимо учудване. – Нима тези крясъци, които идеха от всички посоки на хоризонта...

– Тази странна какофония, която сигурно е разстроила ужасно нервите ви, не беше нищо друго освен един много ясен език и, най-важно, напълно разбираем за ония, които го говорят.

– Искате да кажете: които го крещят, скъпи татко – вметна дон Хосе, смеейки се.

– Точно така – отвърна дон Агостин със същия тон. – С една дума,

това е вид телеграфия, която ни върши много добра работа.

– Много находчиво – каза графът – и сигурно действително ви върши сериозна работа.

– Ако познавахте обичаите на червенокожите – продължи дон Хосе, – сяхте да се смаете от изящството и тънкия ум на тези индианци, които вие презрително наричате „диваци“, понеже не искат да приемат вашата цивилизация и предпочитат своята. Ето например, без да стигаме по-далеч, ако воините от някое племе са поели по пътеката на войната, им е забранено да произнасят дори една-единствена дума, когато предполагат, че се намират близо до врага, когото преследват или от когото се смятат преследвани, защото в горите звукът се чува с невычайна яснота – дори когато човек говори тихо, рискува да бъде чуто често от доста голямо разстояние.

– Хм! – промърмори полковникът. – При такива условия сигурно е доста трудно да се дават или да се получават необходимите нареждания.

– Ни най-малко, гласът се заменя с жестове, това, което наричат мимически език. Така, когато са на война, червенокожите имат мимически език или крещящ език. Какво мислите за тези диваци? Тия скотове без разум – „sin razon“ – както ги наричат испанците? Ако поживеете известно време с тях, ще се учудите на тяхната интелигентност и изтънченост.

– Може пък скоро да бъда принуден да живея с индианците.

– Тогава ще признаете, че това, което ви казвам сега, е истина.

– Убеден съм, че е така, драги дон Хосе, но позволете ми да се върна на сегашното ни положение и да помоля баща ви да ни каже дали сме изложени на сериозна опасност.

– Ето какво узнах: шейсет или осемдесет бандити метиси, спадащи към бандата на Койота...

– Нима този мерзавец оглавява тая разбойническа шайка?

– Не, изглежда, че той е сериозно ранен и се е распоредил да го замества Урубуса²¹, неговият помощник. Сутринта този помощник, един голям негодник, престъпник като своя началник, напада дон Хосе и претърпя несполука, която го е вбесила. Той се е закълел да отмъсти на дон Хосе, отишъл е да потърси подкрепления и се е впуснал по следите ви.

– Следи, по които лесно се върви, защото смятахме, че няма защо да се страхуваме от тези негодници.

– Урубуса се преструва, че иска да отмъсти за началника си, но ето

21. Урубус – американски ястреб. – Б. пр.

каква е истината: действителната му цел е да плени доня Луиса и ако успее да я отвлече, ще я върне само срещу огромен откуп. Изглежда, че знае с кого има работа и нищо не ще го накара да се откаже от това отвличане.

– Е-хе! – възкликна дон Хосе, смеейки се. – Струва ми се, че не бива да разчита на друг откуп освен на куршум в главата.

– И ако вие не го убиете, аз се наемам да го довърша – заяви полковникът с мрачна решителност.

– Благодаря, приятелю, разчитам на вас така, както разчитам на себе си.

– И имате право.

– Значи те се готвят да ни нападнат.

– Бога ми, да.

– Казвате, че са стотина души, скъпи татко.

– Малко по-малко, но както знаете, Хосе, всички са бандити, заслужаващи бесилка.

– Знаят ли те колко сме на брой?

– Смятат, че сме трийсетина, колкото сте били сутринта.

– Много добре, а колко сме в момента?

– Двеста и петдесет души ги следят по петите и ги обграждат от всички страни.

– Това е хубаво, татко, но ми се струва...

– Чакайте, синко...

Младият човек се поклони почитателно.

– Втори отряд, състоящ се от триста души, се движи подир първия, за да затвори напълно обръча.

– Отлично.

– Но това не е всичко – продължи старецът. – Триста души, залегнали в тревата, в уговорения момент ще свалят и ще скъсат такъмите на конете, които ще пуснат на свобода. И най-последно, хълмът, на който се намираме като в укрепление, има гарнизон от сто и двама души, всички доказали смелостта си и на чиято преданост можем да разчитаме. Как намирате тези приготовления?

– Отлични, трябва да ви похваля за това, дон Агостин, нито един от бандитите няма да се измъкне.

– Надявам се.

– Но така ще се обремените с пленници.

– Не, те всички ще бъдат обесени – заяви дон Агостин със свъсени вежди и рязък, сух глас. – Аз искам да им дам страшен урок, който да

запомнят. Да помилваме тези негодници, значи да ги окуражим да започнат наново, а като им дадем суров урок, те ще си вземат бележка и ще уважават семейството ми и приятелите ми, както правеха до днес. Необходим е пример, толкова по-зле за тях.

– Не знаете ли кога ще започне нападението? – запита полковникът.

– Бъдете спокоен, сеньор графе, ще бъдем предупредени съвсем навреме, за да вземем мерки.

– Ако ми позволите, сеньор дон Агостин, двамата с дон Хосе ще бдим специално над дамите.

– Вие сте мой гост, господин полковник – отвърна старецът, – имате право да изберете сам бойния пост, който предпочитате. Благодаря ви от все сърце, че се нагърбвате да пазите жена ми и дъщерите ми.

– Аз трябва да ви благодаря, сеньор – каза офицерът пламенно, – защото ми давате голямо доказателство за доверието си, като изпълнявате молбата ми.

– Ние, Die, се бием рамо до рамо, драги полковник, и се гордея с предложението, което ми правите.

Двамата млади мъже си стиснаха сърдечно ръцете и зачакаха с нетърпение сигнала за нападение. Луната се спускаше все по-ниско и по-ниско към хоризонта и скоро щеше да изчезне, студът пронизваше, нощта ставаше мрачна, зловеща тишина тегнеше над пустинята, всичко изглежда спеше и отпочиваше, чуваше се само мощното дишане на отдъхващата си природа.

Внезапно се чу квакане на грамадна градинска жаба, а след това се надигна крясък на майпури – тапир – от средата на реката, където несъмнено това животно правеше обичайната си баня. Полковникът усети, че някой му стиска ръката, и с тих като дихание глас дон Хосе му каза на ухото:

– Внимавайте!

– Благодаря! – отвърна офицерът със същия тон.

Зловещо мяукане на ягуар прозвуча с необикновена сила. Тогава се случи нещо странно. Само за няколко секунди хълмът и саваната внезапно бяха осветени на много голямо пространство от хиляди факли, а в далечината, по края на хоризонта, червените пламъци на огромен пожар образуваха злокобен и опустошителен пояс около хълма.

Саваната гореше! Тогава забелязаха разбойниците. Бандитите бяха пълзели през високата трева с такова търпение и такава ловкост, че когато часовите забелязаха приближаването им, не повярваха, че са толкова наблизко, оставаха им само няколко метра, най-много два-три, за да

стъпят на площадката. Нямаше нищо по-противно и неприятно за очите от тези бандити с изпити, изкривени лица, с пламтящи погледи, въоръжени до зъби и едва покрити с мръсни дрипи. Когато разбраха, че са открити, всички нададоха едновременно ужасни крясъци, окуражавайки се по този начин да настъпят въпреки всичко.

Те се чувстваха загубени, трябваше или да победят, или да умрат: само смелостта можеше да ги спаси, защото скоро щеше да им бъде отрязан всякакъв път за отстъпление.

Действително пожарът, запален от червенокожите по заповед на дон Агостин, се приближаваше с главоломна бързина, разгарян от сутрешния вятър, който започваше да духа все по-силно.

Ако бандитите, нападнати от команчите, които не им даваха мира и ги изтласкваха напред, поискаха да отстъпят, това би било напълно невъзможно, защото бяха обкръжени от сили, десеторно по-многочислени. Те не мислеха нито за миг да се върнат обратно.

– Напред, *mil rayos!*²² – кресна главатарят им гръмогласно.

Този главатар, подобен на великан, с мъжка красота, с изтънчени маниери, сякаш се бе дегизирал, за да предприеме това гибелно нападение – толкова походката, държането и дори гласът и дрехите му контрастираха с цялото държане на мерзавците, които предвождате. С един огромен скок той се озова на площадката, където бе веднага последван от трийсетина бандити, чийто брой всеки миг растеше, тъй че след по-малко от десет минути там се намираха повече от шейсет-седемдесет души, които тутакси застанаха зад предводителя си. Щом стъпи на площадката, той сложи на лицето си маска от черно кадифе. Боят започна веднага с ужасна сила и ожесточение.

– Напред, койоти! – викаше главатарят при всеки удар, който нанасяше.

– Напред, койоти! Напред! – откликваха хрипкавите гласове на бандитите.

Както казахме, трите дами се бяха подслонили в дъното на колибата, тъй като това място най-малко беше изложено на нападение. По злополучна случайност бандитите, катерейки се както завърнат по склоновете на хълма, неволно се бяха съсредоточили в тази точка, която най-лесно можеше да се изкачи, тъй че най-ожесточената битка неминуемо щеше да се пренесе в тази посока.

Полковникът, дон Хосе, Сиди-Муле и двајсетина смелчаци се

22. Хиляди мълнии (исп.). – Б. пр.

притекоха на помощ на дамите – трябваше да ги отведат колкото може по-скоро от тази опасна позиция. Полковникът и другарите му поведоха дамите, но в същия миг маскираният главатар, който нямаше време за губене, се втурна напред с наведена глава, проби стената с един удар на дългата си сабя и влезе в колибата; с един поглед разбра положението.

– Дръжте жените! Хванете жените! – извика той, ревейки като тигър.

Бандитите се хвърлиха, надавайки страшни крясъци. Пред тях се намираха полковникът и двайсет смелчаци. Благодарение на решителността на полковника и на хладнокръвната му смелост бандитите се отдръпнаха ужасени, което позволи трите дами да бъдат отведени достатъчно далеч, за да няма, поне временно, от какво да се страхуват. Маскираният главатар поведе бандитите напред и боя започна пак с нова сила.

Бяха се на едва няколко метра пространство, при което нападатели и нападани се докосваха, почти всеки удар улучваше целта, лееха се потоци кръв, това вече не беше бой, а клане, касапница.

Съратниците на дон Агостин против волята си бяха принудени да отстъпват, но само стъпка по стъпка, колкото да разширят твърде ограниченото бойно поле. Така се добраха до площадката, където се подредиха по такъв начин, че от всички страни да бъдат лице срещу лице с нападателите. Последните бяха все още в колибата, от която изглежда не искаха да излизат. Полковникът и другарите му не можеха да проумяят това бавене, което наглед с нищо не бе оправдавано след лъвските усилия, положени от тях в началото. Скоро това прекъсване на боя се изясни.

Масата още не беше раздигната, през време на боя тя бе прекатурена, сребърните и позлатените сервизи се търкаляха по земята. Бандитите, завладели колибата, бяха открили тази богата плячка и нахвърляйки се върху нея, не искаха да слушат главатаря си, срещу когото се бяха разбунтували открито. Полковникът, комуто дон Агостин бе поверил командването, не загуби нито миг и взе много умело необходимите мерки.

Още докато умът на бандитите беше в присвоените съкровища, една страшна светлина ги изтръгна грубо от златните им блянове. По заповед на полковника на няколко места в колибата бе запален огън, който пламтеше като злокобен фар. Разбойниците изоставиха пляката си, за да се струпат около своя главатар – единствения, на когото имаха доверие.

Те се втурнаха навън с вой от гняв и ужас. Посрещна ги силна стрелба, която ги спря внезапно. В това време огънят, по-страшният им враг, ги настигаеше и обгръщаше от всички страни. С огромно усилие те успяха да се измъкнат от тази пещ, но в окаяно състояние и след като бяха загубили най-храбрите си другари.

Боят бе възобновен на площадката. Този път те се биеха за живота си: толкова бяха обзети от ярост, че вече не мислеха за плячка. Маскираният главатар правеше неимоверни усилия да предизвика обрат в боя, ала докато по-рано бяха нападатели, сега те бяха нападани от всички страни. Притаили се между листата на дърветата червенокожи стреляха по тях като из засада, а пред тях една храбра фаланга не прекъсваше огъня си.

Положението беше критично, редовете на бандитите оредяваха застрашително. Маскираният предводител отстъпи няколко крачки назад. Като повика най-храбрите си хора, той им каза бързо няколко думи, на които те отвърнаха с викове на съгласие, наобиколиха главатаря си и се втурнаха напред. Въпреки неустрашимостта на червенокожите бандитите успяха да направят широк пробив в редовете им. Устремът на разбойниците беше неустоим, битката започваше отново, още по-ожесточена отпреди.

Внезапно се чуха сърцераздирателни писъци, маскираният главатар бе хванал доня Луиса, а един друг бандит бе сграбчил доня Санта, другата сестра на дон Хосе. Дватама разбойници, следвани от своите другари, напиреха напред, служейки си с двете неочаквано издебнати нещастни девойки като с щит. Положението ставаше критично.

Червенокожите се смразиха – те не смееха да си служат с оръжието от страх да не ранят девойките. Бандитите продължаваха да напредват, оставаше им да изминат само няколко метра, за да стигнат до пътеката, която щеше да ги изведе в саваната, а там щяха да имат големи шансове да избягат здрави и читави. Дон Хосе, обезумял от покруса, се втурна подир бандитите, хвърли се върху оня, който отнасяше по-малката му сестра, бандитът вдигна своето мачете и щеше да бъде свършено с младия човек, ако полковникът не бе се завтекъл и с един изстрел на револвера си не бе застрелял мигновено похитителя. Дон Хосе сграбчи сестра си и се отдалечи тичешком, за да я отведе на безопасно място.

Тогава маскираният главатар се втурна към полковника с вдигната сабя.

– Тази няма да ми отнемеш! – каза той с прегракнал глас.

– Ще видим! – отвърна ядно полковникът.

– Опитай се де! – каза оня, скърцайки със зъби. И се нахвърлиха яростно един върху друг.

– Пази се, дьо Вилие – каза маскираният главатар, нанасяйки му страшен удар.

– Аха, значи ме познаваш, страхливец – отвърна полковникът, като отбиваше ударите и нападаше на свой ред.

– Страхливец ли? – каза главатарят. – Нима не се бия добре?

– Страхливец! – повтори полковникът. – Защото криеш лицето си и трепериш.

– Да, треперя, защото съм твой враг, и затова съм тук.

– Е, и ще си останеш тук – произнесе полковникът със страшен глас, – но първо да видим коварното ти лице.

С тигърски скок той се втурна срещу разбойника, отхвърли сабята му надалеч и смъкна маската му. Бандитът пусна доня Луиса.

– Аха! – възкликна полковникът презрително. – Значи си ти, Гаспар дьо Мовер! Не искам да върша работата на палача. Върви си! Ще се видим пак.

И го удари по главата с дръжката на сабята си. Взе младото момиче на ръце и си запробива път.

Едва направил няколко крачки, полковникът рухна на земята.

Бандитът бе забил кинжала си в гърба му.

– Умри – извика главатарят с демоничен смях, – умри като куче, аз си отмъстих!

Полковникът загуби съзнание, но без да изпуска припадналата девойка.

Бандитът се опита да грабне отново жертвата си. Но червенокожите, предвождани от дон Хосе, се втурнаха напред. Бандитите заобиколиха главатаря си и се впуснаха по пътеката.

– Хей, мерзавце! – извика Сиди-Муле. – Ти ще си спомниш за мен.

И стреля с револвера си почти в упор. Главатарят, който веднага бе сложил отново маската си, изрева яростно, олюля се и падна, без да се опита да се задържи.

– Умирам! – промърмори той, падайки. – Ах, проклетник!

Това беше всичко. Разбойниците го вдигнаха и изчезнаха по криволичещата пътека. Но когато стигнаха до саваната, те се озоваха лице в лице пред друг отряд команчи, предвождан от Синия облак. Завърза се последен ожесточен бой, но той не трая дълго. Осемдесетте разбойници, предприели това злополучно нападение, бяха избити, нито един не се спаси.

Червенокожите скалпираха бандитите; по заповед на дон Агостин всички скалпове бяха накачени по дърветата на хълма, а трупове – оставени на койотите и урубусите. Търсиха най-внимателно да намерят трупа на маскирания главатар, но не можаха да го открият.

– Изглежда, че дяволът, негов побратим и негов приятел, е побързал да го отнесе – каза Сиди-Мулe, като се хилеше. – Впрочем бъдещето ще покаже.

Един час по-късно хълмът беше пуст, оставаха само трупове на разбойниците, предоставени на волята на нощния вятър. Без да се смята полковникът, чийто живот беше в опасност, команчите бяха загубили двайсет и седем воители, двама вождове и имаха още петнайсетина леко ранени. Схватката бе ожесточена. Но дон Агостин бе дал страшен урок на прерийните разбойници.

VI

Приблизително два месеца бяха изтекли от събитията, изложени в предишната ни глава.

Една сутрин в началото на месец август, едва час след изгрев слънце, добре екипиран ездач на отличен прериен мустанг, който явно идеше от север и отиваше на изток, мина по брод Рио Хила и навлезе в предпланините на Сиера де Пахарос.

Този пътник изглежда бе направил дълъг преход, тъй като много простото му облекло беше протъркано до скъсване, само оръжието му беше в отлично състояние: носеше през рамо американска пушка, от хълбока му висеше мачете без ножница, пропъхнато през желязна халка, грижливо навитата му реата беше завързана от дясната страна на седлото; имаше много издути алфориас²³, в които сигурно носеше провизии и други малки предмети, необходими при пътуване, огромни шествърхи железни шпори, остри като кинжали, звънтяха при всяко негово движение, ловна куртка от небелен плат и широкополо сомбреро, покрито с навосъчено платно, както го носят вакеросите, завършваха екипировката му.

Сомбрерото на този човек беше прихлупено над очите по такъв начин, че освен дългата брада, която падаше ветрилообразно върху гърдите, беше невъзможно да се забележи друга част от лицето му. Той се движеше по тясна пътека за диви животни и минаваше завоите в ловен галоп.

Червенокожите и вакеросите²⁴ знаят само две скорости – пешеходна и галоп, които увеличават повече или по-малко, според това дали го смятат за необходимо. Когато стигна до едно място, където пътеката се раздвояваше, като едната продължаваше към Рио Пуерко, а другата се отклоняваше по посока на Сиера де Пахарос, ездачът пое по втората и скоро навлезе сред все по-стръмни склонове на планината, но конят му ги изкачваше с лекота, което показваше, че е от добра порода.

Пътникът се катери така доста дълго време. Най-после стигна до едно от ония обгорели места, които се срещат толкова често в планините. Пристигнал там, той се спря и явно се залови да изучава местността със сериозно внимание, сякаш търсеше определени знаци, които да му

23. *Алфориас* (исп.) – дисаги. – Б. авт.

24. *Вакеро* (исп.) – кравар, говедар. – Б. пр.

покажат пътя.

След грижливо търсене нададе вик на задоволство: на един дебел клон на ликуидамбар²⁵ беше поставен доста голям камък.

– Това е – промърмори той.

Тогава се приближи така, че да може да докосне дървото, и се взря: най-много на петдесет стъпки, на друго дърво, този път акажу, имаше втори камък; тогава продължи по този така странно маркиран път. Това трая близо един час, ориентировъчните знаци бяха свършили.

Тази липса на знаци изглежда не го обезпокои ни най-малко, той навлизаше все по-дълбоко в планината с решителен вид. След двайсетина минути стигна до непроходим гъсталак, който му препречваше напълно пътя. Тогава непознатият слезе на земята и на два пъти имитира крясъка на койота.

Същият крясък се чу почти веднага само на няколко крачки от него.

– Аха – произнесе насмешлив глас, но никой не се виждаше, – пътя ли сте загубил, господарю?

– Да, докато търсех Койотите – отговори пътникът.

– Та колко са те? – продължи гласът.

– Трима – извика силно и с мрачна неприязън пътникът, – но тези трима ще бъдат достатъчни, за да отмъстим за мъртвите.

– Добре дошъл, вие, който идвате в името на отмъщението! – каза невидимият събеседник и добави: – Вървете все покрай гъсталака, докато срещнете от лявата си страна едно дяволско дърво²⁶. Когато стигнете до него, ще чакате.

– Добре, до скоро виждане.

– До скоро виждане.

Пътникът се метна отново на седлото и се отдалечи в показаната му посока. Само след двайсет и пет метра той забеляза огромна скална грамада, а на няколко крачки – величествено дяволско дърво, което изглежда беше царят на гората.

– Ето го дяволското дърво – каза пътникът високо, – само че не виждам път.

– Защото не гледате добре, сеньор – обади се някакъв човек, който изскочи измежду скалите.

– Хей – извика пътникът, – ти ли си, добри ми Мататрес, аз пък те мислех за мъртъв като другите, но ми се стори, че познах гласа ти,

25. *Ликвидамбар* – амброво дърво. – Б. пр.

26. *Дяволско дърво* или *Пукаца глава* – тропическо дърво, чийто плод е с разпукваща се на две черупка. – Б. пр.

когато си разменихме паролата.

– Вие ме ласкаете, господарю, ала щом това ви интересува, съобщавам ви, че са останали още трима от другарите ни, без да броите мен.

– Кои точно? – извика пътникът бързо.

– Наваха, Ел-Тунауте и Ел Пикаро.

– Та те са нашите най-храбри и най-способни хора.

– Благодаря, господарю, вие ги познавате.

– Къде са те?

– Ей тука, след малко ще ги видите.

– Тогава да бързаме.

– Последвайте ме.

– А конят ми?

– Водете го за юздата.

– Отлично, да вървим.

Тогава навлязоха в един заплетен лабиринт от безброй завои и криволици, които почти на всяка крачка се пресичаха от пътеки и образуваха плетеница, затрудняваща още повече придвижването през този гъсталак, привидно без никакъв ориентировъчен знак. Вървяха близо четвърт час, все на открито, после внезапно двамата се озоваха пред входа на голяма пещера, или по-право, огромно подземие. Водачът и другарят му срещнаха тогава същите трудности, както навън, и дори още по-големи поради дрезгавата виделина, която беше единственото осветление на това подземие.

Когато стигнаха до определено място, внезапно ги спря едно подземно езеро, което им препречваше пътя. Това тъмно и прозрачно езеро, чийто край не се виждаше, сигурно се простираше много надалеч.

– Какво ще правим? – запита пътникът.

– Чакайте – каза Мататрес.

Той се отдалечи; чу се шум на весла и отново се показа водачът, който се приближаваше с индианска пирога.

– Ах – възкликна пътникът, – каква крепост!

– Тя е непристъпна – рече Мататрес ухилен.

– Вярно, но ако има само един изход, рискуваме...

– Има четири изхода, без да се смятат няколко други, които още не сме имали време да потърсим и да открием.

– Четири са достатъчно.

– Да, още повече, че всички извеждат навън, в различни посоки.

– А кой откри това чудесно подземие, което досега ми беше неизвестно?

– Това подземие бе открито преди няколко месеца от Урубуса.

– От Урубуса ли?

– Да, но той пазеше в тайна подземието, което според него може да послужи някой ден.

– Чудесно. А ти как узна за него?

– Бях с Урубуса, когато го откри.

– Далеч ли сме още?

– Най-много още десет минути.

– Отлично! Тогава да се качвам ли на коня?

– Пазете се добре! – извика бързо Мататрес. – Преди всичко защото водата е не само ледена, но и много дълбока, ще потънете чак до седлото.

– Какво да направим тогава?

– Качете се на лодката, ще държите юздата и конят ще плува след нея.

– Ох, по-добре да беше избрал друг път!

– Това беше невъзможно, качвайте се.

– Да тръгваме, щом се налага.

И скочи в пирогата, която се отдалечи веднага, като конят плуваше отзад. Мататрес караше бавно покрай стените на подземието, скоро се показа широк тунел, водачът зави наляво и пое решително по този нов път. След няколко минути пътникът забеляза, че тунелът се стеснява и че сводът му се снишава почти застрашително. Две-три минути по-късно конят спря да плува, бе стъпил на твърда земя и наистина, когато скоро след това двамата мъже напуснаха пирогата, водата стигаше вече едва до глезените им. Отново тръгнаха пеш. След два-три завоя пътникът забеляза недалеч светлина от огън.

– Наближаваме – каза пътникът.

– След пет минути ще бъдем при Урубуса, там сме скрити добре, нали? – рече Мататрес. – Нека най-опитният разбойник се опита да открие това убежище, така добре устроено от природата.

Пътникът повдигна рамене.

– Хм! – промърмори той недоверчиво. – Човек никога в нищо не бива да се кълне. Ако случайно сте открили това подземие, кой знае дали утре по някаква друга случайност няма да го открие горски скитник, разбойник или някой от тия проклети червенокожи, които тършуват навсякъде и познават всички скривалища в пустинята.

– Вярно, господарю, имате право, на този свят човек никога в нищо не може да бъде уверен. Все пак да се надяваме, че ще запазим в тайна

нашето убежище.

– Да, да се надяваме – добави пътникът с усмивка, – това не ни задължава с нищо и е утешително.

Двамата щяха да бъдат много неприятно изненадани, ако знаеха, че разговаряйки, без да подозират, бяха казали истината. Защото точно когато се отдалечиха от дяволското дърво, един червенокож, скрит зад дънера на огромното дърво, тръгна на няколко крачки зад тях по следите им, които, поради отпечатъците от копитата на коня, много лесно се откриваха.

Когато стигна до езерото, този червенокож, който беше млад и явно вожд, свали дрехите си. Въпреки ниската температура на водата той се хвърли решително в нея и заплува бавно на няколко метра зад пирогата, така проследи пътника и водача му, докато се видя огънят, показващ лагера на тези хора, които според собствените им думи държаха много необикновеното им жилище да не бъде известно на никой друг. Сметнал за безполезно да продължава по-нататък разузнаването, младият вожд се върна обратно, като се грижеше да оставя на известно разстояние тук-там знаци, които само той можеше да разпознае. Той прекоси пак езерото, облече се и се отдалечи бързо, докато стигна отново мястото, откъдето бе тръгнал по дирята, която един следотърсач толкова лесно би проследил.

– Дано тези проклетници не са забелязали... – промърмори той, но не довърши.

Червенокожият се поколеба за миг.

– Да се осланяме на божията милост! – добави. – Но засега те имат да вършат други, по-важни неща, няма да им дадем време да...

Продължавайки пътя си, той изчезна почти веднага в гъстата гора. Нещо чудно и достойно за отбелязване: няколкото думи, изречени от младия индиански вожд, бяха на кастилско наречие с чисто испанско произношение. Червенокожите изпитват вкоренена омраза към езика на своите покорители и обикновено го говорят много лошо. Вероятно този правеше изключение.

VII

В това време двамата мъже бяха продължили да вървят спокойно и скоро стигнаха до целта на дългото си пътуване.

Те се намираха на нещо като кръстопът, където се пресичаха няколко галерии; този кръстопът беше доста широк, с дъски бе построено доста голямо жилище от няколко големи стаи, обзаведени с грубо сковаани, но задоволителни мебели. В една от стаите на тази своеобразна колиба един човек се бе проснал на легло от листа и ароматни треви, покрити с дебели кожи, които навсякъде другаде биха стрували много скъпо.

Проснатият на това легло човек се отличаваше със сивожълта бледнина. Той беше необикновено мършав. Угасналите му очи и безцветните му устни се раздвижиха от нервни спазми. Като забележа пътника, той се усмихна за „добре дошъл“, привдигна се и покапи новодошлия да седне на един бизонски череп, единствения „стол“, с който разполагаше. Болният отвори уста вероятно да зададе някакъв въпрос, но се спря внезапно: новодошлият бе сложил пръст на устните му.

– Тези негодници – каза той, като видя, че болният го гледа въпросително, – тези негодници сигурно се готвят да подслушват нашия разговор, а не ми се иска тайните ми да се разнасят наляво-надясно.

– Правилно – рече болният, – да говорим на немски.

– Чудесно, така ще можем да разговаряме спокойно.

Несъмнено пътникът точно бе отгатнал, защото четиримата бандити – безспорно те бяха такива, в това нямаше съмнение – се бяха приближили тихомълком, за да слушат по-добре; но като чуха да се говори на немски, се върнаха и седнаха до огъня.

– Как се чувствуваш? – запита пътникът.

– Оздравях напълно – отговори болният.

– Много си блед и отслабнал.

– Възможно е, въпреки това съм излекуван, раната ми зарасна и вече не ме боли, само че силите ми се възстановяват много бавно. Но днес можах да стана и да стоя прав три часа.

– Много добре, значи смяташ, че след няколко дена...

– След петнайсет дена ще мога да яздя.

– Браво!

– А полковникът?

- Не съм чувал нищо за него, трябва да е умрял.
- Защо да е умрял, щом аз съм оздравял?
- Вярно, имаш право, но не ми се струва сигурно.
- Може би, боя се, че е умрял.
- Ама нали го мразиш!
- Повече, отколкото можеш да си представиш.
- А желаш да е жив?
- Разбира се, ако беше умрял, щеше да ме лиши от отмъщението, за което платих толкова скъпо.
- Та какво възнамеряваш да правиш?
- Това си е моя тайна.
- Добре, както искаш, твоя работа – каза другият с обиден вид.
- Не се безпокой за нищо, остави ме да действам по мое усмотрение. Когато му дойде времето, ще ти кажа всичко.
- Твоя воля, приятелю Урубуса, странно име си си избрал!
- А ти не се ли наричаш Койота?
- Точно така, само с тази разлика, драги приятелю, че ти сам си избрал това зловещо име, а моето ми е натрапено против волята, което ме вбесява.
- Събра ли нова шайка, за да замести оная...
- Която бе избита по твоя вина от тия проклети Сандовалови – каза Койота злобно.
- Не ти ли платих за това?
- Вярно, с петдесет хиляди франка! А те бях предупредил изрично да не нападаш тия Сандовалови, трудно можеш да се справиш с тях.
- Но какво представлява тази фамилия Перес де Сандовал, за която се говори толкова много?
- Те са демони! Ни риба, ни рак, с белите бели, с индианците – червенокожи.
- Не те разбирам.
- А е много просто.
- Не твърдя обратното, но ти повтарям: не те разбирам.
- Е, тогава знай, че Сандовалови по произход са инки, винаги са били закриляни и защитавани от червенокожите, които ги боготворят, особено команчите, и са всемогъщи. Що се отнася до състоянието им, то надминава всички възможни граници. Говори се – не съм го виждал лично, казвам това, което съм чул – та говори се, че притежават недалеч оттук цял град, град-убежище, където имало чудесии, купища злато, сребро, диаманти, които заслепявали. Най-умелите горски скитници са се

опитвали да открият този град, но все не са успявали, индианците го знаят, но пазят свято тайната. Всички, които са нападали тези Сандовалови, винаги са получавали страшен урок, те раздават правосъдие в пустинята. Човек трябва да е луд като теб, за да нападне с осемдесет души тези хора, които имат на разположение всички индиански племена.

– Какво да правя тогава?

– Да не търсиш вече повод за разпра с тях.

– Но ако полковникът е тяхно протеже?

– Трябва да се примириш с това, нищо не може да се стори.

– Добре, ще видим, когато човек е хитър, винаги има начин да преодолее трудностите.

– Може би, но позволете ми да ви заявя откровено, че досега нямахте късмет с плановете си, всички те се провалиха.

– Преувеличавате!

– Не, казвам истината. Толкова по-зле, ако ви се струва горчива.

– Има ли полза от упреци?

– Аз не ви упреквам, само се оплаквам основателно от начина, по който се отнасяте с мен. Вие винаги сте ме намирал готов да ви служи непоколебимо, без да имам никакви изисквания...

– С готовност признавам това, правил сте ми големи услуги.

– А как ми се отблагодарихте за това? С най-оскърбителна недоверчивост, като ме смятате, така да се каже, за подчинен, безусловно задължен да се покорява и да изпълнява заповедите, които получава от своя началник.

– Аха! – промърмори Урубуса иронично. – Значи това ви е болката.

– Точно така, не съм съгласен да играя повече тази неблагоприятна, смешна и най-вече твърде опасна за мен роля.

– Трябва да призная, не ви разбирам – каза Урубуса надменно. – Обяснете ми точно, за да зная как да постъпвам.

– За да правите каквото ви скимне – вметна Койота, кипящ вътрешно, – но аз ви заявявам, че не бива да разчитате повече на мен за каквото и да било, не съм съгласен да бъда повече кукла, на която ще дърпате конците и ще извличате всички изгоди. Заради вашата глупост, като нападнахте тези всемогъщи хора въпреки всичко, което ви казвах, бе избита шайката ми.

– Ох – каза Урубуса с презрение, – пак се връщате на това.

– Разбира се, знаете ли какво ми струваха вашите хубави номера?

– Преди всичко петдесет хиляди франка, което според мен е добра пара – отвърна Урубуса иронично.

– Да, и пълното унищожаване на най-храбрата куадриля²⁷ в цяла Апакерия. А ви я дадох в заем, не съм ви я продавал, не го усуквайте, после по ваша молба устройох засада на един горски скитник, когото не познавах, но който май ви пречеше.

– Аха! Безследни! Е, та?

– Е, та той едва не ме уби и при това загубих документите, които ми поверихте.

– Какво – извика Урубуса гневно, – ония ли?

– Те минаха от моите ръце в ръцете на канадеца, който ми задигна портфейла с цялото му съдържание.

– Ох, ох!

– Ето това е, безполезно е да кършите ръце, така нищо няма да постигнете. На всичко отгоре ме завърза за едно дърво и ме обрече на гладна смърт.

– Какво, този горски скитник!...

– Той е лют юначага и не ви пожелавам да се запознаете с него.

– С една дума, от всичко това сте преживял повече страх, отколкото вреда.

– А, така ли мислите, майсторе Урубуса? Чуйте тогава какво още ще ви кажа, няма да е дълго.

– Добре! – съгласи се той, повдигайки рамене.

Койота се престори, че не е забелязал това презрително движение, но злобна усмивка привдигна ъгълчетата на устните му. Той продължи студено:

– След като прекарах една ужасна нощ, канадецът изглежда ме съжали, защото махна къпата от устата ми, която ме задушаваше, и ми даде да пия от манерката си.

– Трогателно – каза Урубуса, подхилвайки се.

– Не знам – произнесе Койота с леден глас, – но канадецът ми направи голяма услуга, като ми даде да пия и после не ми сложи отново къпата, което ми позволи да викам и да зова за помощ.

– И сигурно са ви освободили, щом имам удоволствието да разговарям с вас.

– Благодаря, бях спасен – продължи другият злобно – всъщност от индианци апачи.

– Апачи ли! Това ме учудва, обикновено те не минават за филантропи.

27. Куадриля (исп.) – въоръжен отряд. – Б. пр.

– И все пак ме спасиха, но...

– Аха, значи има „но“.

– Да, гледайте – каза Койота, като свали внезапно шапката си, – не искаха да ме убият, но ми взеха косата.

– Скалпиран! – извика другият с ужас, като видя оголения череп, все още незаздравял напълно и отвратителен за гледане.

– Да, скалпиран, хайде, смейте се сега.

– Ох, страшно – каза Урубуса ужасен.

– Никога не ще можете да си представите мъчителните болки, които трябваше да търпя повече от шест седмици.

– Съжалявам ви, защото изглежда, че наистина сте страдал като осъден на мъки.

– Изразът е точен, така предвкусих как ще се измъчвам, когато отида в ада – добави Койота с усмивка, пълна с горчивина. – Бяха ми останали известни спестявания, които се принудих да похарча, за да си организирам нова кoadриля, но тя никога няма да се равнява на онази, която загубих по ваша вина.

Урубуса потръпна при тези последни думи. Той оброни глава на гърдите си и като че потъна в дълбок размисъл. Койота го изучаваше със загадъчна усмивка, която би ужасила Урубуса, ако можеше да я види. Мълчанието продължи дълго. Койота стана, при този шум Урубуса вдигна глава.

– Още един момент – каза той и го спря с дясната ръка.

– Добре – отвърна Койота.

И седна пак на бизонския череп.

Урубуса се привдигна на леглото и като се извърна малко настрана, така че да вижда добре Койота в лицето, най-после каза с глух глас, в който се усещаха последни следи от вълнение, потискано със силна воля:

– Всичко ще узнаете...

– Прощавайте, че ви прекъсвам, тези откровения биха ме заинтересували преди няколко дни, ала днес всичко е променено. Аз се отзовах на повикването ви единствено за да скъсам всякакви отношения с вас. Каквото и да ми кажете, то няма да промени с нищо решението ми.

– Щом е така, каква полза тогава от упреците, с които ме обсипахте?

– Исках да ви докажа, че не можете да ме измамите и че много добре знаех, че винаги сте ме смятал само за инструмент, който човек счупва, когато не му е вече нужен.

– Значи – каза Урубуса, като свъси вежди – скъсваме с вас?

– Окончателно – заяви категорично Койота.

– Тогава сме врагове?

– Не, аз не ви познавам вече, и толкова. Всеки от нас си възвръща свободата на действие и ставаме чужди един на друг. Засега не ви мразя, пустинята е широка, има място и за вас, и за мен, без да си пречим един на друг.

– Това ли е последната ви дума?

– Да.

Настъпи застрашително мълчание; двамата мъже си разменяха злокобни погледи, в сърцата им кипеше гняв.

Внезапно Урубуса скочи от леглото и се изправи пред Койота.

– Аз не съм толкова слаб, колкото навярно си мислите, майсторе – каза Урубуса с пресеклив от вътрешно вълнение глас.

– Лъжете се – отвърна Койота с подигравателна усмивка, – нима хората около вас не са мои?

– Когато една връзка се скъсва честно и по взаимно съгласие – каза Урубуса със спокоен глас, – всеки си взема това, което му принадлежи.

– Разбира се, тук не може да има никакво съмнение.

– Тогава ми направете удоволствието да ми върнете документите, които ви поверих.

– Казах ви, че горският скитник Безследни ми ги взе.

– С нищо не е доказано.

– Съмнявате се в думите ми?

– Не, но ако е така, както казвате, вземете ги от Безследни и ми ги предайте.

– Това е невъзможно.

– Толкова по-зле за вас, не трябваше да се оставяте да ви ги вземе. Аз ще съумея да ви принудя да ми ги върнете.

– Не вярвам – каза Койота с подигравателна усмивка.

– Ако бяхте още мой съдружник, бих могъл да почакам, но при сегашното положение трябва да свършим колкото може по-бързо. Давам ви една седмица да ми върнете документите.

– Нито седмица, нито година – отсече Койота.

– Лъжете се – отвърна студено Урубуса, – аз вече съм взел мерки.

– Толкова по-добре за вас.

– Аз ви познавам отдавна, приятелю – произнесе той с вледеняващ тон, – знам неща, които никой в пустинята не знае.

– Какво бихте могъл да знаете?

– Вашият живот ми е известен от игла до конец.

– А, така значи – иронично продължи бандитът, – сигурно сте научил за мен много поучителни неща.

– Разбира се – продължи Урубуса, – между другото много поучителна за мен, както казвате, е историята с вашата дъщеря, единственото същество, което сте обичал. Казва се Маргерите, нали?

Койота пребледня като смъртник, въпреки усилията му да изглежда безразличен, цялото му тяло се затресе от нервно треперене.

– Аз ви мислех за разбойник, който не се бои ни от Бога, ни от закона, но съм се лъгал, в едно скрито кътче на душата ви е останала една чувствителна струна. Бащинската ви любов към вашата дъщеря е достойна за възхищение: вие ограбвате и убивате безмилостно и без угризение на съвестта, за да дадете прилично възпитание на госпожица Маргерите фон Щерниц в манастир, където не допускат никого, ако не произхожда от стар военен род! Невинното, свято и чистосърдечно младо момиче всеки ден се моли за баща си, който работи отгътък, в Америка, за да ѝ събере царска зестра.

– Какво искате да кажете? – промърмори Койота с отпаднал глас.

Бандитът беше поставен натясно, обзе го страх. Чувстваше, че зад тази студена ирония се крие някакво ужасно нещастие.

– Ей Богу – възкликна Урубуса все тъй студено, – вие не искахте да изслушате историята ми, но аз ще ви разкажа вашата, нали е интересна?

Койота му хвърли смразяващ поглед, но не отговори; той се бе изправил, студена пот бе избила по челото му. Облегнат на една скала, той се държеше на крака само с огромно усилие на волята.

– Между другото – каза Урубуса – отдавна ли не сте получавал вести от Германия, господин граф фон Щерниц?

Койота искаше да отговори, но нямаше сили, успя само да смънка нещо неясно.

– Не сте получавал, нали? А аз получих преди няколко дни. Знаете ли, спомням си, че беше сутринта, когато се опитах да предприема известното ви злополучно нападение. Искате ли да ви прочета пасажа, в който се говори за вашата дъщеря?

Койота протегна ръка.

– Сам ли предпочитате да го прочетете? Както желаете, майсторе.

Урубуса извади от портфейла си един лист и го подаде на бандита. Той го взе и се опита да го прочете. Изведнъж нададе ужасен вик и се строполи в безсъзнание на земята. Пиратите се втурнаха към главатаря си.

- Горкият приятел! – каза Урубуса съчувствено.
– Какво се е случило? – запита Мататрес.
– Една много тъжна вест, която съобщих неумело и без да го подготвя да я посрещне.
– Той е като умрял! – каза Наваха.
– Какво да правим? – завикаха разтревожено всички бандити.
– Чакайте! – рече Урубуса. – Оставете ме да го попрегледам, може да е само спазъм.

Той се надвеси над Койота, две-три минути го оглежда внимателно и като се изправи бързо, каза с безпокойство:

– Да побързаме, това е апоплектичен припадък, не бива да губим нито секунда.

Извади ланцет от чантичката, която носеше, и проби вената, докато пиратите разтриваха със студена вода стомаха и китките на болния.

Кръвта не потече веднага, чак след една минута на ръба на прободеното място се показа капка черна кръв, после втора, трета и тогава кръвта затече, черна и гъста.

– Спасен е – каза Урубуса, – но крайно време беше.

Нервни тръпки затресоха Койота, клепките му затрепкаха, скоро щеше да се свести. Урубуса отстрани бандитите.

– Върнете се при огъня – каза им той, – като ви зърне около себе си, Койота няма да бъде възхитен, че сте го видели да припада като жена.

– Няма да ни го прости – вметна Мататрес.

Койота дишаше по-леко, от все още затворените му очи се процеждаха сълзи.

– Колко я обича! – промърмори Урубуса. – Ударът беше жесток, просто го сразих, но можех ли да предположа, че такъв злодей все още има добро чувство в сърцето си, вкаменено от пороците, които му създават зловещ ореол? Тази бащинска обич, стигаща до пълна всеотдайност, е единственото, което е останало като чист диамант сред мръсотията.

Философствайки така своеобразно, Урубуса същевременно се зае много сръчно да превързва раната, от която бе пушал кръв.

Почти веднага Койота отвори очи, в погледа му все още имаше малко объркване.

– Но какво става с мен? – промърмори той, озъртайки се колебливо.

Паметта е от ония свойства, които ни напущат най-бързо и се възвръщат най-скоро.

Внезапно бандитът се изправи.

– Ах – извика той отчаяно, – спомням си.

И затърси листа, който бе изпуснал при падането.

– Не търсете – каза студено Урубуса, – аз си взех обратно писмото.

– Значи е истина? – каза другият с глух глас. – Тя е била отвлечена от манастира!

– Да, по мое нареждане, и настанена в друг манастир.

– Защо е това подло похищение?

– Имах нужда от заложник, с човек като вас, драги майсторе, трябва всичко да се предвиди. Виждате, че съм имал право. Нали ви казах, взел съм всички предпазни мерки срещу вас. Дъщеря ви мисли, че вие сте я преместил в друг манастир, тя не знае нищо и ще продължава да е така, докато имам нужда от вас, запомнете това.

– Ах! – изсъска Койота злобно. – Ако някой ден попаднете в ноктите ми, както днес ме държите в своите...

– Ще си отмъстите, не ще и дума. И ще имате право, ако ви позволя да го направите.

– Къде е тя?

– По-наивен въпрос не може да има.

– Кажете ми само в Европа ли е още.

– Кой знае? Може и да е, а може и да не е, по-късно ще узнаете това, ако се отнасяте честно с мен, докато сме заедно.

– И ще ми я върнете?

– Кълна ви се.

– И тя нищо няма да узнае?

– Обещавам ви, повярвайте ми, Койоте.

– Добре, вярвам ви, разчитайте на мен, имате честната ми дума.

– Не забравяйте, че аз имам и дъщеря ви, за мен това струва повече от всички честни думи, които можете да ми дадете.

– Много ли ще продължи тази работа?

– Кой знае, зависи от някои неща извън вашата воля, може да продължи една година, а може и да приключим всичко за един месец.

– Но за какво се касае в края на краищата? Аз не знам нищо.

– Ами вие не пожелахте да ме изслушате, когато исках да ви разкажа всичко, което трябваше да знаете.

– Добре де, само го отложихме. Говорете, готов съм да ви слушам с най-сериозно внимание.

– За нещастие, нямаме време, а има много да се разказва.

– Сега е едва два часа.

– Аз чакам посетител.

- Кого?
- Червенокожия.
- Аз нямам доверие на червенокожите.
- Че защо? Според мен и те са хора като всички други.
- Вие сте новак в пустинята, не познавате тези демони, те мразят бледоликите, както ни наричат, и са доволни само когато могат да ни сторят някаква злина. Познавате ли този червенокож?
- Разбира се.
- Къде сте се запознали?
- Преди около два месеца го срещнах на лов за бизони, после пак го виждах няколко пъти и се сблизихме така, както бял може да се сблужи с индианец.
- От племето браво ли е този индианец?
- Да, от команчите.
- Аха!
- Но какво има? Защото е команч ли?
- Естествено.
- Не ги ли обичате?
- Аз мразя всички индианци, макар че команчите мразя по-малко.
- И какво?
- Команчите са предани на Сандовалови.
- Знам, но той има причина да се оплаква от тях и напусна племето си, за да скъса всякакви връзки с тях.
- Команчът ли ви разказа тази история?
- Не, той не ми е казал и дума за споровете си със Сандовал.
- Тогавя кой ви е осведомил толкова добре? Урубуса се усмихна.
- Поразпитах – отвърна той.
- Индианци ли?
- Двама-трима.
- Хм, а други?
- Трапери и горски скитници, знаете, че те минават за честни хора.
- Добре го каза: „минават“. Какво научихте за този човек?
- Всички, които разпитвах, ми казаха едно и също: че за всичко станало са виновни единствено Сандовалови, че Нощната птица...
- Нощната птица ли се казва той?
- Да, познавате ли го?
- Малко.
- Е, и?
- Мисля, че е честен човек, той се оттегли при Гарваните.

– Точно така.

– И на мен като на вас ми казаха, че е честен, но че има зъб на Сандовалови и че ако му се представи случай да им отмъсти, няма да го изпусне.

– Буквално същото казаха и на мен, какво мислите вие за всичко това?

– Мисля, че можем да проверим, без да се издаваме.

– Имате право, хубаво е човек да бъде винаги благоразумен.

– И вие го чакате?

– Да, ще бъде тук след няколко минути.

– Сбъркал сте, че сте му определил среща в подземие.

– Бъдете спокоен, ще видите какви предпазни мерки съм взел.

Чу се далечен сигнал.

– Нашият човек пристига – каза Урубуса.

– Да бъдем предпазливи – каза Койота, – тези демони са много хитри.

– За това разчитайте на мен – вметна Урубуса.

Шумът от стъпки бързо се засилваше. Скоро се показаха Мататрес и Наваха, които държаха някакъв човек, увит в сарапе по такъв начин, че не можеше нито да вижда, нито да чува. Двамата бандити веднага развиха червенокожия. Той се отърси, за да оправи облеклото си, и се приближи до двамата пиратски главатари, които поздравиха вежливо, като се поклониха и произнесе едва-единствена дума:

– Саго!

Този команч изглеждаше млад. Имаше великолепно телосложение, лицето му беше открито, добродушно и малко наивно, в средата на бойния кичур коса носеше орлово перо, с което засвидетелстваше претенциите си за званието вожд. Двамата мъже също го поздравиха.

– Говорете – каза Урубуса на приятеля си, – вие по-добре от мен умеете да се разправяте с индианците.

Команчът погледна учудено двамата мъже: не бе разбрал какво каза Урубуса. Вярно, че той бе заговорил на немски.

– Брат ми Нощната птица е добре дошъл – каза Койота, – брат ми е вожд, ще ни извини за начина, по който бе доведен тук.

– Нощната птица е вожд – повтори натъртено червенокожият, – той знае какво изисква предпазливостта.

– Ще приеме ли брат ми чашка огнена вода с моя приятел?

– Нощната птица благодари на своя бледолик брат. Вождът принадлежи към великия народ на команчите от езерата, той е трезвеник. От

напитките на бледоликите всички червенокожи полудяват, команчите пият само вода.

Койота се поклони.

– Ще запуши ли моят брат Нощната птица лулата на мира около огъня на съвета?

– Нощната птица ще запуши – отговори вождът.

Товага тримата мъже се разположиха около огъня. Четиримата подчинени бандити се бяха отдалечили на такова разстояние, че не можеха да ги чуят. Вождът натъпка лулата си с „мориш“, много мек тютюн, леко примесен с опиум, запали я, вдъхна два пъти дим и я подаде на Урубуса, който направи същото и после я подаде на Койота. Така лулата обиколи три пъти огнището, без тримата мъже да си разменят нито дума.

После настъпи отново мълчание, за да се разпалят лулите или пурите, и след малко Койота, по-добре запознат с индианските обичаи и по-свикнал от Урубуса да разговаря с червенокожите, взе думата между две облачета дим.

– Моят брат Нощната птица – заговори той с помирителен тон – пожела, докато пуши лулата, да поговори с бледоликите си приятели за неща, много интересни и за тях, и за него. Знаейки, че вождът няма развоен език, Урубуса побърза да се съгласи на искания от него разговор. Бледоликите вождове са с отворени уши, за да чуят думите, които ще изрече техният млад приятел, вождът на команчите.

Индианецът се поклони вежливо на двамата пирати и след като помисли няколко минути, на свой ред взе думата.

– Сърцето на Нощната птица – каза той – е младо, ала опитът му е голям, сърцето му е червено и няма никаква кожа, която да го отделя, затова намеренията му ще бъдат почтени, а думите, които ще се изтръгнат от гърдите му и ще стигнат до устата му, ще бъдат честни и прями. Команчите са мъже, храбри воители, които крачат винаги право към целта, която искат да постигнат, Уаконда, всемогъщият господар на живота, ги обича. Нощната птица вече няма племе, броди без посока, търсейки атепетлите на своя народ, а не може да ги намери, понеже враговете му са изпречили гъста мъгла между вожда и неговите селища. Хора, които не са нито червенокожи, нито бледолики, са напълнили горите с лъжи и са дали фустите на команчите. Тези хора са ги направили страхливи жени и така са ги обладали, че са запушили ушите им, за да не си поискат отнетата им свобода. Нощната птица страда от това заслепение на цял един народ, толкова храбър по времето на бащите си, които

ловуваха из благодатните прерии на Ескенахи, ала Нощната птица е сам, слаб като дете и не може да стори нищо за народа си.

Младият вожд направи кратка пауза, сякаш сломен от мъка. Двамата пирати слушаха с най-голямо внимание, но не знаеха още накъде бие индианецът, пък и трудно разбираха тази реч, която вождът на команчите изглежда нарочно правеше неясна. Той продължи:

– Вождът се беше отчаял от това падение на своя народ, когато Уаконда му дойде на помощ, като му прошепушна на ухото един добър съвет: бледоликите воители, които бродят из прериите и високите савани, са оскърбени от могъщите повелители на команчите. Сандовалови, както се наричат, са нападнали безпричинно бледоликите воители, устроили са им засада, за да попаднат в клопка, безмилостно са избили всички и след като ги скалпирани, са ги накачили като умрели кучета по клоните на дърветата. Измамник ли е Нощната птица, раздвоен ли е езикът му, лъже ли? Нека моите бледолики братя отговорят: истината ли им казва Нощната птица?

– Да – отговориха двамата мъже с глух глас.

– Нима вождовете на бледоликите ще оставят така своите воители, без да отмъстят за тях? Не гласи ли законът на пустинята „око за око, зъб за зъб“?

– Да – потвърдиха двамата мъже.

– Защо не си отмъстят те за нанесената им обида? Нима моите бледолики приятели се боят от враговете си?

– Не, вожде, не се боим – отвърна Койота злобно, – само че приятелите ни са малобройни, а враговете ни разполагат с огромни сили.

– Какво от това! – извика разпалено червенокожият, – команчите броят враговете си само когато те са мъртви.

– Не искаме да си навлечем ново поражение – каза Урубуса.

– Нима сте сами, всичките ви воители ли са мъртви?

– Да – отговори Урубуса.

– Ах! – възкликна индианецът.

– Но – добави Койота – други по-многобройни воители заместиха убитите при последното сражение.

– Тогава какво чакате?

– Сгоден случай. Вече ви казах, вожде, не искаме да си навличаме ново поражение.

Отново се възцари мълчание.

– Нека моите бледолики братя отворят ушите си, ще им говори вожд – внезапно каза индианецът тържествено.

Двамата пирати вдигнаха глава и впериха очи в червенокожия. А той продължи:

– Силата на враговете на моите бледолики братя е в това, че разполагат с непревземаема крепост.

– Вярно е – каза Койота, като поклати глава.

– Чували ли сте за нея? – запита индианецът със святакш поглед.

– Да – отговори Койота, – откакто скитам из пустинята, често вечер около огъня съм чувал да се говори, че в прериите на Далечния запад има пет древни и тайнствени града, чието местоположение не знае никой освен сагаморите и великите вождове на червенокожите, които свято пазят тайната за тях. Тези пет града са били построени от храбрите инки, когато испанците завладели Мексико. Добавят, че инките, победени от белите, се оттеглили в тези градове, отнасяйки със себе си неизчислими богатства в злато, сребро и диаманти. Често съм се залавял да търся тези градове, за които всички говорят, ала никой не ги е виждал.

– Сигурно брат ми е открил някой от тези градове? – произнесе индианецът с особен тон.

– Не, имах съдбата на много други, които като мен са се впусkali да ги търсят – не открих нищо и като ми омръзна, се отказах да търся повече, убеден, че те не съществуват и че вероятно никога не са съществували. Колкото и обширна да е пустинята, там не биха могли да съществуват пет многолюдни града, без никой да ги открие, затова съм убеден, че тази легенда е лъжлива, че тия градове никога не са съществували и че това е басня, измислена от индианците, така както измислят и много други.

Младият вожд се усмихна.

– Моите бледолики приятели се лъжат, тези градове съществуват и пращат от богатства, Нощната птица ги е виждал и е живял в тях.

– Значи е вярно! – извика Койота алчно.

– Защо Сандовалови се появяват ненадейно и изчезват, без никой да разбере къде се крият? Нима това никога не е правило впечатление на бледоликите ми братя? – каза иронично индианецът.

– Значи е вярно! – възкликнаха пиратите.

– Всичко е вярно, червенокожите нищо не са измислили. Бледоликите са слепи, нищо не виждат, нека моят брат Урубуса си спомни.

– За какво? – попита пиратът.

– За нощта, когато на Урубуса и воините му бе устроена засада в прерията, когато Сандовалови разположиха лагера си на хълма и дадоха много сигнали с огън.

– Да, спомням си – каза Урубуса.

– Отлично! – продължи индианецът. – А бледоликият ми брат не чу ли оръдеен изстрел? Бум – гръмотевицата на белите!

– Как, нима беше оръдеен изстрел? Аз пък помислих, че е гръмотевица сред хълмовете.

– Оръдие беше, един бледолик трябва да знае това – каза иронично индианецът. – А не видя ли Урубуса един час по-късно да се изкачват на хълма многобройни конници?

– Вярно, спомням си това, но не подозирах, че са пристигнали отнякъде.

– Разбира ли сега бледоликият ми брат?

– Но тогава – извика Койота с особен глас – значи наблизко има известен град?

– Може би – каза индианецът, повдигайки рамене, – Койота може да започне да търси наново, ала нищо няма да намери.

– Но всичко ще ми стане ясно! – заяви бандитът с мрачна решителност.

– Койота има по-прост начин да открие този град, както го нарича, ако иска поне да отмъсти на враговете си.

– Говорете, вожде, кажете ми начините да си отмъстя и ще видите, че няма да се поколебая, когато дойде време за действие.

– Добре! Нощната птица разполага с всички воини на Гарваните и Кенасите. Тези воини, присъединени към воините на моите бледолики братя, ще бъдат много силни, но им липсват пушки, барут и куршуми. Има ли Койота оръжие?

– Колко пушки ви трябват, за да въоръжите вашите червенокожи?

– Три пъти по шест каси.

– Хм! Много е, това прави осемнайсет каси пушки, като във всяка каса има по дванайсет пушки, тоест общо двеста и шестнайсет пушки. Но това не е всичко, отде ще намерим толкова пушки?

– О, много лесно.

– Как, вожде?

– Тази сутрин в Тубак е пристигнал един търговец янки. Той ще замине утре за Пасо дел Норте, има много пушки и ножове за скалпиране.

– Добре – рече Койота, споглеждайки се заговорнически с другаря си, – но какво ще ми дадете за това? Нищо за нищо, нали?

– Добре! Вождът се наема да води бледоликите си приятели и да ги вмъкне в града на Сандовалови, а Урубуса и Койота се наемат от своя страна да помогнат на Нощната птица да се справи с враговете си.

- Ще ги измъчвате ли?
- Да, пленниците ще бъдат вързани на стълба за мъчения.
- Точно така, искам да страдат дълго.
- Добре! Лесна работа.
- Отлично, няма да спорим по този въпрос.
- Кога Нощната птица ще има пушките?
- Скоро. Къде лагеруват Гарваните в момента?
- При Рио Хила, близо до колибата на Моктекусома.
- Добре, скоро ще ви се обадя.
- Саго.

Пиратите се сбогуваха с вожда на команчите, двама пирати го уви-ха в едно сарапе и го отведоха.

– Забравихте да уговорите какъв пай от съкровищата ще ни се падне...

– Не го направих, тъй като възнамерявам да си присвоя всички тези богатства, още повече че те са безполезни за всички тия нещастни червенокожи.

- Отлично! Как намираш Нощната птица?
- Много е умен, но ми се струва, че има един голям недостатък.
- Какъв?
- Много дълги речи държи.

Двамата прихнаха да се смеят. Поне на вид те много се спогаждаха. Вярно, че интересът ги сближаваше, ала в душата си вероятно се мразеха дълбоко.

Почти невъзможно беше да е другояче.

VIII

Ще оставим за известно време бандитите, с които скоро пак ще се срещнем, и ще се върнем към някои персонажи от нашия разказ, много по-интересни и, главно, по-симпатични.

В една много просторна стая, мебелирана с княжески разкош, с дебели завеси, дръпнати грижливо, които пропускаха почти дрезгава светлина, двама мъже разговаряха тихо. Първият, изтегнал се на шезлонг, беше полковник граф Кулон дьо Вилие. Лицето му бе измършавяло и много бледо, ала твърдият му, искрящ поглед показваше, че офицерът започва вече да оздравява, макар че това се очакваше много отдавна. Всъщност полковникът беше опасно болен от раната си, няколко дни се намираще между живота и смъртта, дори бяха загубили надежда, че ще бъде спасен.

Но той беше млад, имаше здрав организъм, който след ужасна борба бе победил, природата бе извършила чудо за него. Вярно, че тя бе много подпомогната от един лекар, каквито рядко се срещат не само в Америка, но и във Франция. Този лекар се казваше доктор Анри Герен; той беше учен добродушен, но нервен, който мъмреше болния, тормозеше го, с думи, разбира се, ала се грижеше за него като предан приятел.

Полковникът скоро разбра особения характер на лекаря и отговаряше на грубостите му със съчувствена усмивка. Човекът, който разговаряше с полковника, беше Сиди-Муле, превърнал се в болногледач, служба, която бе получил с голяма борба и с която се справяше отлично.

Достойният спяхия бе заявил категорично, че никой друг освен него не би се грижил така добре за полковника, чиито вкусове, навици и особено характер познаваше като никой друг; а и полковникът му бе спасил живота и той искаше да му се отплати със същото. В никой случай нямаше да отстъпи; след дълго противене най-после го оставиха да прави каквото си ще, за което впоследствие не съжаляваха; по някаква интуиция, която можеше да се обясни с непоколебима преданост, той от един поглед, от една дума, от един жест разбираше какво желае болният. Дори майка не би се грижила по-добре за любимото си чедо; винаги засмян, весел, шегаджия, той умееше да изтръгне усмивка от бледите устни на офицера дори в най-критични моменти.

– Значи съм бил много болен? – каза полковникът с усмивка.

– И то как! Без малко да умрете!

- Дотам ли бях стигнал?
- Дори още по-зле, полковник. Но каквото и да казваха всички, аз знаех, че ще оздравеете.
- Никога ли не си губил кураж?
- Аз! Никога в живота си! Нима дойдохте в Америка, за да умрете тук? Хайде де, стар африканец! Толкова закален! Смъртта знаеше това, затуй, вместо да упорства, каза „сбогом“ и си отиде със спортна стъпка – и ето ви на крак.
- Хм! Не още – каза господин Дьо Вилие, хвърляйки печален поглед наоколо.
- Майор Герен, както се нарича докторът – не знам защо, но това няма значение – каза, че след две седмици ще можете да яхате кон.
- Две седмици ли?! – промърмори тъжно болният.
- Аз говорих с майора за една седмица.
- Аха! И какво ти отговори докторът?
- Нарече ме „дърто магаре“! Откровено казано, не е твърде учтив.
- Откога съм проснат на това легло?
- Днес е шейсет и деветият ден.
- Какво, шейсет и девет дни!
- Ни повече, ни по-малко, господин полковник. За да не сбъркам, всяка сутрин зачерквам по един ден на календара, няма измама.
- Настъпи мълчание, полковникът размишляваше.
- Сиди – каза той след известно време, – къде се намираме?
- Ама не виждате ли, господин полковник, в добре мебелирана, комфортна спалня.
- Не те питам това.
- Какво тогава? Обяснете ми, не мога да разбера.
- Искам да зная къде съм и при кого?
- Колкото до това, аз също не зная, господин полковник.
- Какво! Не знаеш ли?
- Абсолютно нищо, господин полковник. Пристигнахме тук нощем, беше тъмно като в рог, не поглеждах ни наляво, ни надясно, влязох наслуки в тази стая, където ви сложих на легло. Оттогава не съм напуснал тази стая, пък и имах да мисля за други неща, а не да се мъча да узная къде се намираме. Но няма съмнение, трябва да сме при добри хора – добави войникът насмешливо.
- Кажи ми откровено, че не искаш нищо да ми разкриеш.
- Възможно е, господин полковник, но щом е заръка, дадена ми от майора, не бива да я забравям. Защо не разпитате доктора? Той ще може

да ви отговори вместо мен, глупавия слуга!

– Имаш право, ще разпитам доктора.

– Правилно, той може да ви отговори. Имате ли апетит?

– Да, гладен съм.

– Болестта ви е дребна работа, лесно се лекува, отивам...

– Не, почакай малко, искам да ти кажа...

– Какво?

Полковникът се поколеба.

Спахията гледаше лукаво началника си.

– Виж какво – продължи най-после полковникът, – ще ми направиш ли една малка услуга?

– На драго сърце, господин полковник, каква?

– Е – каза полковникът нетърпеливо, – сигурно знаеш какво имам предвид?

– Аз ли?

– Да, ти!

– Откровено казано, господин полковник, нищо не разбирам.

– Защото не искаш.

– Ех, господин полковник, щом казвате така! – отвърна войникът с укор.

– Ти ми каза, че не си напускал тази стая нито за секунда, откакто съм тук.

– Нито за секунда, господин полковник, кълна ви се.

– Значи си ги видял?

– Какво да съм видял, господин полковник?

– Два ангела, две феи, две пери²⁸, две жени, знам ли? Те се навеждаха над леглото ми, очите им бяха пълни със сълзи, даваха ми лекарства, предписани от доктора, и ми говореха с толкова нежен, толкова мелодичен глас.

– Значи сте видял, господин полковник? – извика спяхията смаян.

– Разбира се, и ти знаеш.

– Като става дума за жени, аз съм виждал само доктора.

– Ти ми се подиграваш, мошенико!

– Вие знаете, господин полковник, че не съм мошеник. Ако бях видял лицата, за които говорите, щях да ви кажа. Какво ми струва това!

Полковникът изучаваше лицето на войника с особено изражение. Спахията не мигна, макар че пламтящият поглед на болния беше впит в

28. *Пери* – ориенталски феи. – Б. авт.

него със странна напрегнатост. Накрая офицерът притвори очи, клепките му трепнаха, две сълзи описаха пареща ивица по бледите му, измършавели бузи, той отпусна глава на възглавниците, потискайки една въздишка, и прошепна отчаяно:

– Значи съм сънувал?

– Сигурно, господин полковник – отвърна войникът със сдържан глас.

Болният като че ли не го чу.

– Проклетата орисия! – промърмори Сиди-Муле, тупвайки се с юмрук по челото така, че би повалил бик, – да не можеш да...

– Искате ли да похапнете, господин полковник? – продължи войникът след известно време.

– Не съм гладен, остави ме на спокойствие – отвърна офицерът мрачно и без да отваря очи.

– Само това заслужавам – каза войникът с огорчен вид.

– А? – привдигна се офицерът. – Какво каза?

– Казах, че съм глупак, нищо ново, господин полковник.

– Аха, знаех си, че криеш нещо от мен!

– Аз ли, господин полковник?

– Да, ти сам се издаде, без да усетиш.

– Ама че работа! – ядоса се спахията. – Пак се започва.

– Няма да ме лъжеш повече! Върви си, не искам да те виждам вече, изгонен си.

– Господин полковник!

– Млъкни и си тръгвай.

– Но, дявол да го вземе – тупна ядно с крак слугата, – аз нищо не зная...

В този момент една врата се отвори, една завеса се вдигна и се показа дон Хосе, засмян.

– Полковникът има право – каза той весело, – върви да донесеш закуската, която наредих да му приготвят, побързай, аз ще те сдобря с полковника.

– Той ме изгони! – извика войникът ядосан. – Той, единственият човек, когото съм обичал досега в живота си! Е, така ми се пада, проклетата орисия!

– Върви и не се безпокой – продължи дон Хосе, побутвайки го леко към вратата. – Бързай, че умираме от глад – добави той.

Войникът тръгна, мърморейки през зъби; сърцето го болеше, бедния спахия!

– Драги полковник – каза дон Хосе, стискайки ръката на болния, – вие грешите.

– Аз ли?

– Да, вие сте военен. Сиди-Муле изпълняваше заръката, която му бях дал, не бива да се отнасяте така с него, горкият човечец е отчаян.

– Но защо е била тази заръка? – попита офицерът озадачен.

– Много просто, драги ми полковник, защото предполагах, че ще ви бъде по-приятно да научите от мен това, което се случи след заболяването ви. Но сбърках, извинете ме, полковник, моля ви да простите на този клетник Сиди-Муле, когото така жестоко обидихте въпреки привързаността му към вас.

Болният се усмихна.

– Ще бъдете доволен от мен и първо ви моля да приемете моите искрени благодарности, а после да ме извините, аз не знаех къде се намирам, мислех, че сте много далеч, отде да знам? Макар че вече оздравявам, главата ми е все още помътена.

– Трябваше просто да ме повикате чрез Сиди-Муле и само след две минути щях да дойда.

– Как?

– Май сте забравил, че ви предложих жилището си в Пасо дел Норте.

– Да, спомням си нещо, но е малко объркано в паметта ми.

– След като ви оказах първа помощ, аз се разпоредих да бъдете пренесен до Пасо дел Норте, където ви настаних.

– Какво, няма съм...?

– Да, приятелю, в моето жилище, но не съм сам тук, вашето състояние изискваше постоянни грижи, баща ми не искаше да ме остави сам с вас. С две думи, баща ми, майка ми и сестрите ми се настаниха тук.

– Аха, знаех аз, че...

– Вие не сте сънувал, успокойте се, това беше действителност, дамите се редуваха да бдят над вас.

– И не може да има по-предани болногледачки – възкликна полковникът от все сърце.

– Те са ви много задължени за...

– Ще имам ли честта да ги видя и да им благодаря? – прекъсна го полковникът.

– Когато пожелаете.

Ако имаше смелост, офицерът щеше да каже „веднага“, но се съдържа.

Дон Хосе се усмихна, стискайки му ръката. В същия момент двама индиански пеони²⁹ внесоха една отрупана с ядене маса.

– Къде да сложим масата? – попита Сиди-Муле с горд вид. Войникът беше обиден на офицера си; той изпълняваше намръщено ролята си на метр д'отел.

– Остави масата където е – каза полковникът. – Помогни ми да стана.

По даден от дон Хосе знак двамата пеони излязоха.

– Хайде, сърдитко, не се цупи, знаеш добре, че те обичам. Сгреших. Дай си ръката и да забравим всичко, съгласен ли си?

– Как няма да съм съгласен! Ах, господин полковник, да знаехте...

– Аз знам всичко, мърморко, дон Хосе ми разказа...

– Оставете, господин полковник – прекъсна го бързо войникът, – щом не ми се сърдите, останалото не ме интересува.

– Ха така те искам. А сега ми помогни да стана, че умирам от глад.

– Браво!

29. Пеон (исп.) – ратай. – Б пр.

IX

Пет минути по-късно дон Хосе и полковникът седяха на масата един срещу друг. Яденето беше превъзходно, отлично приготвено. Дон Хосе имаше добър апетит, а полковникът беше гладен като оздравяващ, тоест лапаше лакомо всичко. Дон Хосе беше очарователен събеседник, весел, духовит и сладкодумен, с него не можеше да се скучае. Изобщо всичко беше много приятно. Когато на масата бе сложен десертът, полковникът прати Сиди-Муле да се нахрани в кухнята и двамата приятели останаха сами.

Отначало разговорът беше лек, весел, изпъстрен с шеги за парижкия живот, но постепенно се промени, стана по-сериозен и най-вече понитимен. Скоро и на двамата стана ясно, че всеки от тях има на устата си един и същ въпрос, който с мъка сдържа; разговорът, все така интересен, бе станал, така да се каже, двубой, в който всеки скришом се опитваше, без да се издаде, да накара събеседника си да разчупи леда и да заговори откровено, но изглежда трудно можеше да се каже и особено да се формулира въпросът.

Те се въртяха по такъв начин около това, което искаха да кажат, без да напреднат с нито една крачка, и вероятно щеше да продължи дълго така, ако доктор Герен не бе влязъл ненадейно. Двамата приятели посрещнаха доктора с искрена радост, тъй като присъствието му сигурно щеше да даде друга насока на разговора.

– Виж ти – каза той, смеейки се, – моят болен май е на оздравяване? Ей Богу, много се радвам.

– Аз също се радвам, докторе, – рече офицерът със същия тон. – Истината е, че отдавна не съм се чувствал толкова добре, напълно съм оздравял.

– Да, слава Богу – каза лекарят, – но лечението трая дълго.

Доктор Герен беше висок човек със симпатично и умно лице; погледът му светеше от благодет и доброта; той беше почти на четирийсет години, ала в дългата му коса нямаше нито един бял косъм, имаше хубави зъби, малко дебели устни, голяма и лакома уста. Държането му показваше, че е светски човек.

Той беше родом от Париж, където бе завършил цялото си образование, включително и медицинското; бе работил като интернист в болницата „Отел-Дийо“, където го обожаваха. Доктор Герен беше не

само учен, но и най-вече специалист; той можеше да направи кариера в Париж, ако искаше, но беше чудак. Един ден, без да предупреди никого и без сам да знае защо, продаде всичко, което притежаваше, и замина за Америка, заявявайки категорично, че никога няма да се върне във Франция. Многобройните му приятели, смаяни от това внезапно решение, напразно си бльскаха главата да отгатнат причините за това заминаване, но не установиха нищо, което да оправдае толкова необикновеното решение, тъй че, ако докторът имаше някаква тайна, тази тайна беше добре запазена – никой не я откри.

Той беше в Мексико най-малко от осем години. Вместо да се установи в столицата, отиде в Сонора, на индианската граница. Докторът минаваше там за много богат човек, дори повече, отколкото можем да си представим, въпреки многото дарения, които правеше, и добрините, които вършеше, без дума да продума. Мексиканците и индианците го обичаха много, той можеше да ходи денонощно където пожелае, без да бъде застрашен от всевъзможните бандити, индианци, пирати и други, от каквито гъмжи пустинята.

– Е, драги полковник – продължи докторът, – кога ще се качите на кон?

– Щом ми позволите, докторе – отговори полковникът, – трябва да ви призная, че нямам търпение, предстои ми много работа.

– Да, да, но трябва да почакате най-малко още четири дни.

– Толкова ли?

– Чуден човек сте вие – каза лекарят, смеейки се. – Не знам как ви спасих, защото лечението не беше мое, ако Бог не беше извършил чудо с вас, уверявам ви, драги полковник, сега нямаше да сте жив.

– Да, но зная какви всеотдайни грижи сте полагал за мен.

– Хубава работа! Та нали всички тук – и мъже, и жени – се надпреварваха, дори очарователни млади момичета ставаха ваши болногледачки. Няма от какво да се оплаквате!

– Напротив – каза пациентът разпалено, – зная, че съм много задължен на отличните приятели, които ме заобикалят, и най-вече на вас, докторе.

– Ще ви отговоря, както е казал Амброаз Паре за великия херцог Дьо Гиз: „Аз го превързах, Бог го изцери.“ Същото може да се каже и за вас, но не искам да ви притеснявам повече, зная колко е важно да сте на крак.

– Какво искате да кажете, докторе? Не ви разбирам.

Докторът се усмихна лукаво, споглеждайки се заговорнически с

дон Хосе.

– Много добре ме разбирате, драги полковник, но щом настоявате, ще ви обясня: треската е безпощадна бъбрица, тя издава и най-съкровено пазената тайна.

– Ах! – възкликна полковникът, пребледнявайки.

– Полковник, защо се огорчавате така? Само Хосе и аз знаем, и то не цялата ви тайна, а само част от нея.

– Вярно, докторе – каза полковникът, протягайки им ръце, двамата мъже ги стиснаха сърдечно, – страхувах се да не би други да са чули!

– Не, бъдете спокоен! Във вашите кризисни моменти само дон Хосе и аз стояхме до леглото ви. Дори Сиди-Муле, който ви е толкова предан, не знае нищо, ние винаги гледахме да бъде по-далеч.

– Значи знаете каква строга заръка му дадох.

– Да, но се учудвам, че я е изпълнявал толкова точно, не е лесно да излезеш с него на глава, не току-така се нарича Муле.

Тримата се засмяха.

– Ей сега ще престанете да се учудвате, това е ясно като две и две четири – каза дон Хосе. – Преди да намерите вашия човек, той беше мой подчинен почти три години, беше ми толкова предан, колкото сега на вас. От срам не е посмял да се обърне към мен, когато е бил в трагичното положение, от което сте го измъкнал, драги полковник. Сега разбира какво стана между нас, когато го намерих.

– Наистина всичко се изяснява.

– А сега да оставим добрия Сиди-Муле и да се върнем на въпроса – каза решително докторът, който във всички случаи биеше право в целта.

– Какво искате да кажете, докторе?

– Позволете ми да дам думата на дон Хосе Перес де Сандовал.

– Какво?!

– Оставете го да говори, драги полковник. За да се разберам добре, трябва да разчоплим въпросите докрай, вие, като стар войник, би трябвало да знаете това по-добре от всеки друг.

– Не ще и дума! – каза полковникът със същия тон. – Изглежда, че аз ще бъда подложен на разпит.

– Да, донякъде, но бързам да ви кажа, че ще прекратим разпита, когато пожелаете. Говорим ви така не от нездраво любопитство, а единствено от желание да ви бъдем полезни, ако е възможно.

– Зная, господа, затова не мислете, че се обиждам. Щом знаете част от моята тайна, може би е по-добре да я научите изцяло, още повече че в нея няма нищо лошо.

- Не се и съмнявам – каза докторът.
- Възможно е янките да ви използват като маша, която да им вади кестените от огъня – добави дон Хосе, смеейки се.
- Какво искате да кажете?
- Малко търпение, приятелю – каза добродушно младият човек, – аз познавам англосаксонците много по-добре, отколкото бихте могъл да ги познавате вие.
- Възможно е, драги Хосе, защото, да ви призная, аз никак не ги познавам.
- Знаех си.
- Те са велик народ – вметна докторът.
- Да – съгласи се дон Хосе с горчивина, – но преди всичко практичен. Според мен с това си качество стигат дотам, че то става недостатък.
- Винаги е било така – продължи докторът, – хората никога не знаят да спрат до разумната граница.
- Да оставим това, по-късно ще се върнем на този въпрос, засега да се радваме, че докторът пристигна толкова навреме, за да ни измъкне от безизходното положение, в което се намирахме.
- Какво толкова съм направил? – потри ръце докторът. Офицерът се усмихна.
- Помислете си – каза дон Хосе, – когато дойдохте, полковникът и аз бяхме прекъснали разговора, всеки от нас имаше в главата си един въпрос, който не смееше да изрече: полковникът се страхуваше да не би треската да е разкрила тайната му, а аз исках да го успокоя, защото виждах, че е неспокоен, и това ме притесняваше много.
- Аха – рече докторът, – разбирам, интересна картинка сте били.
- И най-вече много затруднени – вметна полковникът.
- Вероятно дълго щяхме да се въртим така – каза дон Хосе весело, – без да стигнем доникъде, ако, за щастие, не бяхте дошъл вие. И мигновено ни извадихте от затруднението.
- И ви благодарим, защото не знаехме какво да правим – каза полковникът.
- Както виждате, понякога от внезапното явяване има известна полза. Сега сме наясно, да запалим пурите и напред!
- Нямам нищо против, но преди това искам да отправя една молба към моя приятел Хосе.
- Предварително съм готов да я изпълня, за какво се касае? – запита младият човек.
- Вие ми казахте, че сеньор дон Агостин Перес де Сандовал, ваш

баща и мой приятел, е тук, вярно ли е?

– Да, драги полковник, баща ми е тук, но е много щастлив и отдаден всецяло на бащинската си любов.

– Какво искате да кажете?

– Че брат ми дон Естебан де Сандовал, най-големият в семейството ни, пристигна само преди два часа в Пасо дел Норте.

– Я – възкликна докторът – значи дон Естебан е пристигнал от Франция!

– Да, по лични причини поискал да бъде освободен от длъжността шарже д'афер и правителството удовлетворило молбата му.

– Толкова по-добре за него, ще бъде по-щастлив сред близките си.

– Така мисля и аз, но интересното е, че когато съобщихме за пристъпването ви тук, брат ми каза: „Тъкмо той ми трябва. Като разбраха във френското посолство в Мексико, че идвам в Сонора, ме помолиха да предам на полковник граф Кулон дьо Вилие връзка писма, пристигнали с трансатлантическия параход с който пътувах.“ Брат ми взел писмата, които желае да ви връчи.

– Това ще бъде лесно – каза докторът.

– Още по-лесно – рече офицерът, – защото ето какво искам от вас, драги Хосе.

– Говорете, приятелю.

– Държа баща ви да присъства на моя разказ.

– Баща ми ли! – възкликна дон Хосе, приятно изненадан. – Това ще бъде голяма чест за него, драги полковник.

– Тук има малко егоизъм от моя страна – продължи офицерът със слаба усмивка, – дон Агостин е опитен човек, познава отлично тази страна, тъй че съветите му ще ми бъдат много полезни.

– Благодаря, приятелю, – каза младият човек, ставайки.

– Извинете, още една дума.

– Говорете.

– Вашият брат, когото нямам честта да познавам, би трябвало да ми е приятел.

– Да, полковник, той знае какво ви дължим.

– Тогава го помолете да дойде с баща ви, ще бъде голяма чест за мен да го видя.

– Честта ще бъде за нас – отвърна младият човек, – почакайте само пет минути.

– Вървете, приятелю.

Дон Хосе излезе.

– Дон Естебан е прекрасен човек, изключително умен и сърдечен – каза докторът.

– В Париж съм чувал много ласкави отзиви за него.

– Толкова по-добре, ще видите, че ще ви хареса.

– Той вече ми харесва, драги докторе.

Вратата се отвори, Сиди-Муле повдигна завесата и съобщи с най-мелодичен глас:

– Господа, Перес де Сандовал.

После пусна завесата и изчезна.

Дон Естебан де Сандовал беше по-голям с пет години от брат си дон Хосе, но като ги видеше човек, не можеше да ги различи от пръв поглед, толкова пълна беше приликата помежду им – като се изключи разликата във възрастта, бихте ги помислили за близнаци, толкова необикновена беше тази прилика. Полковникът стана, за да посрещне гостите си, ала дон Агостин и дон Естебан не искаха да му причиняват страдания, затова накараха оздравяващия да се върне на мястото си, на своя шезлонг. Приветствията бяха разменени по най-сърдечен начин, те бяха почти сърдечни излияния между дон Естебан и полковника. Още от пръв поглед двамата се бяха харесали и преди да изрекат дори една дума, вече се чувстваха искрени приятели.

Запознанство при такива условия не можеше да не стане веднага интимно, така и беше. Дон Агостин и дон Хосе се чувстваха щастливи от това разбирателство, установило се веднага между двамата мъже. Насядаха и се завърза задушевен разговор; ледът неусетно се бе разчупил.

– Драги полковник – каза дон Естебан, – искрено съм щастлив да ви връча тези писма, което несъмнено ще ви бъдат приятни.

– А знаете ли съдържанието им? – запита полковникът, вземайки писмата, подадени му от дон Естебан.

– Откровено казано, да – отговори дон Естебан весело, – не любопитствате ли да ги прочетете?

– Няма смисъл, щом вие го знаете. Кажете ми съдържанието, ще ми бъде по-приятно да го чуя от вашата уста.

– По-добре, генерале – продължи дон Естебан, – прегледайте този официален вестник и веднага ще разберете за какво се касае.

– Мислите ли?

– Разбира се.

– Добре, но нали само от любезност ме нарекохте „генерале“?

– Не, прочетете правителствения вестник, ето на – добави той, сочейки с пръст мястото.

Офицерът хвърли един поглед.

– Я виж! – извика той развълнувано. – Произведен съм в бригаден генерал! Благодаря ви, скъпи дон Естебан, че така приятно ме изненадахте.

– Но това не е всичко.

– Какво искате да кажете?

– Ето, погледнете тук.

– Какво! Велик кавалер на ордена на Почетния легион!

– Ще добавя, ако това може да ви направи удоволствие, че присъдените ви отличия са одобрени с радост, единодушно е заявено, че просто ви е дадено заслуженото.

– Вие сте много мил човек, драги дон Естебан, увеличавате удоволствието, което ми доставиха тези новини, с любезния начин, по който ми ги съобщихте.

Разговорът продължи доста дълго в този приятелски тон, може би щеше да се проточи така няколко часа, ала доктор Герен бдеше. Когато сметна, че е време да промени насоката му, той го прекъсна рязко, както му беше навик.

– Всичко това е много хубаво – рече той, – но ми се струва, че забравяме целта на нашето събиране, време е да се върнем към нея.

– Правилно – каза дон Хосе, – беше ми изхвъркнало от главата.

– И забравяте, скъпи ми дон Хосе, че губим ценно време.

– Прав сте, а нашите врагове не спят.

– Стократно сте прав, приятелю – каза дон Агостин, – затова да побързаме, утре може да бъдем принудени...

– О, не, татко – възрази дон Хосе, – още не сме я докарали дотам, знаете, че вече съм взел предпазни мерки.

– Вярно, ала от такива негодници може да се очаква всичко.

– Още една причина да се разберем колкото е възможно по-бързо – вметна докторът.

– Трябва да ви призная, господа – обади се генералът, – че не разбирам нищо от това, което говорите, но предполагам, че имате намерение да ми направите някаква голяма услуга, за което предварително ви благодаря искрено.

– Всичко ще ви бъде обяснено навреме и на място, генерале, тогава ще се убедите, че любопитството няма нищо общо с желанието ни да получим от вас откровена изповед за най-важните неща в личния ви живот. Колкото до живота ви като военен, той е твърде добре известен, за да е нужно да се занимаваме с него – остава ни само да се възхищаваме

искрено на вашите големи служебни заслуги – каза дон Агостин с много сърдечен тон и приветлива усмивка.

– Убеден съм, сеньор дон Агостин – отговори офицерът, – че намеренията ви са почтени, ще ви разкажа за живота си това, което обществото не знае, точно то ви интересува, нали, сеньори?

– Ей Богу! – извика докторът.

Тримата Сандовалови потвърдиха с жест. Без да чака повече, генералът взе думата с непринуденост, която доказваше неопровержимо, че всичко, което се готвеше да каже, щеше да бъде вярно, защото говореше, както се казва, свободно и не търсеше думите.

– Кабалерос – каза той на испански, – разказът ми ще бъде просто една бърза биография. Първо ми позволете да ви кажа кой съм: родът ми води началото си от битката при Бувин, спечелена от крал Филип-Август срещу Отон IV, император на Германия, през 1214 година. Битката била ожесточена, фламандците вършели чудеса на храброст, те успели да откъснат френския крал от неговите пълководци, с дълги куки съумели да го свалят от коня му и точно когато търсели някакъв дефект в бронята на монарха, за да го убият, един човек, въоръжен с огромна бухалка, се промъкнал сред неприятелите и макар да загубил кръв от много рани, свършил такава добра работа, че успял да качи краля отново на седлото. След като му върнал изпуснатата сабя, той веднага се опитал бързо да се отдалечи, но кралят му заповядал да спре.

Пълководците и всички дворяни били отчаяни, те смятали господаря си за убит или пленен. Голяма била радостта им, когато забелязали краля качен на бойния си кон и със сабя в ръка.

– Кой си ти и как се казваш? – попитал Филип-Август спасителя си.

– Ваше кралско величество – отвърнал почтително войникът, – аз съм крепостен и васал на граф епископ Дьо Роде, казвам се Кулон.

– Коленичи – рекъл кралят. Крепостният се подчинил.

– Правя те рицар – продължил кралят, докосвайки го със сабята си, – ти си свободен в планината и в долината, ще се ползваш от всички права, полагащи се на благородниците, давам на теб и на потомците ти замъка Вилие с всички земи и свързаните с това права. Занапред ти ще се казваш Кулон, граф Дьо Вилие, назначавам те в моята гвардия, капитан на рота от сто гвардейци, на която ще поема разходите. Искам да бъдеш винаги близо до мен.

Крал Филип-Август удържал така вярно на думата си, че бедният крепостен станал един от първите дворяни на кралството.

Ето как родът ми станал благороднически и като военни винаги сме

служили на Франция в нейната армия. С течение на времето нашият род се разделил на два клона: Кулон дьо Вилие и Дьо Жюмонвил.

Първият Жюмонвил бил братът на Кулон дьо Вилие. През 1758 година двамата братя се настаняват в Канада като капитани в полка на кралската морска пехота; виконт Дьо Жюмонвил бил убит при засада от англичаните, брат му отмъстил за него, поел грижата за сина му и го отгледал на свои разноски. За нещастие, този млад човек, забравяйки всичко, което дължал на чичо си, станал най-върлият му враг.

Това скъсване станало след един спор за поземлена концесия, закупена от граф Дьо Вилие от индианците команчи чрез посредничеството на един канадски горски скитник, предан на нашия род. Макар че графът от коректност показал напълно изправните си документи за собственост, племенникът му не искал да слуша нищо. Нещата стигнали дотам, че графът бил принуден да изгони племенника си, който вече не се върнал.

Вследствие на тези събития двата клона на нашия род се разделили напълно и се отчуждили един от друг. По-младият клон стигнал в омразата си дотам, че се отрекъл от славното, почетено име Дьо Жюмонвил, за да приеме името Дьо Мовер, което впрочем му се полага по същото право, както името, което отхвърлил. Френската революция разорила напълно нашия род – както по-стария, така и по-младия му клон.

Положението било ужасно, трябвало да се намери някакъв изход, дори героичен: дядо ми и брат му станали войници, баща ми – полковник, а прачичо ми не стигнал по-високо от капитански чин! Той служел в кралската гвардия, а баща ми командвал 16-и линеен полк. Аз учех в Сен Сир³⁰ с братовчед си Гаспар дьо Мовер. И двамата бяхме млади, родовете ни омрази изглеждаха ако не забравени, то поне притъпени. С братовчед ми бяхме бедни и живеехме в доста добър сговор, аз се държах чистосърдечно с роднината си, мислех, че и той се отнася по същия начин към мен, но се лъжех, скоро получих доказателство за това: Гаспар дьо Мовер ме мразеше – зад престореното му дружелюбие се криеха най-подли машинации.

Завърших Сен Сир втори по успех, а братовчед ми – с последните. Омразата му се засили. Някаква зла орсия тегнеше над този млад човек: в нищо не му вървеше, всичко се обръщаше против него, в дъното на душата си той ме упрекваше за този кутсузлук. Постъпихме заедно в четвърти драгунски полк, аз стигнах до чин командир, а братовчед ми

30. *Сен Сир* – френска военна академия. – Б. пр.

си остана лейтенант. Привидно бяхме все още в добри отношения, но разликата в чиновете ни разделяше повече, отколкото можех да предположа. Аз исках да променя това неприятно положение, помолих да ме прехвърлят в Африка, с една дума, да се преместя. Министърът на войната, с когото споделих желанието си, ме изпрати във втори спахийски полк. Два месеца след пристигането ми в Африка по повод на не знам какъв грабеж, виновниците за който трябваше да накажа, бях произведен в подполковник.

За моя голяма изненада братовчед ми беше той, който ми донесе заповедта. Той беше назначен за капитан, губернаторът на Алжир го бе прикрепил към себе си в качеството на адютант.

Братовчед ми не знаеше какво съдържа писмото, което ми връчваше. Когато научи, позеленя и ми хвърли поглед, от който потръпнах, толкова беше изпълнен с омраза.

При експедицията в Мексико³¹ бях придаден към първия отряд, който замина за Санта Крус. Изтекоха седем-осем месеца. Един ден в Мосела, където бях комендант на града, за голямо мое учудване видях, че пристига моят братовчед, по-мрачен от всякога. Той ми направи големи комплименти, престараваше се да ми засвидетелства своето приятелство, но си оставаше капитан. Когато бе дадена заповед армията да се съсредоточи срещу Мексико, моят братовчед внезапно изчезна и бях принуден да докладвам това на маршал Базен, началник на експедицията. Гаспар дьо Мовер бе дезертирал с оръжието и багажа си. Пристигнах във Веракрус десет минути преди да отплавам за Франция, и Безследни, когото познавате, тоест Жан Берже, канадец, предан на моето семейство, ми връчи едно писмо.

– От кого е това писмо? – го попитах.

– От господин Дьо Мовер – ми каза той.

Прочетох писмото, беше кратко, братовчед ми признаваше омразата си към мен и ме предупреждаваше, че откраднатата концесия, този израз беше написан ясно, че тази концесия най-после е станала негова собственост и че е взел мерки да не мога да я видя вече. Бях поразен, не разбирах нищо от това писмо: как братовчед ми си е присвоил тази концесия, която бях поверил на майка си? Но времето течеше, трябваше да се действа, дадох подробни напътствия на Безследни, подписах му напълно редовно пълномощно да ме замества във всичко и за всичко,

31. *Мексиканската експедиция* (1861 – 1867) – въоръжена интервенция на Франция, Испания и Англия срещу републиканското правителство на Бенито Хуарес. – Б. пр.

уверих го, че ще му пиша от Франция, че вероятно скоро ще се върна пак в Мексико и че най-напред ще се срещна с него. Той ми даде адреса си при Трите реки и аз се качих на кораба.

Искам да заявя, че всичко, което трябваше да се направи, Безследни го извърши така умело, така изискано и с такова познаване на спорните въпроси, каквото не подозирах у него и което много ме учуди.

– Че защо не? – прекъсна го доктор Герен с насмешлив глас. – Та Безследни е нормандец по произход, добро, породисто ловджийско куче.

Тази остроумна забележка разсмя всички, генералът продължи разказа си, които господа Сандовал слушаха с много сериозно внимание.

– Доста се колебах как да действам по-нататък по този въпрос, но разсъдих и малко по малко се примирих с тази срамна кражба. Пътуването бе възвърнало хладнокръвието ми. Когато слязох във Франция, вече почти не мислех за тази неприятна работа, но пристигайки в Париж, научих една новина, която ме поразил: майка ми бе оставила малкото си състояние, най-много двеста и петдесет хиляди франка, в ръцете на своя нотариус въпреки съвета, който ѝ бях давал много пъти, да купи рента. А се бе случило така, че нотариусът, на когото бе поверила състоянието си, бе изчезнал внезапно, откъмвайки всички пари на клиентите си. За късо време майка ми се бе оказала напълно разорена, а също и сестра ми, чиято зестра от осемдесет хиляди франка бе потънала при това „корабокрушение“.

Положението на майка ми и сестра ми беше много критично, а заплатата ми като полковник – недостатъчна дори за скромно преживяване на тези две същества, върху които бях съсредоточил цялата си обич. Майка ми беше отчаяна, съжаляваше, че не се е вслушала в съветите ми, но беше много късно, злото беше сторено и оставаше почти непоправимо. Тогава с ядни сълзи съжалих за кражбата, извършена от моя подъл братовчед. Скърбях, без да смея да говоря на майка си за загубването на концесията, която може би щеше да ме спаси.

За моя голяма изненада майка ми първа ми заговори за тази концесия, като обеща да се опита да получи нещо. Аз я изгледах смаяно, което я обезпокои.

– Но какво ти става? – запита ме тя. – Повече от сто пъти си ми казвал, че тази концесия, закупена от нашия прадядо, би трябвало да струва днес огромна сума, няколко милиона.

– Безсъмнено – отговорих, потискайки една въздишка.

– Какво ти пречи да я използваш? Представи си – добави тя, –

няколко дена след бягството на нотариуса Лора настоя да изтегли тази концесия, която не исках да запазя у себе си, а я поверих на този гаден адвокат Х... Така че по чудо тя не е загубена, чудо, което ти дължиш единствено на сестра си.

Майка ми можеше да говори така колкото си иска, аз вече не я слушах, мислех какво трябва да направя.

– А, така ли! – възкликна майка ми, разтърсвайки ръката ми. – Спиш ли?

– Не – отговорих, трепвайки, – не бих имал нищо против да видя тази прословута концесия.

– Ето я, братко – ми каза Лора, подавайки ми я.

Беше наистина тя, познах я от пръв поглед. Два дена по-късно, след като си взех едногодишен отпуск, се качих в Хавър на кораб за Съединените щати. Бях се снабдил с препоръчителни писма за най-влиятелните и най-високопоставени личности в Съединените щати и Мексико. В тези две републики бях посрещнат много сърдечно и радушно. Както научих, недостойният ми родственик се бе опитал да се възползва от концесията, която бе фалшифицирал.

Бе образувал съдружие от опозорени хора, замесени в нечисти афери, начело на което бе поставил един голям шарлатанин, който се представял под името граф фон Щерниц, прусак, както ми казаха, по време на френската експедиция в Мексико служил като шпионин на мексиканците и французите, мамел и предавал и двете страни, които го обявили извън закона и го осъдили на смърт. Пуснали на борсата акции и ги лансирани умело, те се котирани износно, но тази долна машинация била разкрита в самата борса, съдружието рухнало. Било наредено братовчед ми и така нареченият граф фон Щерниц да бъдат арестувани, те успели да се укрият в прериите на Далечния запад, обичайно убежище за всякакви отрепки на цивилизацията. Оттогава не се чува вече нищо за тези негодници.

Изглежда, че концесията, закупена от прадядо ми, отдавна е била разработена и там са били построени три значителни града. Правителството във Вашингтон се отнесе изключително радушно с мен, призна валидността на документа ми за поземлената концесия, предложи ми сума от два милиона и друга концесия, голяма колкото тази, за която претендирах, в златоносните земи на бившата мексиканска провинция Аризона, с единственото условие да образувам сериозно сдружение, на което да бъда ръководител. Моето задължение е да развия незабавно концесията, да разработя земята, да създам селища, в които да живеят моите

работници и колонисти, да построя укрепления и да гоня с всички средства индианците бравос и бандитите, които върлуват в целия този край.

Правителството във Вашингтон обещавахе да ми достави под паразната цена оръжие, боеприпаси, дрехи и провизии, за да въоръжа, облека и храня войска от най-малко осемстотин души, привикнали да воюват и добре екипирани; те ще бъдат наети от мое име, ала заплащани от Съединените щати и всъщност на служба на великата северна република.

Тези условия ми се сториха изключително изгодни. Вслушвайки се обаче в някои забележки на приятеля си Безследни, аз се обвързах условно с правителството във Вашингтон, тоест поисках отсрочка от шест месеца, преди да подпиша договора, който ми предлагаша, за да изуча подробно Аризона и да си съставя точна представа за тази страна, която не познавах. Исках да проуча терена и да разбере дали този край може да се колонизира, защото исках от правителството във Вашингтон чисто и просто в този край да придойдат заселници, да се настанят там здраво и така да изтръгна тази великолепна област от варварството.

На този въпрос не биваше да се гледа леко, напротив, той изискваше сериозни размисления, за да се доведе до благополучен край. Аризона е обширна и все още почти непозната. Между нас казано, господата, въпреки огромните изгоди, които това начинание ще ми донесе след няколко години, аз се колебая да го започна, защото вече предугаждам почти непреодолими трудности. Пък и като офицер във френската армия всичките ми роднини и влеченията на сърцето ми са във Франция. За нищо на света не бих се съгласил да се настана в Америка, дори и да ми предложат тонове злато.

Вероятно ще се задоволя с двата милиона, предлагани ми от Съединените щати, което е много добра сума, без да си навличам усложнения, които може да станат непреодолими и от които не ще успея да се измъкна с чест, ако изобщо се измъкна някога.

Ето, кабалерос, разказа, който ми поискахте. Направих го колкото ми беше възможно по-кратък, всичко, което ви казах, е вярно. Държах да добиете представа за положението, в което се намирам, и за най-скромените ми желания, без фалшив срам и като честен войник, за каквото се смятам.

Генералът си приготви чаша подсладена вода и запали спокойно една чудесна хаванска пура.

– Господин генерал – отвърна дон Агостин, – синовете ми и аз сме щастливи, че ви изслушахме, вие ни дадохте ценно доказателство за

благоразположение, което е чест за нас и за което ще ви бъдем вечно признателни. Тази сделка, която правителството във Вашингтон ви предлага, давайки ви такива големи изгоди, ни засяга, без да подозира-те, много повече, отколкото интересува самия вас.

– Вас ли, кабалерос? – възкликна генералът учудено.

– Боже мой, да – продължи дон Агостин с очарователно доброду-шие, – така вървят нещата на тоя свят. Няма да бъде дипломатичен с вас, генерале, ще ви кажа направо, че ако приемете предложените ви ус-ловия, това чисто и просто ще ни разори и вследствие на това вие ще станете неволно наш най-върл враг.

– Какво искате да кажете, кабалеро? Да си призная, не разбирам ни-що от това предположение, което, надявам се, не е сериозно.

– За нещастие, това, което ви казвам, е самата истина, генерале.

– Бъдете така добър да ми обясните колкото може по-бързо, умоля-вам ви! А преди това ми позволете да ви кажа, че по-скоро бих се отка-зал десетократно от тази сделка, отколкото поради дребнави парични интереси да разваля едно приятелство, което ценя и макар и ново, ми е по-скъпо, отколкото можете да си представите.

– А ние – извика дон Хосе пламенно, – вярвате ли, генерале, че след всичко, за което сме ви задължени, ще можем да се отнасяме с вас като с враг?

– Господа – намеси се доктор Герен с блага усмивка, – успокойте се, моля ви! Убеден съм, всичко ще се уреди така, че всички ще бъдат доволни, трябва само да се намери начин да се оправи положението. Вп-рочем, както знаете, светът е устроен така, че има лек за всичко, трябва само да се открие. Докато душата се държи за тялото, не бива да се губи надежда. С изключение на смъртта, повтарям, има лек за всичко, аз като лекар добре зная това – добави той, смеейки се, – което не значи, че спаявам всичките си пациенти.

– Благодарим ви, докторе, – каза дон Естебан весело, – трябва само да решаваме смело въпросите. Аз споделям напълно вашето мнение, та-зи работа, наглед толкова сериозна, ще се оправи от само себе си, убе-ден съм в това, без нито генералът, нито ние да имаме дори най-малки неприятности, а тия, които искат да ни изиграят, колкото и да хитруват, ще бъдат бити и ще берат плодовете единствено на срама за повече от подозрителните си машинации.

– Знаете ли, господа – каза генералът, – вие говорите с гатанки и колкото повече разговаряме, толкова по-малко разбирам.

– Прав сте! – извика дон Хосе. – Не е ли по-добре да ви обясним

веднага? Общо взето, ние можем да ви кажем за себе си само почтени неща.

– Какво мислите вие, татко? – обади се дон Естебан. Дон Агостин размишляваше.

– Съгласен съм – каза той, поклащайки глава, – но такова обяснение, твърде кратко, не може да се даде тук на генерала.

– Че защо не? – попита дон Хосе.

– Защото нещата трябва да бъдат изяснени така, че да не остане ни най-малко съмнение в толкова честната душа на генерала. Затова трябва да му представим неопровержими доказателства, дори, както се казва, това да разочопля рани, ние го дължим заради нашата чест и честта на генерала. Но аз нямам тук тези доказателства, така че е безполезно да продължаваме обсъждането, което няма да доведе до нищо сериозно.

– Имате право, сеньор дон Агостин, вие говорите като почтен човек, за което ви благодаря, така че ще чакам деня, който сметнете за подходящ.

– Този въпрос трябва да се реши напълно колкото може по-скоро – заяви категорично доктор Герен.

– Може ли генералът да язди кон? – попита дон Агостин.

– Да, но за него ще бъде много уморително – отговори лекарят, – къде искате да отидете?

– У дома, в Аризона.

– Хм, доста е далеч – каза докторът, клатейки глава.

– Така е – каза старецът.

– Чакайте – продължи бързо докторът, – открий начин.

– Е, приемам го предварително – заяви генералът.

– Днес ще изпратите там един мосо³², ще наредите да се запретне носилката...

– Разбирам – каза бързо дон Хосе, – носилката ще ни чака на определено от мен място, така генералът ще извърши пътуването без умора.

– О, аз ще дойда с вас, не искам да изоставям така пациента си – вметна докторът, смеейки се.

– Браво! – рече дон Естебан.

– Съгласен ли сте, генерале? – попита дон Хосе.

– Разбира се, драги ми дон Хосе, аз съм подчинен на вашия баща.

– Тогава до утре – каза старецът.

И сякаш по мълчаливо споразумение разговорът взе друга насока и

32. Мосо (исп.)-слуга. – Б. пр.

вече се говореше само за банални неща.

Х

На другия ден към осем часа сутринта Сиди-Муле влезе в стаята на генерал Дьо Вилие. Добрият офицер спеше дълбоко. Спахията го погледа да известно време с интерес.

– Жал ми е да го будя – промърмори той, сумтейки по навик, – ала трябва. Ако го оставя да спи, ще ми вдигне олелия до Бога! Аха – каза той, смеейки се, – сетих се, с това събуждането му ще бъде като милувка. Достатъчно! Да действаме.

И достойният войник грабна една гарафа и я счупи о пода с гръмотевичен трясък.

– Какво става? – извика генералът, привдигайки се внезапно в леглото.

– Не обръщайте внимание, господин генерал, счупих една гарафа.

– Проклет глупак! – продължи офицерът. – Дяволите да те вземат! Сънувах чуден сън, който ти прекъсна с непохватността си! Какъв съм идиот, ще се опитам да продължа съня си!

И като легна отново, той се зави до очите с чаршафите и одеялата.

– Тях да се не види – каза решително спяхията, – значи нямало смисъл да чупя гарафата?

– А? Какво мърмориш, говедо такова?

– Извинете, генерале, но не мърморя, а казвам, че трябва да ставате.

– Хубава работа! На мен ми се спи.

– Възможно е, но всички са готови и чакат само вас, за да потеглят.

– Ах, пусто да остане! – извика генералът, скачайки от леглото. – Вярно, забравих, а ти не ми каза, говедо такова.

– Ще прощавате, господин генерал, ама преди половин час ви го казах, доказателство за това е гарафата.

– Добре, добре! Помогни ми да се облека, вместо да висиш там като корморан, кацнал на един крак.

– Ах, какво учтиво събуждане, и като си помисли човек, че всеки ден е така!...

– Какво мънкаш там?

– Казвам, че е хубаво, господин генерал, и че за минутка ще бъдете облечен.

– Ех, бедни ми Сиди – продължи офицерът, – добре те чух. Какво искаш, не мога да бъда учтив, когато ставам.

– Пусто да остане, отдавна го зная, но не ви се сърдя, господин генерал. Зная, че не можете да надвиете тази ваша слабост.

– Вярно – каза офицерът, смеейки се.

Докато бърбеше така с войника си, генералът се бе облякъл.

– Ето, готово – каза той, – както виждаш, не загубих време.

– Дявол да го вземе! Труден е първият момент, после всичко върви от само себе си.

– Ти си дълбок философ, Сиди, приятелю, хайде, на път.

– Веднага, господин генерал.

Двамата напуснаха спалнята. Патиото³³ беше пълно с конници, три-те дами и прислужничките им също бяха на коне, а трийсетина пеони и вакероси в живописно облекло, с енергични черти, въоръжени до зъби, трябваше да придружават пътниците. Генералът отиде да поздрави дамите си, които го посрещнаха с очарователни усмивки, осведомявайки се с интерес за здравето му.

Ала доктор Герен прекъсна тези любезности, като напомни на генерала за положението.

– На път, на път – каза той, – после ще говорим.

Генералът се сбогува с дамите и се качи на седлото, подпомаган от Сиди-Муле. Тримата Сандовалови се ръкуваха и размениха няколко любезни думи с офицера. По даден от дон Агостин знак портата на къщата се отвори и пътниците бавно поеха. Те запазиха това спокойно темпо през цялото време, докато минаваха по тесните улици на Пуебло, но когато пресякоха по брод Рио Гранде дел Норте, цялата кавалкада се впусна в ловен галоп – ход, явно по-приятен и по-малко уморителен, когато предстои дълъг път.

Дамите бяха заобиколени от предани хора, след тях се движеха тримата Сандовалови, генерал Дьо Вилие и доктор Герен, препускащи един до друг, няколко пеони образуваха ариергарда. По фланговете на колоната отдясно и отляво препускаха вакероси, които проучваха местността и претърсваха високите треви, за да открият засади, в случай че има такива. Препускаха така до единадесет часа сутринта.

Спряха в края на гъста гора от коркови дъбове; под дърветата построиха набързо няколко хакала, вид колиби от преплетени клони, които горските скитници издигнаха с необикновена сръчност за по-малко от половин час. Един хакал беше предназначен за дамите, друг – за господата Сандовал, третият – за генерала и неговия лекар, четвъртият

33. *Патио* (исп.) – вътрешен двор. – Б. пр.

трябваше да служи за трапезария на пътниците. Петдесетина команчи бяха поставени под командването на Синия облак; тези хора бяха подбрани грижливо, все големи храбреци на племето, всичките въоръжени с пушки, те трябваше да подсилват охраната на пътниците.

– Кабалерос! – каза дон Агостин. – Щастлив съм да ви предложию гостоприемството на пустинята. Ще прощавате за малко примитивната трапезария, която ще ви предложим, но имайте предвид, че ние сме в Апахерия.

– Зная как се вечеря в пустинята, сеньор дон Агостин, когато вие поемате разноските за това – каза през смях генералът, – предварително заявявам, че съм доволен от това, с което ще ни угостите.

– Да ви е сладко – обади се докторът, – личи, че генералът е гладен и ще се задоволи с количеството, без да обръща внимание на качеството.

– Ще се постарая всичко да бъде хубаво – продължи старецът. – Сеньори, ще потеглим отново в три часа следобед, когато големият дневен пек премине. Вашите хакали ви чакат, в тях има легла от благовонни треви, застлани с кожи, засега можете да си почивате, ще ви известим, когато обедът бъде готов.

Всеки се оттегли в своята колиба, не да спи, а да оправи тоалета си, измачкан от дългото пътуване. На обедата присъстваха само мъжете, дамите предпочетоха да им бъде сервирано отделно, несъмнено за да оставят кавалерите напълно свободни, от което те не се оплакваша. Яденето беше каквото трябваше да бъде, тоест много изискано, като въпросът за вината бе решен с особена грижливост. Този път нищо не смути обедата, както бе станало вечерта, когато генералът се запозна с дон Агостин Перес де Сандовал. Генералът не бе свикнал на сиестата, която е нещо почти обичайно в топлите страни. Вместо да се опита да заспи, той предпочете да се разходи под високия листак на гората, където цареше много приятна прохлада. Дон Хосе предложи да придружи генерала в разходката му, което той прие с голямо удоволствие.

Двамата мъже взеха оръжието си, за да бъдат готови за всякаква евентуалност, после навлязоха навътре. Девствените гори по нищо не приличат на нашите френски гори; само по покрайнините на тези гори има трева и храсталак; колкото по-навътре се навлиза, толкова повече паразитната растителност оредява, липсва въздух, дърветата, общо взето от един вид, си приличат всички, растат невероятно прави, образуват огромни прави алеи, сякаш подредени по компас, и така продължава на много километри. Тежко на човек, който задълбае безразсъдно в тези

гори! Той е неминуемо загубен, всички дървета са еднакви, всички алеи си приличат, така че е невъзможно да се ориентира в този лабиринт, стократно по-заплетен от оня който е бил построен в Крит от Дедал.

Горските скитници, единствените хора, които се осмеляват да се впуснат в девствените гори, имат само два начина да намерят пътя: да открият с брадва парчета кора от дънерите – или да оглеждат подножието на дънерите на дърветата. Когато открият мъх, значи са на север, ако, обратно, дънерът е сух и не личи мъх, са на юг. Някои разубавачи използват следите, оставяни от животните, отиващи вечер на водопой, тези следи водят винаги към потоци или малки рекички, които накрая се вливат в някоя по-близка или по-далечна голяма река, но това е последното средство, до което се прибегва в краен случай и не може да се използва безнаказано.

Дон Хосе познаваше гората, в която се разхождаше с генерала, той я бе прекосявал повече от сто пъти по всяко време на нощта и деня, затова двамата разхождащи се нямаше от какво да се страхуват. Вървешком двамата мъже говореха за банални неща. Те бяха стигнали до брега на един бистър, доста голям поток, който ромолеше по камъчетата в своето корито. Дон Хосе предложи на генерала да поседнат на тревата, която растеше по брега на потока, където една доста голяма пролука в листака позволяваше на слънцето да осветява този живописен и тайнствен пейзаж; под дърветата не се чуваше никакъв друг шум освен далечното чукане на кълвач, който удряше ритмично по дънера на някакво дърво. Почти веднага шумът секна, кълвачът бе отлетял внезапно. Дон Хосе стисна ръката на генерала и се отдалечи от потока, слагайки пръст на устните си, за да го предупреди да бъде предпазлив.

– Какво има? – попита генералът със сдържан глас.

– Не знам – отговори младият човек със същия тон, – да бъдем предпазливи, не знаем какво ни очаква.

Почти в същия миг наблизо се чу крясък на фламинго.

– Слава Богу! – каза дон Хосе. – Приятел е.

– Откъде знаете?

– От сигнала, който той ми даде.

– Сигнал ли? Кога?

– Преди малко, не чухте ли крясъка на фламинго?

– Да, но предположих, че това е просто някое фламинго, от тия там на поляната, на брега на онова езеро.

– Излъгал сте се, драги генерале, това беше сигнал и доказателство-то е, че аз ще отговоря.

И като събра длани пред устата си, младият човек имитира с невяроятно съвършенство крясъка на фламингото.

– Приемете моите поздравления, скъпи дон Хосе – каза генералът, – не предполагам, че сте толкова умел.

– О, това е нищо – каза младият човек, смеейки се, – аз притежавам и сума други дарби, които ще ви разкрия малко по малко, според обстоятелствата. А, ето, погледнете там наляво, между дърветата, не виждате ли човек?

– О, да! – отвърна генералът. – И дори го разпознавам отлично, това е моят приятел Безследни, верният ми канадец. Я вижте, той май ни вика да отидем при него.

– Вярно! Да бързаме, генерале, Безследни трябва да има много сериозни причини да ни вика по този необичаен начин.

Горкият скитник не мърдаше от мястото, където се бе спрял, той държеше главата си полуобърната натам, откъдето се бе появил, сякаш следеше нещо.

Генералът и приятелят му преминаха към гимнастическа стъпка, за да стигнат по-бързо до ловеца; той беше на разстояние най-много един пушечен изстрел, но изглежда имаше нещо спешно, защото ловецът не преставаше да ги вика, махаше с ръце.

Най-после, след като решиха да тичат, двамата мъже стигнаха до горския скитник.

– Но какво става тук? – попита дон Хосе.

– Говорете по-тихо – отвърна ловецът, – скрийте се зад дънера на това дърво и гледайте.

Двамата постъпиха така, както им бе казал горският скитник, и загледаха.

В подножието на едно дърво бяха седнали и разговаряха доста оживено двама души и лесно се разпознаваше, че са бели.

– Кои са тези хора? – запита генералът.

– Познавам единия, този, който пълни лулата си в момента – отговори Безследни, – той се казва Мататрес, опасен бандит от квадрилата на Койота.

– Ах – възкликна дон Хосе, – трябва да заловим тия двамата.

– Хм, няма да бъде лесно.

– Може би все пак да опитаме. Ако не успеем да ги хванем, все ще можем да им теглим куршума, загубата няма да бъде голяма.

– Е, колкото до това, не рискуваме нищо, ала как да направим така, че да се приближим, без да ни видят?

– Много лесно! – И като вдигна глава и посочи листака, дон Хосе каза: – Ето нашия път.

– Вярно! Не се сетих.

– За какво става дума? – попита генералът.

– Виждате ли ония двамата, господин генерал? – каза дон Хосе.

– Естествено! Ако не съм сляп и доколкото мога да съдя от това разстояние, те изглеждат много увлечени в разговор по работите си.

– Точно така, господин генерал, и аз държа много да чуя разговора им.

– Така ли! А защо?

– Защото тези хора са наши врагове, ваши и мои, и е добре човек да узнае, или по-право, да открие тайните на своите врагове.

– А как ще ги откриете?

– Ще видите, ще ви бъде интересно.

Младият човек, бърз и ловък като маймуна, свикнал на всякакви телесни усилия, извади кинжала си от ножницата, заби го в дънера на дървото и се закатери с необикновена лекота, следван от Безследни, който не се отделяше нито на крачка от него. Когато стигнаха до първите клони на дървото, двамата изчезнаха в гъстия листак. От този момент нататък генералът въпреки усилията си вече не можеше да следи двамата необикновени пътници.

Те правеха просто това, което горските скитници наричат въздушна пътека: дърветата, чиито клони бяха преплетени едни с други, позволяваха на двамата с малко ловкост да минават от дърво на дърво толкова сигурно, както ако минаваха по тесен и малко клатещ се мост. Тази разходка по дърветата ставаше средно на шейсет-осемдесет метра височина от земята, ала на горските скитници никога не им се завива свят.

Дон Хосе и другарят му напредваха толкова бързо, като че стъпваха по земята. Внезапно младият човек се спря, даде знак на спътника си да не мърда. Те наистина бяха стигнали до дървото, под което Мататрес и другият, за които споменахме, разговаряха спокойно, мислейки, че в тази гора са далеч от всякакви любопитни очи. Двамата събеседници си бърбеха с пълна увереност, без дори да помислят да говорят тихо, грешка, каквато един горски скитник или един индианец никога не би допуснал.

– Ако продължавате така, мистър Уилсън, никога няма да се разберем.

Тази фраза беше произнесена на испански от Мататрес точно когато двамата ловци започнаха да подслушват.

– Вие сте неразумен – отвърна другият, повдигайки рамене, – искате пушки „Армстронг“ и настоявате да ги платите само по десет пиастра, което е подигравка.

– Колко имате?

– Петстотин.

– Гарантирате ли за тях?

– Напълно.

– А къде е платноходката ви?

– По Рио Пуерко, в заливчето на Опусума.

– Добре, виждам го оттук, само на четири левги.

– Разбрахме ли се?

– Може би. Имам да ви направя едно предложение.

– Да видим.

– Ще ви платя пушките по двадесет пиастра парчето.

– Ол райт, ето така се върши работа.

– Почакайте, значи ги купувам по двадесет пиастра всяка...

– О, много добре.

– Но ще ви платя само по десет пиастра в брой, останалото след похода, който ще извършим.

– А кога ще ви видя пак, за да получа десетте останали пиастра? – попита американецът иронично.

– След похода, ви казах.

– Ами ако походът ви не успее?

– Е-е, сигурни сме в успеха.

– Нищо не ми доказва това. Вижте какво, я прибавете още по един пиастър за всяка пушка и сделката ще бъде сключена.

– Хм, много е примамливо.

– Хайде да си ударим ръцете и да сръбнем малко уиски?

– Мисля, че това ще се уреди, ами патроните?

– Те не влизат в сметката.

– Колко имате?

– Двайсет хиляди, ако желаете.

– По четирийсет патрона на пушка – каза Мататрес, – не е много.

– Ще ви продам двойно повече, ако искате.

– Аха, значи платноходката ви е натоварена?

– Претъпкана е с пушки и патрони.

– Охо, трябва да се помисли – каза бандитът, чиито очи светнаха свирепо.

– Товарът не ме затруднява, щях да имам двойно повече стока, ако

бях намерил купувачи.

– Може би.

– Разбира се, вече преговарям с други, по-щедри от вас.

– Като преговаряте с нас, вие имате работа с честни хора – заяви Мататрес, изправяйки се.

– Честен или мошеник, малко ме интересува с кого преговарям, стига да ми плаща.

– Хм, вие нямате предразсъдъци.

– Сделките преди всичко, но, както знаете, „the time is money“³⁴, ще свършваме ли?

– Страх ли ви е?

– От какво да ме е страх? Моята платноходка е добре въоръжена, имам петнайсет моряци, които биха се справили с всички пустинни бандити.

– Искате ли да дойдете с мен до дома на моя началник?

– Какво ще правим там?

– Ще преговаряме.

– Наистина ли?

– Честна дума! – изрече бандитът тържествено.

– Бих предпочел друга клетва! Впрочем далеч ли е?

– Само на две левги, не смея да сключа окончателна сделка без съгласието на началника ми. Тази работа ще ни отнеме по-малко от четвърт час.

Американецът като че се поколеба за момент, после взе окончателно решение.

– Да вървим – каза той.

– Но не преди да вкусим от вашето уиски, предполагам?

– Имате право.

Търговецът свали огромната манерка, която носеше през рамо и чиято запушалка служеше за пиене, напълни я, подаде я на бандита и поднесе манерката към устата си:

– За ваше здраве! – произнесе той.

– За ваше! – каза Мататрес учтиво.

Според народната мъдрост между чашата и устата стои смъртта: Мататрес изпита това изцяло на гърба си. Точно когато вдигаше капачката с уиски, огромна тежест се стовари с все сила върху него и го повали, без той да може да гъкне! Същата злополука се случи и с

34. Времето е пари (англ.) – Б. пр.

американския търговец. Ако двамата не бяха убити на място, значи дяволът, техен личен приятел, ги е закрилял в случая.

Нито единият, нито другият не беше мъртъв, но лежаха в цял ръст на земята, в безсъзнание, без да дават признак на живот. Двамата ловци, които се бяха хвърлили върху тях от най-малко десет крачки, се възползваха от състоянието на двамата другари, за да ги завържат здраво и да ги увият в сарапе, пристегнати около телата им, за да не виждат и да не чуват, когато се свестят.

– Какво ще правим с тези нехранимайковци? – попита Безследни.

– Засега нищо, баща ми ще се разправя с тях, помогнете ми да ги пренесем до тази яма, където ще бъде отлично за тях, вие ще ги пазите, докато ви изпратя хора да ги пренесат в лагера.

– Разбрано, няма да мърдам оттук до второ нареждане.

– Е, дежурството ви няма да бъде дълго, до скоро виждане.

Тогава дон Хосе се върна при генерала, на когото разказа за случилото се.

– Имате ли полза да плените тези нещастници?

– Много голяма – отговори дон Хосе.

– Защо?

– Койота идва да купи оръжие и патрони, с които е натоварена платноходката на търговеца, а знаете, че Койота е наш враг.

– Да, той доказва това, но какво значение има за вас?

– Голямо значение, този подлец купува оръжието единствено за да го използва срещу нас.

– Вярвате ли, че ще се осмели да ни нападне след суровия урок, който получи?

– Не само вярвам, но и съм сигурен, знам какво крои срещу нас.

– В такъв случай имате право да постъпите по този начин, обаче ви моля да поговорите за това с баща си.

– Ще побързам да го направя, ще видите, че ще бъде на същото мнение.

– Така да бъде, дон Хосе, впрочем вие сам знаете как да постъпвате, особено с бандит, който не се бои ни от Бога, ни от закона.

– Трябва да го бием с неговото оръжие.

Разговаряйки така, двамата вървяха с бърза крачка, така че стигнаха до лагера за много кратко време. А последната част от разстоянието извървяха още по-бързо, защото им се струваше, че чуват пушечни изстрели; но шумовете заглъхват и се притъпяват под гъстия покров на девствените гори, тъй че човек не може точно да прецени какво чува.

Когато пристигнаха в лагера, всичко се изясни.

Една доста многобройна шайка пирати бягаше с всички сили, пръскайки се във всички посоки, притисната отблизо от вакеросите и червенокожите на Синия облак. Гърмежите, които се бяха причули на генерала и приятеля му в гората, се дължаха на няколкото изстрела, които бандитите бяха дали срещу преследвачите си.

Но това, което учуди и обезпокои най-много дон Хосе, беше, че вместо да изглеждат доволни от новия неуспех на пиратите, всички бяха загрижени, лицата на всички – бледи и неспокойни. Дон Агостин изглеждаше най-отчаян, той се държеше с мъка, тялото му се тресееше от нервни тръпки.

Няколкото души, останали в лагера, изглеждаха съкрушени и обзети от дълбока скръб. Двамата мъже не смееха да ги разпитват. Някакво предчувствие им подсказваше, че в тяхно отсъствие се е случило голямо нещастие.

– Сине – извика старецът, забелязвайки младия човек и падайки в обятията му, – сине, майка ти и двете ти сестри бяха отвлечени от пиратите.

Сломен от мъка, старецът загуби съзнание. Тази новина беше ужасна, дон Хосе се олюля.

– Ох – прошепна той, – негодници такива!

– Кураж, приятелю – каза генералът със страшна решителност, – ние двамата ще отмъстим за тези клетки жени, така коварно отвлечени.

– Благодаря – отвърна младият човек, – разчитам на вас, генерале.

– Имате моята дума – изрече офицерът с глух глас.

XI

Ето какво се бе случило в отсъствие на дон Хосе и генерал Дьо Вилие. Предишния ден дон Агостин бе пратил доверен човек в обичайното си жилище, за да предупреди слугите за близкото завръщане на господаря им и да донесат в Пасо дел Норте носилката, която трябваше да послужи на генерала, ако конят го измореше много. Пиратите имали шпиони, пръснати навред из саваната. Пратеникът на дон Агостин бил скоро открит и проследен, но много отдалеч. Изпратеният от стареца човек бил Кучильо, един от доверените слуги. Кучильо познавал отдавна всички хитрости и коварства на пиратите; повече от всеки друг той знаел колко предпазливо трябва да се движи, за да заблуди бандитите, които, макар и невидими, следели и най-малкото му движение.

И тъй като Кучильо бил известен като един от доверените слуги на дон Агостин, всички шпиони на пустинята мигновено тръгнали по петите му. Но те имали работа с ловък противник. Въпреки всичките им усилия Кучильо се изплъзвал от ръцете им като змия и не можели да разберат какво е станало с него. На другия ден шпионите на пиратите построили хакали в края на една гора от коркови дъбове, където Сандовалови имали навикала лагеруват, когато минавали през пустинята било за да стигнат до Пасо дел Норте, било за да се върнат оттам. Пристигнали и други шпиони, които съобщили, че слугите на дон Агостин, придружавани от многоброен отряд команчи, са се присъединили към другите слуги на Сандовалови на мястото на срещата; имало и носилка, запретната с четири мулета, което давало основание да се предположи, че скоро и дамите ще пристигнат.

Урубуса и Койота сметнали, че им се явява случай да получат блестящ реванш за многобройните несполуки, претърпени досега от тях. Двамата главатари взели необходимите мерки с голямо умение и най-вече с крайна предпазливост. Действали така ловко, че вакеросите не заподозрели нищо за приготовленията на пиратите, лагерът бил напълно обкръжен, без да се усъмнят, че на пътниците е устроена страшна засада. Планът на бандитите бил да пленят дамите, когато пътниците пристигнат в лагера, където възнамерявали да останат няколко часа, докато намалее голямата дневна жегга.

Бандитите не пренебрегнали нищо, отлично скроеният им план бил шедьовър на хитрост и коварство – ако не се случели непредвидени

събития, те трябвало непременно да успеят. Когато пътниците пристигнали, залегналите във високата трева бандити отдавна следели всички движения на враговете си, без да събудят у тях ни най-малко подозрение. Дълбокото презрение, което изпитвали към пиратите, им вдъхвало пълна увереност; те ги смятали неспособни на такава дързост. Числеността им била достатъчна, за да ги успокоява, те се пазели лошо и пренебрегвали и най-елементарните предпазни мерки, толкова били убедени, че няма причина да се страхуват от някаква опасност.

Тази увереност била причина за цялото нещастие. Пиратите не давали признак на живот. Те чакали зноя да стане непоносим и всички в лагера да склопят очи. Когато сметнали, че всички спят, извършили последните размествания и се приготвили за нападение.

Двамата главатари си поделили работата: Койота трябвало да нападне лагера отдясно, а Урубуса – отляво.

Койота щял да привлеча усилията на боя към себе си, докато Урубуса се промъква като змия, пълзейки тихомълком по земята към хакала, обитаван от дамите. Той щял да ги отмъкне ненадейно, без да привлече вниманието на вакеросите. Когато дамите паднали в ръцете му, щял да даде сигнал, всички пирати трябвало да се оттеглят колкото може по-бързо, пръсвайки се във всички посоки, за да направят преследването по-трудно. Жилището на дамите се пазело от Синия облак, Сиди-Муле, Кучильо и двайсетина червенокожи. Команчите били будни и готови за бой. Сиди-Муле пушел лулата си, разхождайки се напред-назад със стария си приятел Кучильо; бившият спяхия бил неспокоен, сърцето му се свивало от някакво предчувствие, но не разбирал какво става с него.

– Не знам какво ми има – казвал Сиди-Муле, – потиснат съм, но не зная защо.

– Хайде де, да не си луд?

– Казвам ти, страх ме е.

– Теб да те е страх? Сиди-Муле, шегуваш ли се?

– Не се шегувам, струва ми се, че ще ни се случи някаква беда.

– Ти си луд, казвам ти.

Едва изрекъл тези думи, и от хакала на дамите се разнесли сърце-раздирателни писъци.

– Ах! – извикал Сиди-Муле отчаяно. – Ето нещастieto, което предчувствах.

Двамата хукнали към хакала, последвани почти веднага от Синия облак и команчите. В другия край на лагера се чували гневни кръсъци и

непрекъсната стрелба.

– Стой! Нападат лагера! – извикал Кучильо.

– Към дамите! Към дамите! Отвличат ги. Там извършват мнимо нападение, за да ни заблудят.

Втурнали се в хакала. Дамите били изчезнали, отвлечени от пиратите. Двайсетина бандити препречвали пътя.

– На помощ! – извикал Сиди-Муле, скачайки на един кон и размахвайки дългата си сабя. – Дръжте Койотите!

И се нахвърлил с неустоим устрем към пиратите, следван от Кучильо, Синия облак и воините команчи. Пиратите били съкрушени, Сиди-Муле и другарите му минавали през труповите им. Продължавал да се чува грохотът на боя, който се водел ожесточено в другия край на лагера. Урубуса изненадал дамите в съня им; сграбчил ги, но недостатъчно бързо, за да им попречи да нададат писъци на ужас, които привлекли вниманието на Сиди-Муле. Дамите, увити в одеяла и със завързани уста, били отнесени от бандитите; те яхвали конете си точно когато изскочили Сиди-Муле и приятелите му. Разстояние от най-много десет метра деляло защитниците на трите дами от бандитите, които така коварно ги били отвлекли. Сиди-Муле и приятелите му се втурнали с вдигнато оръжие, но не смеели да си послужат с огнестрелното оръжие от страх да не наранят пленничките.

Няколко минути се водил ужасен ръкопашен бой. Сиди-Муле бил като луд, той познал Урубуса, или по-точно, маскирания главатар.

– Ах, бандит такъв – извикал той, скърцайки със зъби, – ще те убия като вонящ звяр! Проклетник, подлец, похитител на жени!

– На ти, куче! – изревал Урубуса като пантера, гръмвайки с револвера си срещу бившия спахия.

Сиди-Муле се впуснал с коня си към бандита и го уловил за китката на лявата ръка. Двамата се притиснали тяло о тяло, опитвайки да се убият и надавайки яростни викове. Но двата коня, свръхвъзбудени от тази схватка, отскочили настрана и двамата ездачи се търколили на земята, без да се пуснат. Бандитите се втурнали да помогнат на главатаря си, в същото време и Кучильо, и Синият облак се притекли на помощ на Сиди-Муле. Той ревял като лъв, опитвайки се безуспешно да забие кинжала си в сърцето на бандита.

Урубуса, по-слаб от страшния войник, усещал, че силите му отпадат; тъй като не можел да направи нищо друго, всичките му усилия били насочени да се освободи от ловната си куртка, която бившият спахия сграбчил още отначало и не я пускал. Най-последно успял да измъкне

ръцете си от фаталната дреха и с последно усилие скочил на крака. Хвърляйки се върху негодника, спяхията го уловил за пояса, ала така го дръпнал, че поясът се скъсал и останал в ръката му. Внезапно настъпил неудържим сблъсък: бандитите и команчите се нахвърлили едни върху други. Урубуса и Сиди-Муле били разделени; бандитът се строполил в безсъзнание и бил отнесен от пиратите, докато Сиди-Муле се опитвал напразно да го догони.

Когато разбрал, че всичките му усилия да настигне пленничките ще бъдат напразни, той се примирил простодушно с тази несполука, още повече поради скритото си убеждение, че е изпълнил достойно дълга си.

– Стига! – промърморил той, затискайки няколко капки кръв от една незначителна драскотина, причинена от револверния изстрел на Урубуса. – Стига! Човек не може да устои на силата, а шансовете ни са равни. Аз ще спася хубавицата, ще го убия като куче, какъвто е, а що се отнася до шансовете – добавил той, хилейки се злобно, – кой знае дали няма да намерим сериозни документи, които да ни послужат срещу отрепките, които съм пипнал?

– Ех, приятелю – казал му Кучильо, – струва ми се, че там е свършено, всички пирати са в пълно отстъпление.

– Дявол да го вземе, ясно е като бял ден, те искаха само едно: да сложат ръка на дамите. Нападението им успя, нищо повече не искаха и веднага се оттеглиха.

– Хм, всичко това ще свърши зле, дон Естебан е побеснял. Тези отвличания ще им струват скъпо.

– Вероятно! Доста ще се позабавляваме.

В този момент до тях се приближи Синия облак. Команчите били завързали трийсетина пирати за опашките на конете си.

– Е, вожде – казал Сиди-Муле, – май не се връщате с празни ръце.

– Бледоликите пирати са кучета. Те отвличат жените, защото не смеят да нападат воини.

– Те са бърбиви баби – казал Кучильо, – трябва да ги накажем.

– Синия облак е вожд, бледоликите ще бъдат вързани за стълба, измъчвани и изгорени живи.

– Заловили ли сте някой виден бандит?

– Нека моят брат Сиди погледне човека, завързан за опашката на коня на Синия облак!

Сиди-Муле погледнал.

– Оах, моят брат казва истината, това куче, син на кучка, янки, е действително Койота.

– О-хо-хо, ето една хубава плячка. Как успяхте да го хванете?

– Кучето бягаше.

– Естествено.

– Оах, той уби много от моите млади хора.

– Значи добре се е бранил.

– И най-големият страхливец има смелост, когато усети смъртта.

Няколко минути по-късно те стигнали до лагера, където всичко беше още в безпорядък. Дон Хуан и генерал Дьо Вилие също току-що бяха пристигнали. Дон Агостин се бе свестил. Всички наши герои бяха ужасени, обзети от истинско отчаяние. Положението беше ужасно за семейство Сандовал; това нещастие, сполетяло ги внезапно, почти ги лишаваше от способност да мислят, те бяха буквално съкрушени.

Дон Агостин пръв се овладя. Той изправи високата си снага и с глас, нервното треперене на който го караше неволно да заеква, изрече с необикновено благ тон:

– Чеда мои, Бог ни поразил може би непоправимо нещастие, съдбата ни е във всемогъщите Му ръце, да се преклоним смирено пред Неговата воля. Бог ни подлага на изпитание, да бъде благословено името Му!

– Да, татко – отвърнаха двамата братя, свеждайки глави, – да бъде благословено името Му.

– Няма за какво да се упрекваме един друг – продължи старецът, – да не се отдаваме на мъката си, да бъдем силни в бедата. Бог ще ни помогне. Да направим предварително разследване, преди да се приберем в жилището си. Щом стигнем къщи, ще свикаме съвет, на който ще решим какво да правим при тези злополучни обстоятелства. Вървете, синове мои, вижте, разпитайте и ми докладвайте какво сте видели и чули.

– Позволете ми, татко – каза дон Хосе, – да ви уведомя за нещо, което се случи, докато се разхождахме в гората с генерал Дьо Вилие, за нещастие, без да знаем за събитията, които са ставали тук.

– Говорете, синко – рече старецът.

Тогава дон Хуан разказа с всички подробности за случилото се в гората.

Старецът размишлява няколко минути.

– Това е сериозно – каза той, клатейки глава, – много сериозно. Да се дадат такива оръжия в ръцете на подобни бандити би било престъпление, никой не би могъл да им се противопостави. Трябва да се закупят всички тези оръжия и всички тези патрони, като се предупреди този търговец никога вече да не идва в нашия край, иначе ще бъде наказан

със смърт.

– Тъкмо това смятах за нужно да се направи, разбира се, с ваше съгласие, татко.

– Ето какво ще направите: ще заминете веднага с четирийсет сигурни вакероси, ще сключите сделка с този Уилсън, ще вземете стоката и ще пренесете незабавно целия този товар там, където знаете; всичко това може да се свърши за два часа, после ще се присъедините към нас тук, където ще ви чакаме.

– Добре, татко, само че какво ще правим с тоя Мататрес? Както знаете, той е много опасен бандит.

– Вярно, но при тези обстоятелства в края на краищата ще ни бъде полезен. Знаете, че не обичам да убивам жестоко, двама вакероси ще го отведат със завързани очи на петнайсетина левги отгук. Тогава ще го оставят, без да му причинят ни най-малка злина, само ще трябва да се нагласи така, че много трудно да намери пътя. А сега тръгвайте и бързайте!

Младият човек отдаде чест. Десет минути по-късно пое през гората начело на отряд ездачи с добри коне и най-вече добре въоръжени.

Синия облак се приближи.

– Какво желае моят син, сагаморът на команчите? – попита сърдечно дон Агостин.

– Моите млади хора плениха няколко бледолики кучета, между които се намира един от техните главатари.

– Един от техните главатари ли? Кой? – запита бързо дон Агостин.

– Тоя, който се нарича Койота.

– Койота е в наша власт?

– Моите млади хора искат тези кучета да бъдат вързани за стълба.

– Вашите пленници ви принадлежат, вожде, вие можете да правите с тях каквото пожелаете, но мисля, че ще е по-добре да почакате, докато стигнем в нашия каменен „атепетъл“, за да бъде тази екзекуция по-тържествена, а после може би ще трябва да разпитам тези бандити.

– Баща ми, великият сагамор, е единственият господар на своите червенокожи синове. Каквото върши той, е винаги добро. Синия облак и неговите млади хора ще почакаат какво ще реши великият сагамор.

– Залавянето на Койота е добра карта в нашата игра – обади се дон Естебан.

– Може би, синко. И аз мисля като вас, но по-добре да не се залъгаме с надежди, които може да не се сбъднат.

– Имате право, татко, вие сте много мъдър.

Тогава старецът дръпна Синия облак настрана и няколко минути

разговаря тихо с него, после вождът на команчите се поклони почтително и наду бойната си свирка. Червенокожите се строиха около вожда си. По негов сигнал те се отдалечиха бързо, отвеждайки със себе си своите пленници, все така вързани за опашките на конете им.

По-голямата част от деня бе изтекла. Сенките на дърветата се удължаваха несъразмерно по земята, слънцето, почти над самия хоризонт, сега беше само като червена топка без топлина, нощта щеше скоро да легне над саваната. Мракът се спущаше бързо от върха на планината и се разстиляше малко по малко над пустинята като огромна плащеница. Слънцето изчезна почти внезапно зад хоризонта. Небето, тъмносино, се осея почти веднага с пъстрило от ярки звезди като диамантени точки. Вакеросите и пеоните палеха нощните огньове. Нищо не даваше основание да се предполага, че дон Агостин възнамерява да замине скоро от лагера.

Генерал Кулон дьо Вилие и доктор Герен, малко пренебрегнати в цялата тази суетня, се разхождаха и разговаряха тихо. Преди повече от два часа дон Агостин и дон Естебан се бяха отдалечили в две различни посоки и нито единият, нито другият се появяваше.

– Не разбирам нищо от това, което става около нас – каза генерал Дьо Вилие на доктора. – Сигурно са ни забравили тук с няколко пеони. И аз не знам какво ме задържа да не се върна в Пасо дел Норте

– Ще сгрешите, господин генерал, и ще обидите сериозно дон Агостин и синовете му.

– Поне ще се съгласите с мен, драги докторе, че държането на тези господа е най-малкото странно, да не кажа нещо повече.

– Господин генерал, вие сте нов в тази страна, не знаете нищо за характера, за обичаите и за начините на действие на нейните жители. Това е напълно естествено. По-късно, може би преди да изтече един месец, ще признаете, че сте съдил погрешно за тях.

– Възможно е, дано да стане така, но ще се съгласите с мен, тези господа, вместо да губят времето си тук да се вайкат, ще сторят по-добре да тръгнат без колебание по следите на похитителите.

– Извинете ме, че не споделям вашето мнение, драга генерале. Аз намирам, напротив, че нашите приятели постъпиха правилно.

– Ехе, преувеличавате.

– О, напротив, ни най-малко.

– Можете ли да ми го докажете?

– С две думи, ако желаете да ме изслушате.

– Разбира се, драги докторе, любопитен съм да видя как ще се

измъкнете от този дързък парадокс.

– Ще видите. В какво упреквате дон Агостин и синовете му? Че си губят времето тук, така ли? Ето вашата грешка: играта беше загубена. Да се опитат да освободят със сила трите дами? Чувствайки се здраво притиснати, бандитите нямаше да се поколебаят по-скоро да заколят пленничките си, отколкото да ги предадат, толкова е голяма цената, която придават на тази скъпоценна плячка. Дон Агостин знае добре това, той не се помръдна, но пусна по следите им опитни шпиони, които ще ги проследят до убежището им, без ония да подозират нещо. Друго не може да се направи засега. Бандитите смятат враговете си за разстроени и неспособни да вземат каквото и да е решение. Те ликуват от лесната си победа, тази мнима сигурност, оставена на бандитите, ще ги погуби. Дон Агостин готви тихомълком разплатата си, която, повярвайте ми, ще бъде страшна.

– „Амин“ от все сърце, скъпи докторе, но това, което ми казвате, е твърде невероятно.

– Имайте търпение, преди да минат два дни, Сандовалови ще се заловят за работа, тогава ще ми кажете какво мислите за тях.

– Дано, желая го силно. Колкото до мен, аз съм спечелен за това дело.

– Значи разчитам на вас, драги генерале – каза дон Агостин, който изскочи ненадейно между двамата разхождащи се. – Господа, чакаме ви на трапезата.

XII

Петимата мъже насядаха около масата. Дон Хосе и дон Естебан се бяха върнали. Както винаги, трапезата беше великолепно подредена. Дон Агостин я удостоверяваше с обичайното си внимание. Генерал Дьо Вилие се спогледа скришом с доктор Герен: той беше смаян от спокойствието на стареца и синовете му. Разбира се, човек, дошъл внезапно да седне на тази маса, никога не би предположил, че само преди няколко часа едно ужасно нещастие се бе стоварило върху това семейство и го бе хвърлило в отчаяние. Тази душевна сила, тази желязна воля надминаваше всичко, което бихме могли да си представим.

Беше десет часа вечерта, когато яденето свърши.

– Драги генерале – каза дон Агостин, – за мое голямо съжаление, ще се разделим за няколко часа!

– Но защо, сеньор дон Агостин?

– Преди всичко защото сте болен и докторът ви забранява да се преуморявате. Нали така, докторе?

– Да – подзе лекарят, – но оттогава се случиха много неща, които може да са променили състоянието на генерала и моето.

– Благодаря, докторе – рече генералът, – вие изразявате отлично моята мисъл и...

– Извинете, драги генерале, преди да продължим нататък, позволете ми само една дума...

– Говорете, сеньор.

– Ние тръгваме отново на път в полунощ, в пет часа сутринта трябва да пристигнем у нас.

– Много добре, пет часа на кон са нищо за привикнал ездач.

– Вярно, ала за тези пет часа трябва да изминем трийсет и пет левги.

– Какво?! Трийсет и пет левги за пет часа?

– Да, драги генерале.

– Позволете ми да ви кажа преди всичко, че такъв преход за толкова малко време е невъзможен.

– Но не и за нас, генерале...

– Къде ще намерите коне, които...

– Най-много след половин час те ще бъдат тук...

– И най-добрите арабски коне не биха изминали толкова път!

– Възможно е, но тези, за които ви говоря и които ще видите, ще го изминат, без да измокрят нито косъм от козината си.

– Аха – каза докторът, – значи сте поръчал вашите бързоходци?

– Да, докторе, познавате ли ги?

– Те са великолепни бързоходци, вие не преувеличавате, ще извършат този преход като на шега.

– Трийсет и пет левги? – рече генералът смаян.

– Лесно, повтарям ви, и могат да издържат на тази скорост дванайсет часа непрекъснато.

– Я гледай! – извика генералът, смеейки се. – Това е твърде необикновено, за да пропусна случая да яздя такъв чудесен кон. Но откъде са тези ценни коне?

– От Нантъкет, област в Съединените щати, много отдалечена от тази, където се намираме. Тези коне много се ценят, ходът им е много умерен, движат се в раван, затова дамите предпочитат да яздят на тях.

– Е, драги докторе, чувате ли какво казва сеньор дон Агостин?

– Разбира се! Тези коне се движат в раван, нали, генерале? – каза лекарят, смеейки се.

– Да, и какво?

– Дявол да го вземе, очевидно това променя нещата.

– Тоест мога да рискувам, така ли, докторе?

– Боже мой, да! Впрочем аз няма да се отдалечавам от вас.

– Значи смятате, че генералът е в състояние да дойде с нас, без опасност за здравето му, докторе? – попита дон Агостин.

– Налага се, сеньор – продължи лекарят, – ако се опитам да го задържа тук, сигурно няма да ми се подчини. Предпочитам да го оставя свободен, по този начин честолюбието ми няма да бъде засегнато.

Всички се разсмяха.

– Отлично решение! – каза весело генералът.

– Значи няма да се разделяме – рече дон Хосе. – Лично аз много се радвам.

– И аз! – вметна генералът в добро настроение. В този момент се появи Безследни.

– Добре дошъл, Безследни – каза старецът, като протегна ръка на горския скитник, – какво ново? Дон Хосе ми каза за задачата, която ви възложил, когато сте се срещнал с него, открихте ли нещо?

– Открих всичко, сеньор дон Агостин. Гоних ги като глутница койоти, без нито за миг да ги изпускам, макар че всякак се мъчеха да ме заблудят, като заличаваха следите си и особено като се разделиха на

четири групи, които се устремиха с всички сили в четири различни посоки.

– Охо! Значи проследяването им не е било лесно – каза старецът.

– Ами! То е игра за един истински горски скитник.

– Хм! Лично аз много бих се затруднил, нали никога не съм бил разузнавач.

– Тези негодници са непохватни, не умеят дори да се движат в пустинята. Хрумнало им да вържат торбички с пясък за краката на конете, на които са качени техните пленнички, и благодарение на тази глупава предпазна мярка отгатнах всичко.

– Вярно, че не е било умно – каза дон Естебан, – тези торбички са оставяли по пясъка прекомерно голяма следа.

– Не са съобразили това – рече горският скитник презрително – и когато са минали през един поток, са оставили подире си локва.

– За наш късмет тези хора са глупави – обади се дон Хосе. – Впрочем къде са спрели?

– В Сиера де Пахарос, в едно удобно разположено подземие, в което влязох след тях. Оттеглих се едва след като видях и изучих всичко, позицията е много силна.

Дон Агостин и дон Хосе си размениха усмивки, които останаха незабелязани за всички с изключение на доктор Герен, от когото беше почти невъзможно да се скрие нещо.

Почти веднага се появи Синия облак.

– Е, как е? – попита дон Агостин. – Моят син сагаморът на команчите действа бързо.

– Всяко желание на моя баща е заповед за Синия облак, конете чакат.

– Благодаря на моя син – каза старецът.

Тогава той дръпна индианеца малко настрана и разговаря с него няколко минути, после се обърна към присъстващите:

– Сеньори, всичко е готово за заминаването.

Синия облак бе докарал двайсет коня. На тези коне трябваше да се качат петимата господари, Сиди-Муле и най-преданите слуги на семейство Сандовал.

– На конете, кабалерос – рече старецът, – приятелите, които оставяме тук, ще се присъединят към нас през деня.

Пътниците се метнаха на седлата. Генералът оглеждаше с живо любопитство тези толкова хвалени коне: те бяха със среден ръст, но великолепно сложени, имаха малка глава, живи очи, добре разтворени

ноздри и необикновено изящни крака. Тази особена порода бързоходни коне се среща още в диво състояние само в Нантъкет и Орегон. Те се ценят много от любителите преди всичко поради изключителната им пъргавина и най-вече защото са много кротки, много послушни и надарени с необикновен ум. Дон Естебан и доктор Герен се бяха наредили отбягано и отляво на генерала, за да бдят по-добре над него.

– Не влагайте тук честолюбие, драги генерале – каза докторът, смеейки се, – дръжте се добре, пътуването, което ще извършим, далеч ще надмине това на Леонора от прочутата балада на Бюргер.

– Старайте се преди всичко – добави дон Естебан – да държите кърпата си на устата.

– А, така ли – рече генералът, – значи ще бъде надбягване с препятствия?

– Дори нещо повече – продължи докторът, – ще бъде ловен поход през планини и долини.

– Значи бясно препускане?

– Точно така, правилно казахте.

– Хм, тогава трябва да се държим здраво.

– Нищо повече няма да ви кажа, сам ще прецените.

Дон Агостин бе застанал начело на малкия отряд; когато се увери, че чакат само знак от него, той дръпна юздата на коня си и извика със звънлив глас:

– Напред!

Всички коне тръгнаха едновременно. Никога старт на конно състезание в Лоншан или Дарби не е изпълняван толкова добре. Нищо не беше в състояние да спре това главоломно препускане през планини и долини. Ездачите буквално гълтаха разстоянието. Дърветата и хълмовете като че бягаха от двете страни на пътеката. Това ужасно „надбягване с препятствия“ продължи със същата скорост пет дълги часа. То ставаше по-умерено само за няколко минути, за да се мине по брод някоя река или когато се налагаше да се изкачи много стръмен склон. Генералът, колкото и добър ездач да беше, не си бе представял такова препускане. Заслепяван от праха, който образуваше вихрушки около него, той вече не виждаше и не чуваше, препускаше, препускаше непрекъснато, оставил се на коня си, чийто ход беше необикновено спокоен, и следващ машинално неговите движения, ездачът бе станал нещо като вързоп и единствената му грижа беше да не се остави да му се завие свят.

Макар че нощта преваляше, все пак в саваната още цареше мрак, звездите гаснеха една по една на небето, трябва да приближаваше пет

часа сутринта. Студът беше силен, вятърът – леден. Повече от един час вече конниците се движеха по сложните криволици на една пътека на диви зверове, едва очертана през гъстата борикова и трепетликова гора. Внезапно, като по сигнал и без преход, гората, допреди минута толкова тъмна, че ездачите бяха принудени да се доверяват на безпогрешния инстинкт на своите коне, сякаш се озари цяла и засия от светлини.

– Бавно! – извика дон Агостин със силен глас.

Тази дума беше първата, произнесена от стареца, откакто бяха погтеглили от лагера. Конете сами забавиха ход. Въпреки дългия път, който бяха изминали, нито едно косъмче от козината на тези бързоходци не беше влажно, те не пхтяха, ноздрите им се движеха равномерно, явно не изпитваха никаква умора. Генерал Дьо Вилие беше безкрайно възхитен, докторът и другите му приятели не само не бяха преувеличили качествата на тези удивителни животни, но дори не бяха казали цялата истина; арабският кон беше в техните очи просто една жалка кранта в сравнение с тези коне, които нямаха равни сред конете; генералът се чувстваше щастлив, че бе могъл да ги оцени на дело.

Светлината се засилваше от минута на минута и придобиваше мащабите на пожар. Макар че се разпростря от всички страни на огромно пространство, огнището й изглежда беше на върха на един много стръмен хълм, в подножието на който течеше доста широка и дълбока река, която като че го опасваше. На другия бряг на тази река се забелязваха обработени земи с високи и здрави огради. Когато стигнаха до брега на реката, конете навлязоха сами в нея и заплуваха. Ездачите, образували плътна група, за да устоят на много силното течение, минаха през реката благополучно и се изкачиха необикновено ловко на високия бряг, който преминаваше в стръмен склон. Започнаха да изкачват хълма по нещо като козя пътека, която непрекъснато завиваше.

Генерал Дьо Вилие се оглеждаше с жив интерес. С учудване забеляза, че по склоновете на възвишението, от основата до върха, стърчат земни укрепления, построени отлично, с дълбоко познаване на балистиката. Тази височина беше истински Гибралтар, годен да устои дори на значителни, опитни в боя сили. Дон Агостин и двамата му сина не казаха нищо; те наблюдаваха крадешком генерал Дьо Вилие и следяха с явен интерес впечатленията му при вида на тази страшна крепост; чувствата се отразяваха едно след друго върху изразителното лице на генерала, който, не знаейки, че е наблюдаван, не се съдържаше в нищо. Когато стигнаха до известна височина, конниците се спряха.

Пред тях се разваряше пропаст, широка най-малко двайсет метра и

с неизмерима дълбочина. За минаване над тази пропаст служеше временен дървен мост, поддържан от подпорни греди, широк два метра и без парапет. От другата страна на моста се простираше площадка от най-много седем-осем метра, със земни насипи, които служеха за предмостови укрепления. Там зееше вход на пещера, достатъчно широк, за да минат спокойно пет души един до друг, ала вътре се разширяваше значително. След тази пещера идеше подземие, повдигащо се под лек наклон и излизащо накрая в самия център на огромната площадка, образуваша върха на хълма. Всички тези укрепителни съоръжения бяха направени от пръст с цената на нечуван изнурителен труд; там бе работено дълги години за видоизменянето и допълването им малко по малко, според обстоятелствата.

По време на войната на Мексико с Франция, когато мексиканците получаваха от Съединените щати големи количества всевъзможно оръжие и муниции, много конвои бяха нападани и разграбвани от команчите, като по този начин крепостни топове и пушки, дори планински оръдия, саби, шикове бяха пренесени в тази необикновена крепост, за да послужат за нейното въоръжаване. Тази крепост, построена изцяло от пръст и доминираща над цялата околност, беше устроена по такъв начин, че да бъде абсолютно невидима отвън. Трябва да се приближиш много не само за да забележиш необикновените укрепления, но просто да заподозреш тяхното съществуване. На това високо плато се издигаше, напълно незабележим отдолу, затворен и защитен от всички страни посредством земни насипи и здрави стени, градът, или по-точно казано, селото убежище на команчите, техният истински свещен град. Платото, на което беше построен градът, имаше ширина около три левги. Градът на команчите беше построен като всички селища на тяхното племе. Той представляваше безразборно наглед скупиче от грубо стъкмени колиби с кръгла форма, с прилепен до всяка от тях навес, предназначен за съхраняване на зимни припаси.

Някои от тези колиби, на големите воини и на вождовете, бяха изградени с адови – вид грубовати тухли от рядка кал с нарязана на ситно слама, изсушени на слънце. Всички други колиби бяха мизерни, мръсни и отблъскващи на вид. В средата на селището имаше обширен площад, в центъра на който се издигаше голямата „магическа Кали“, тоест голямата колиба, където стават събранията на вождовете на племето. Тази колиба, построена от дърво, беше с кръгла форма; вътре имаше скамейки, разположени амфитеатрално около цялата стена, направена от огромни дървесни дънери, захванати един за друг и измазани. В средата на

колибата, под една голяма дупка, пробита в покрива, за да излиза димът, земята беше издълбана кръгообразно до почти шестдесет сантиметра дълбочина. Именно около тази дупка сядаха главните вождове, пред огъня на съвета, в присъствието на по-нисшите вождове и воините, които, насядали по скамейките, присъстваха на разискванията на членовете на съвета. Покривът на тази огромна колиба се поддържаше от много дебели махагонови дънери, забити в земята като грубовати колони. Пред входа на магическата колиба, на пет-шест метра пред нея, се намираше ковчегът на първия човек, тоест нещо като тръба или буре, забито в земята и почти чезнещо под цветята, с които е обвито. Вдясно от този ковчег на първия човек, на два дълги пръта, забити в земята и завършващи като вила, беше поставена свещената лула, украсена с разноцветни пера, която никога не трябва да докосва земята. Вляво от ковчегата на първия човек имаше един дълъг прът, завършващ на края с препариран лешояд, който държи в чоквата си змия; под тези животни се развяваше знаме от кожа на антилопа, на което беше грубо изрисувана в червено пълзящ бизон; от горе до долу този прът беше украсен с пера.

Това беше тотемът, паладиумът, свещеното знаме на племето. Лешоядът, държаш змия, означаваше, че команчите имат във вените си кръвта на инките. Тази двойна емблема е била гербът, хералдическият знак, както би се казало днес, на инките. Бизонът означаваше, че първият прародител на команчите е бил бизон. У всички индиански народи съществува поверието, че техният праотец е бил някакво животно, оттук и названието, което си дават. Малко по-далеч от тотема на племето се издигаше стълбът за изтезания. И накрая, един великолепен махагон, чийто ствол имаше повече от четири метра обиколка на десет стъпки от земята, беше окичен с всевъзможни дарове – стрели, ножове, кожи, парчета тъкан, лули, мокасина, тютюн и т.н. и т.н. Това дърво беше свещено, наричаха го дървото на Уаконда, бога, и много се тачеше. От другата страна на площада, срещу магическата Кали, се издигаше голяма къща, изградена от камък, с две крила под прав ъгъл, еднакви по височина и ширина с главния корпус; двете крила бяха свързани посредством полукръгла стена, ограждаща обширен двор; тази особена къща имаше четири ниски етажа; всички етажи се свързваха с подвижни стълби, които се прибираха нощем.

Няколко хиляди души биха могли да живеят в тази крепост – защото тя наистина беше такава – пуста в този момент, тъй като команчите я обитават само във време на война. В странен контраст с необикновените постройки, които току-що описахме, изолирана напълно сред това

разпръснато село, се издигаше една грамадна къща, построена в испански или мексикански стил, с втори етаж и тераса, украсена със сандъчета с редки растения. Тази къща, измазана с вар, имаше по дванадесет прозореца откъм фасадата на всеки етаж и по шест от страни. Прозорците бяха украсени с външни капаци и муселинови мрежи против комари в различни цветове; прозорците бяха от големи стъкла без варак. Тази къща беше заобиколена от високи и здрави зидове и имаше сенчеста и великолепно подредена хуерта – градина.

Тази прекрасна къща, или, по-право, този палат, служеше за жилище на семейство Сандовал. Тя датираше от много старо време. Беше построена, или по-право, възстановена върху колосалните, исполински развалини на един древен мексикански храм от испански работници, повикани нарочно за тази цел. Тя бе струвала огромни суми, но затова пък тук не липсваше нищо за комфортен живот. Говореше се, че в нея има скрити огромни подземия и просторни крипти, останки от мексиканския храм, в които се съхраняват неизчислими богатства. Твърдеше се, че тези подземия се простират под целия хълм и чрез различни галерии излизат на повърхността в различни посоки и на значителни разстояния.

XIII

Пиратите бяха опиянени от победата си, която не бяха очаквали да бъде толкова пълна. Наистина те се бяха прибрали в убежището си, без да бъдат сериозно обезпокоени от команчите и вакеросите. Този резултат приписваха на отвличането на трите дами, отвличане, което трябва да е съкрушило дон Агостин де Сандовал и синовете му и да им е попречило да вземат необходимите мерки за преследване на похитителите. Бандитите се радваха на ценните пленнички, попаднали толкова лесно в ръцете им, откупът за които несъмнено щеше да им донесе купчини злато.

Но докато пиратите се радваха и градяха въздушни кули, обратно, техният главатар беше мрачен, неспокоен и най-вече твърде малко доволен от крайния резултат на своя смел поход. Урубуса не си правеше илюзии за последиците от дръзкия си удар. Той познаваше отдавна семейство Сандовал, огромното му богатство, несравнимото му влияние в цяла Аризона и дори в Мексико и Съединените щати; бившият капитан не бе отвлякъл дамите, за да иска откуп за тях, той искаше да ги направи ценни заложници и да си послужи с тях за успеха на потайните планове, които отдавна кроеше скришом.

Но залавянето на Койота заплашваше да провали жалко кроежите му. Дватамата разбойнически главатари си завиждаха и се мразеха, което не беше тайна за никого от пиратите, траперите и горските скитници. Знаеше се, че зад привидния сговор между двамата главатари се крие ненавист, още по-свирепа поради това, че Урубуса с неизвестни средства бе поставил съдружника си под своя пълна зависимост, без той да смее да се опита да възвърне свободата си на действие. Урубуса се сънуваше често с черна кърпа на лицето, с револвер в ръката как принуждава в някакво тъмно помещение най-зли свои противници да пълнят гашите от страх.

За нещастие, при своя импровизиран двубой със Сиди-Муле Урубуса бе загубил ловната си куртка и пояса си, задигнати му от спяхията. В тази ловна куртка и в този пояс бяха скрити ценни, много компрометиращи документи, които от благоразумие той носеше винаги със себе си, за да не попаднат в ръцете на неговия съдружник, който можеше да ги потърси. Възможно беше Сиди-Муле да е изхвърлил тези наглед ненужни парцали, в такъв случай нямаше от какво да се страхува. Но

възможно беше също войникът да ги е запазил и да му е хрумвало да ги прерови. Тогава положението ставаше сериозно за Урубуса: с един удар плановете му, така грижливо изпипани, щяха да бъдат безнадеждно провалени.

Освен това Урубуса знаеше, че Койота пръв щеше да го предаде не само за да избегне смъртта, но най-вече от желание да си отмъсти на човека, който толкова дълго време го бе карал да чувства безсилието си. Урубуса не знаеше как да предотврати опасността, която бе надвиснала над главата му и всеки момент можеше да се стовари върху него. Безпокойството на бандита щеше да бъде още по-голямо, ако знаеше, че Безследни, един от най-опасните горски скитници в пустинята, е по следите му и макар и незабележим, вървеше, така да се каже, по стъпките му.

Преди да напуснат подземие, за да нанесат удара, завършил с такъв успех, Урубуса и Койота бяха наредили на бандитите да приготвят нещо като доста просторно жилище, построено от дървени трупи, с дъсчени прегради, които да образуват седем-осем доста големи стаи. Дървените трупи, служещи за стени, както и дъсчените прегради бяха скрити под скъпи губери. Изисканите и много комфортни мебели бяха подредени грижливо, на земята бяха застлани дебели килими. Много свещници със запалени свещи в тях правеха от този импровизиран апартамент много привлекателно жилище дори за дами, свикнали на изтънчен лукс.

Всяка от дамите имаше спалня и тоалетна, имаше също салон, обща спалня, трапезария, стая за прислугата и кухня. Всичко беше предвидено, нищо не липсваше. Дамите бяха като у дома си и можеха да се затварят, ако сметнеха за необходимо. Отвлечайки жените, бандитите същевременно бяха отвлекли и прислужничките. С пристигането в подземие пленничките бяха веднага заведени в апартамента си с почтителна вежливост, каквато те, разбира се, никак не очакваха.

Това отношение ги успокои, но изпитаха силно безпокойство, когато влязоха в апартамента, построен специално за тях, защото разбраха, че щом бандитите са направили такива големи разности, за да ги приемат, по всяка вероятност са решили да ги държат дълго като пленнички в това подземие, самият вид на което ги накара да потръпнат от страх. Първата грижа на пленничките беше да огледат подробно своя затвор, за да се уверят, че ключалките са добри и че всички врати имат отвътре здрави резета. Доня Тереса констатира с истинско задоволство, че дъщерите ѝ са предпазени от всякакво нахълтване, че са, поне относително, като у дома си и могат да действат както желаят, без да се страхуват от

неприятни посещения.

Щом ги въведоха в апартамента им, бандитите им дадоха пълна свобода да се настанят както им харесва. Дамите хапнаха малко, после, към девет часа вечерта, след като огледаха грижливо всичко, превъртяха два пъти ключа в бравите и пуснаха резетата, те се оттеглиха да ношуват. Доня Тереса бе настанила леглата на двете си дъщери, доня Луиса и доня Санта, в своята спалня, не че се боеше от някаква опасност, а за да успокои младите момичета, които трепереха от ужас и при най-лекия шум. Прислужничките последваха примера на своите господарки и се настаниха да ношуват така, че да могат да чуят старата дама, ако тя ги повика. По заповед на доня Тереса всички светлини бяха угасени с изключение на два морски фенера, единият окачен на тавана на трапезарията, а вторият – в будоара, свързан със спалнята на доня Тереса.

Нощта беше спокойна, нищо не смути почивката на пленничките. Умората, мъката и тревогите бяха сломили пленничките и те спаха, така да се каже, летаргичен сън, който много повече ги измори, отколкото да ги отмори; събудиха се доста късно. Към десет часа сутринта станаха като пребити, крайниците ги боляха. Всичко в обичайния им ред се нарушаваше; безполезно беше да осведомяват бандитските главатари, които несъмнено щяха да ги навестят, за предпазните мерки, взети по необходимост.

Докато доня Тереса правеше тоалета си, отваряйки чекмеджето, където бе сложила пръстените и обиците си, забеляза поставен върху навитите й лист, сгънат като писмо, който безспорно не беше тук предишната вечер. С един поглед доня Тереса се увери, че е сама, затвори вратата, спусна резето и, силно озадачена, взе писмото с нервно треперене, предизвикано не от любопитство, както би могло да се предположи, а от надежда, която никога не напуща твърдите характери.

Това писъмце можеше да бъде само от приятел, но как е успял този приятел да се вмъкне в този апартамент, толкова добре затворен отвътре и добре наблюдаван отвън? Тук имаше загадка, която съпругата на дон Агостин не можеше да си обясни. Накрая тя се реши да прочете странното послание, което се състоеше от не повече от пет-шест реда, по-лаконично не можеше да бъде. Още при първите думи, които прочете, старата дама трепна, усмивка разтегна устните й, очите й светнаха, а лице-то й, толкова мрачно допреди малко, засия от радост и щастие.

– Боже мой! – извика тя пламенно. – Бъди благословен за милостта, с която ни удостояваш, дъщерите ми са спасени! Слава тебе, Господи, който се смили над нашите мъки!

Доня Тереса няколко пъти целуна горещо писъмцето, после го сгъна и го скри в пазвата си. В този момент по вътрешната стена на скалата, покрита с губер, се почука два пъти. Тези две почуквания несъмнено имаха някакво значение за старата дама, защото тя се приближи бързо до губера там, откъдето се бяха чули двете почуквания, и произнесе със съдържан глас:

– Намерих го, прочетох го, благодаря.

Отиде да дръпне резето и да отвори вратата. Двете млади момичета, които излизаха от спалните си, бяха поразени от радостното сияние, което озаряваше лицето на майка им.

– Какво ви става, мила майко? – попита я доня Луиса.

– Наистина – каза доня Санта, – вие не сте същата, скъпа майко, изглеждате радостна.

– Да – отговори доня Тереса, – сънувах много приятен сън, който ме прави щастлива и ми вдъхва добра надежда.

– Провидението да ви чуе, майко! – продължи доня Луиса. – Но все пак, когато се събудихте тази сутрин, вие съвсем не бяхте весела, очите ви бяха налети с едри сълзи.

– А аз ги пресуших с целувките си, мила майко, не си ли спомняте – каза доня Санта.

– Да, да – отвърна бързо доня Тереса, – но лошо сте видели, сигурно сте помислили, че тези сълзи, дължащи се на радост, са предизвикани от мъка.

– Толкова по-добре, скъпа майко, щастлива съм, че съм се заблудила така.

– А аз – рече Луиса – съм като смазана.

– И аз също – добави доня Санта.

Доня Тереса се усмихваше щастливо на бъбренето на дъщерите си.

Старата дама седна на един фотьойл, дъщерите ѝ последваха нейния пример.

– Мили мои деца – каза доня Тереса, – да се уговорим какво ще правим.

– Говорете, мила майко – рече доня Санта, – ние ще ви послушаме във всичко.

– Можете да бъдете уверена в това, мила майко – добави доня Луиса.

– Вероятно – продължи старата дама – разбойническите главатарии, които вчера се отнесоха много добре с нас, като ни оставиха на спокойствие в нашия затвор, ще поискат днес да поговорят с нас.

– Да, вероятно – съгласи се доня Луиса.

– Ако се случи това, което предвиждам, оставете ме да говоря сама на бандитите, не отговаряйте с нито една дума на въпросите, които може да ви зададат. Оставете на мен грижата да им отговарям, каквото и да казват. Обещавате ли ми?

– Да, майко – извика разпалено доня Санта, – изтръпвам само при мисълта да разговарям с тези негодници, няма да бъда способна да кажа нито дума.

– Макар че, вярвам, не съм толкова страхлива, колкото сестра ми, и аз ще мълча като нея, защото според мен – каза доня Луиса нежно – навсякъде, където сте, скъпа майко, само вие имате правото да говорите и да отговаряте от наше име.

– Много добре, деца мои, това и очаквах от вас, възрастта ми позволява да водя разговор и спор, който не е за млади момичета като вас.

– Значи, скъпа майко, ние ще се въздържаме – рече доня Санта.

– Още една дума: имам да ви дам един съвет, много сериозен съвет, чиято важност веднага ще разберете.

– За какво се касае, мамо? – попита доня Луиса.

– Знаете колко единно е нашето семейство, всичките му членове са свързани един с друг чрез дълбоко приятелство.

– Баша ни и нашите братя ни обичат повече от всичко – каза доня Санта.

– А ние им отвърщаме с цялото си сърце – заяви Луиса пламенно. – За нашите братя ли искате да говорите, мила майко?

– Да, мило дете – каза нежно доня Тереса. – Можете да си представите в какво отчаяние ги е хвърлило нашето отвличане.

– Да, и те ще се опитат с всички средства да ни измъкнат от ръцете на нашите похитители – каза доня Луиса, – сигурна съм в това. Опасявам се дори, че се излагат на прекалено голяма опасност и рискуват да бъдат убити от негодниците, които ни държат във властта си.

– И аз се страхувам от същото, деца мои, тази мисъл смразява кръвта ми. Знаете колко безразсъдно смели са Хосе и Естебан. Нищо няма да ги спре да ни освободят, те ще извършат чудеса с ловкостта и смелостта си, за да успеят. Ами ако се провалят?

– Няма да се провалят, майко! – каза пламенно доня Санта.

– Това е невъзможно! – подкрепи я доня Луиса.

– Значи ще дойдат.

– И ние ще ги видим още днес! – извикаха едновременно младите момичета.

– Да, допускам тази вероятност. И аз казвам като вас: ще дойдат.

– Да, и ще ги прегърнем от все сърце, нали, Санта?

– Скъпите ни братя! – произнесе с чувство младото момиче.

Доня Тереса потрепери вътрешно при тези думи на дъщерите си.

– Ето от това се страхувах – каза тя с угаснал глас.

– Защо, мамо?

– Вие ще убиете братята си така сигурно, като че сте забили кинжал в сърцата им.

– Ох, мамо! Как можете да говорите така? – извика доня Санта натъжена.

– Но защо, мамо? – каза доня Луиса.

– Защото ще прегърнем братята си ли?

– Именно.

– Мисля, че разбирам нашата майка – каза младото момиче, – и ако предположението ми е вярно, майка ни има право.

– Какво предполагате, Луиса?

– Мила майко, несъмнено нашите братя ще ни търсят навред. За да се увенчаят диренията им с по-голям успех, те са си направили или ще си направят дегизировката, която носят толкова добре, че никой никога не би ги е разпознал.

– Права си, дъще, ако някой от вашите братя или дори и двамата се промъкнат тук, те могат да направят това само дегизирани.

– Точно така – казаха двете млади момичета.

– И ако не останете равнодушни в тяхно присъствие, едно мигване, един жест, една дума, знам ли, ще бъдат достатъчни, за да ги разпознаят, и тогава...

– Изтезания и ужасна смърт! – извика доня Луиса.

– Да, имате право, майко, и ти, Луиса – каза младото момиче решително. – Заклевам ви се, че каквото и да се случи, въпреки мъката, че не мога да прегърна братята си, няма да се издам, че ги познавам, и ще се отнасям с тях като с непознати.

– Обещавах ли ми, Санта?

– Да, майко, имате моята дума: каквото и да се случи, ще удържа на нея. Аз обичам твърде много братята си, за да ги изложа по моя вина на такава ужасна опасност.

Доня Тереса целуна двете си дъщери, после насядаха на масата да обядват. Яденето скоро свърши, дамите бяха толкова тъжни и потиснати от голямата си мъка, че нямаха апетит; след няколко минути те станаха, едва клъвнали като птички. Трите дами се настаниха в будоара и се

заловиха с ония очарователни женски работи, които оставят душата напълно свободна да мисли за всичко друго, само не и за това, което вършат ръцете.

Към три часа на вратата на апартамента се почука леко. Доня Тереса заповяда да отворят и една прислужничка въведе посетителя в будоара, където дамите се бяха събрали.

Този посетител беше Урубуса. За случая главатарят на бандитите бе сметнал за необходимо да навлече причудлива военна униформа, нещо средно между мексиканската и френската.

Урубуса беше от благородническо потекло, обноските му бяха на висшето френско общество, което основателно минава за най-изисканото в целия свят. Главатарят на пиратите беше още млад, висок на ръст, войнствената му физиономия беше от най-симпатичните, гласът му беше мъжествен, държането му – непринудено, изобщо, както се казва в Мексико, той беше кабалеро в пълния смисъл на думата. При влизането си в будоара поздрави почтително дамите, които бяха станали да го посрещнат.

– Госпожи – каза Урубуса с изискана учтивост, – моля да ме извините, че идвам така да ви обезпокоя във вашия апартамент, но ме води единствено искреното ми желание да ви бъда приятен във всичко, което може да зависи от мен.

– Моля, седнете, господине – отвърна доня Тереса, сочейки един стол.

Урубуса отдаде чест и седна. Този разговор се водеше на испански, който пиратът говореше много добре. Двете млади момичета, надвесени над работата си, изглеждаха напълно непричастни към разговора.

– Госпожо – продължи Урубуса, – позволете ми преди всичко да се извиня на вас и на вашите очарователни дъщери за това, което стана, и за отвличането, на което те и вие бяхте жертва против волята ми.

Младите момичета като че ли не го чуха.

– Не ви разбирам, господине – отвърна доня Тереса. – Ще бъда щастлива да узная как така, без да искате, отвлякохте мен и дъщерите ми.

– Това е истината, госпожо – отговори спокойно бандитът, – и ако ми позволите, аз...

– Извинете, господине, ако, както казвате, това тройно отвличане е било извършено против вашата воля и без да знаете за него в първия момент, според мен има много лесен начин да поправите това нещастие.

– Какъв е този начин, госпожо? – продължи пиратът с усмивка. –

Ще бъда щастлив да го узная.

– Няма нищо по-просто и по-лесно, господине: върнете ни свободата, моят съпруг ще ви плати, без да държи сметка, каквото и откуп да поискате.

– Какво?! – възкликна пиратът с много добре изиграно учудване. – Нима мислите, госпожо, че сте пленница?

Старата дама изгледа събеседника си право в лицето.

– Вие, господине, сигурно се шегувате – рече тя.

– О, госпожо, вие ме обиждате – каза той опечалено, – вие не сте пленнички.

– Какви сме тогава, господине? – попита Тереса с ирония.

– Извинете, госпожо, струва ми се, че не се разбираме.

– За нещастие, вие няма да успеете да ни заблудите, господине.

Фактите са налице, нищо не може да ги опровергае.

– Признавам, госпожо, че привидно те ме компрометират.

– Аха, значи признавате това, господине.

– Да, госпожо, и още по-охотно, тъй като в тази работа всичко стана без мое знание, намеренията на моя съдружник ми бяха неизвестни. Ако ги знаех, кълна ви се, щях да се противопоставя с всичките си сили на това възмутително похищение. Когато разбрах какво е станало, беше вече много късно, моят съдружник беше пленник на вашия съпруг. Едва когато пристигнах тук, ми съобщи за вашето отвличане. Ето, госпожо, фактите такива, каквито са в действителност, и как бях осведомен за тях. Не казах нито една дума, която да не е вярна.

– Тогава защо ни задържате тук против волята ни?

– Защото, за мое голямо съжаление, положението се промени напълно.

– Как така се е променило? В какъв смисъл?

– Моят съдружник е пленник на вашия съпруг, госпожо.

– И какво, господине?

– Койота, моят съдружник, е заплашен от ужасна смърт, бях уведомен за това. Тъй като държа много на него, искам да положи най-големи усилия да го спася.

– Какво мога да направя аз в случая?

– Всичко, госпожо.

– Пак ще ви кажа, господине, че не разбирам нищо.

– Ето какво, госпожо, тъй като ви задържам против волята си, ще се опитам да преговарям с вашия съпруг.

– С каква цел, господине?

– С цел да спася моя съдружник, госпожо. Ще предупредя съпруга ви, че ако до двацет и четири часа Койота не ми бъде предаден, ще ви смятам за заложници и това, което ще сторят на моя съдружник, ще го претърпят и моите заложници.

Това бе казано със сух, леден глас.

– Вие няма да извършите такова ужасно престъпление, господине – извика доня Тереса уплашена.

– Ще го направя, госпожо – заяви той студено. – Ако вашият съпруг освободи Койота, веднага ще наредя да ви заведат при него най-любезно, давам ви честната си дума.

Настъпи страшно мълчание. Доня Санта бе загубила съзнание.

– Бог ще ни закриля, господине – каза доня Тереса объркано, – той няма да допусне да бъде извършено такова гнусно престъпление.

Вратата се отвори и Наваха съобщи:

– Нощната птица пристигна.

– Да дойде – рече пиратът. Команчът се появи почти веднага. Червенокожият беше студен и мрачен както винаги.

– Пристигнахте ли вече, вожде? – каза радостно пиратът. – Не ви очаквах толкова скоро.

– Нощната птица тъкмо идвате в подземие, където Урубуса се крие като прерийно куче, когато срещна бледоликия, когото сте пратили да потърси вожда на команчите. Какво желае бледоликият вожд? Неговият приятел чака.

– Благодаря, вожде.

Доня Санта се бе свестила, но не искате да напусне будоара. Трите дами се бяха събрали в дъното на стаята, те не пропусаха нито дума от това, което се казваше.

– Къде са пушките, които Койота обеща на Нощната птица?

– Койота е пленник, трябва да почакаме да бъде освободен.

– А кога ще се върне Койота в своето леговище? – запита команчът иронично.

– Най-много след двацет и четири часа.

Индианецът повдигна презрително рамене:

– Утрешната луна ще бъде последната, която Койота ще види.

– Защо?

– Утре при залез слънце Койота ще бъде изтезаван пред цялото племе на команчите, ще бъде много хубаво.

– Добре – каза пиратът със страшен жест, сочейки трите дами, – тогава тези жени ще умрат по същия начин, както моят приятел.

Червенокожият се усмихна.

– Червенокожите не изтезават жени и не ги връзват на стълба.

– Аз не съм червенокож, те ще умрат.

– Уаконда забранява това, жените са под закрилата на воините. Урубуса да се пази!

– Искате ли да занесете едно писмо, което ще ви дам за дон Агостин де Сандовал?

– Нощната птица е вожд – отвърна индианецът гордо, – той не носи огърлици (писма).

– Отказвате ли?

– Вождът отказва.

– Тогава вие ще отговоряте за смъртта на тези жени. Аз исках чрез вас да предложа на нашия враг да ми върне Койота срещу освобождаването на тези жени, продължавате ли да отказвате?

– Вождът каза „не“ – отговори студено команчът.

– Добре, те ще умрат.

– Много ли държи бледоликият вожд да спаси приятеля си?

– Да, много.

– Оах! Добре. Всичко е готово, воините на вожда са събрани, защо Урубуса да не спаси своя приятел? Моментът е благоприятен.

Урубуса помисли малко.

– Ще ме водите ли? – каза той най-после.

– Вождът обеща.

– Мислите ли, че моментът е подходящ?

– Едно изтезание е празненство, благодарумието се забравя.

– Оах! Вождът ще дойде на ендиах – при изгрев слънце.

– Ще спасим ли Койота?

– Да, ако бледоликият вожд остави това на червенокожите.

– Вие ще ръководите нападението.

– Оах! Нощната птица ще покаже на бледоликия нещо, което той не очаква да види.

– Молете се на Бога да спаси Койота, защото вашият живот зависи от неговия – каза Урубуса заплашително на трите дами.

– Скуоу³⁵ ще се молят на Уаконда на белите и ще бъдат спасени! – каза червенокожият натъртено.

Двамата мъже излязоха. Трите дами останаха сами; чудно, вместо отчаянието, което ги бе обзело преди няколко минути, сега те се

35. Скуоу – на индиански „жена“. – Б. пр.

усмихваха и бяха почти весели. На какво се държеше тази странна промяна в настроението им? Денят изтече доста тъжно, стори се на пленничките много дълъг. Те, изглежда, очакваха нещо, макар че не го казваха.

Вечерята мина мълчаливо. Очевидно дамите бяха загрижени, те изглеждаха обзети от трескаво нетърпение, но не споделяха мислите си; колкото повече напредваше времето, като че ли толкова по-нервни и по-неспокойни ставаха пленничките. Към девет часа вечерта доня Тереса пожела сама да затвори вратата и да спусне резетата. След като взе тази предпазна мярка, доня Тереса направи мълчалив жест на прислужничките, заповяда им да я последват. Тогава се настаниха на канапетата и фотьойлите и вратата на спалнята бе грижливо затворена.

Дълбока тишина тегнеше над тази стая, където се бяха събрали шест жени, всички мълчаха, мрачни и неподвижни. Несъмнено чакаха някакво много важно събитие, което според тях много се бавеше. Тези шест неподвижни жени, чиито очи единствено изглеждаха живи, напомняха за ония нещастници от „Хиляда и една нощ“, които зъл магьосник докоснал с пръчицата си и ги превърнал в мраморни статуи, оставяйки ги на вид като живи. Ала нощта напредваше, беше почти полунощ. Внезапно по стената на стаята, откъм скалата, се почука леко два пъти. Доня Тереса сложи пръст на устните си да мълчат. И господарки, и слугини изведнъж се изправиха и застанаха неподвижно: сърцата биеха, обзети от силно безпокойство.

Внезапно губернът се повдигна и се показа Нощната птица, вождът на команчите. Зад него, в една голяма кухня, се виждаха други въоръжени хора, осветени от факли от окотово дърво³⁶. Вождът на команчите откри кухнята и махна с ръка. Дамите минаха мълчаливо, последвани незабавно от прислужничките си. Когато в спалнята не остана повече никой, губернът се спусна, скалният блок, който служеше за затваряне на кухнята, през която бяха минали пленничките, се намести отново, всякакви следи от това дръзко бягство изчезнаха.

Спалнята остана пуста, осветена единствено от лампата, чиято светлина от минута на минута все повече отслабваше. Нито дума не бе изречена нито от едната, нито от другата страна.

36. *Окотово дърво* – мексикански бор. – Б. пр.

XIV

След като препускаха пет дълги часа с фантастична скорост, най-после пътниците стигнаха до тайнствения град, действително свещен, на който червенокожите бяха дали многозначителното име Кликипатептикустин, тоест Град на Великия дух. Конниците изскочиха от подземното с ураганен тропот и конете спряха на най-големия площад на града, където се издигаше голямата магическа Кали. Този площад беше залят от гъста тъпла, събрала се тук да каже „добре дошли“ на членовете на семейство Сандовал, към което червенокожите изпитваха почтително уважение и непоколебима привързаност.

Веднага щом конниците се показаха, гръмнаха едновременно викове, песни, шишикуи, пандерос³⁷, Панови свирки, примесени с лая на безброй кучета, които се срещат винаги в индианските селища – всички тези звуци заедно образуваха какофония, буря, ураган, неопишуема олелия. Слънцето се издигаше над хоризонта и хвърляше златисти снопове във всички посоки. Радостта на червенокожите воители беше голяма; цялата тъпла наобиколи новодошлите, приветствайки ги с „добре дошли“ и придружавайки ги до двореца, където тя се спря почтително и се отдръпна, след като нададе последен възторжен вик. Пет минути по-късно площадът беше пуст. Всички червенокожи, доволни, че са присъствали на завръщането на любимите им вождове, стояха мирно в своята Кали. Воините се бяха пръснали още по-бързо, понеже знаеха какво нещастие се бе случило на техните вождове, с вродената деликатност на тези примитивни хора те разбираха, че дон Агостин и синовете му имат нужда от тишина и спокойствие.

Дон Агостин поиска да изпрати лично генерал Дьо Вилие до определения му апартамент. После го остави, пожелавайки му приятна почивка, съобщи му, че всички ще се оттеглят и че на пладне ще се съберат отново, за да обядват. Генералът все пак бе издържал добре на това бясно препускане, честолюбието му беше поставено на изпитание, за нищо на света не би показал слабост нито за секунда, по-скоро би умрял на седлото. Но сега, когато всичко бе свършило, той започваше да се чувства буквално смазан, наложи се да го свалят от седлото, краката вече не го държаха, ако не му бяха помогнали доктор Герен и Сиди-Муле, нямаше да може да направи нито крачка, беше като вдървен, вървеше

37. Музикални инструменти – Б. пр.

само с подкрепата на двамата, или по-право, те го караха да вярва, че върви, а всъщност го носеха

Съблякоха го. Докторът му даде успокоително, което бе приготвил набързо, проснаха го на едно легло и той веднага потъна в дълбок сън, толкова дълбок, че дори Сиди-Муле се уплаши. Генерал Дьо Вилие, едва оздравял, сигурно имаше наистина железен организъм, за да издържи на такава умора. Докторът се разпореди да сложат генерала в много топла баня, без той да усети: беше като мъртъв. След като оставиха генерала в банята осемдесет минути, извадиха го и го простряха на един дюшек. После докторът и Сиди-Муле с фланелени ленти, напоени с камфоров спирт, се заловиха да разтриват силно болния по цялото тяло и особено по колената; тези фрикции продължиха почти половин час.

Сложиха отново генерала на леглото му, добре завит, без сънят му да бъде прекъснат нито за секунда – той беше все така напълно изнемощял, ала докторът посочи на Сиди-Муле, че кожата му бе загубила мраморната си твърдост, че бледността на лицето му бе изчезнала, че бузите му бяха леко поруменели и особено сънят, все така дълбок, сега беше по-спокоен, дишането – по-равномерно и по-нормално. Тогава всеки от двамата се просна на един дюшек и почти веднага заспаха. Малко преди полунощ докторът се събуди; с един ритник той накара Сиди-Муле да отвори очи.

– Хей, майоре – каза войникът, смеейки се, – не ме милвайте толкова силно, моля ви.

– Хайде, мързеливецо – каза докторът, – вместо да се глезиш, трябваше да бъдеш на крак преди повече от един час.

– Хм, вие, майоре, не ме събуждате нежно, досущ като генерала.

– А, като става дума за генерала, я да видим какво прави той – рече докторът.

– О-о, добре му е, я вижте колко дълбоко и сладко си спи! Дявол да го вземе, знаех, че е поспаланко, ама чак толкова! Слушайте, докторе, не искам да ви додявам, но ще ви помоля за един съвет.

– Мен ли?

– Че няма да взема да питам Диамант, кучето на дон Естебан, я.

– Защо не помолиш за съвет твоя генерал?

– Преди всичко защото по време на пътуването генералът си имаше друга работа, а не да слуша моите приказки.

– Добре, а сега!

– Дявол да го вземе, та той спи, нали сам виждате, майоре.

– Вярно, говори и бъди кратък.

– Няма да бъде дълго. Трябва да кажа, майоре, че вчера се бих здравата с пиратите.

– Зная, и после?

– Тогава забелязах, че отвличат дамите, побързах да ги настигна, почти ги докоснах, ала изведнъж един човек грамада, когото не виждах, се хвърли с все сила върху мен. Само че и аз не му цепих басма, също се хвърлих върху него. Улових го тогава за куртката и го тръшнах на земята, паднах заедно с него, затъркаляхме се, без да се изпусчаме един друг. Оня успя да остави куртката си в ръката ми, стана и понечи да избяга, хванах го за пояса, ала той и него остави в ръката ми. Съблякох го почти до голо, не знам как щеше да свърши всичко това, бях побеснял, когато изведнъж пиратите се върнаха отново към нас. Другият, без да му мисли много, ми остави дрипите си и си плю на петите. Нямах как да го сгася отново, това му стигаше.

– Ще престанеш ли най-после с тия глупости, говедо такова?

– Почакайте, майоре, ей сега ще видите. Тогава пристигам в лагера и забелязвам, че поясът е тежък, отварям го, беше пълен със злато и банкноти. Естествено, конфискувах монакосите³⁸. Нали имах право, майоре?

– Да, а после? – запита докторът изведнъж заинтересуван.

– Ами, майоре, поясът ми отвори апетит, претършувах и куртката.

– И какво?

– В нея, в един таен джоб, имаше портфейл, натъпкан с книга, и още една кесия, пълна със златни монети. Бая богат е бил тоя разбойник, а, майоре?

– Какво направи с книгата?

– Нищо, майоре, с изключение на няколко банкноти на френската банка, които познах и скътах грижливо, не направих нищо с книгата. Не зная да чета, а те са написани на невъзможни езици, исках да запаля лулата си с тях, ала Кучильо, моят другар, ми каза, че може да бъдат полезни и че добре ще е да ги покажа на сеньор дон Агостин.

– Кучильо ти е дал отличен съвет, изпълни ли го?

– Още не съм имал време.

– Какво направи с тях?

– В униформата ми са.

– Покажи ми ги.

– Мислите ли, че са интересни, майоре?

38. Златни монети. – Б. авт.

– Много.

– Тогава вземете ги, ето ги.

И затършува в джобовете си. Докторът го спря.

– Не, задръж ги засега – каза той, – ще поговоря за тях с дон Агостин и синовете му. И най-важното, не ги давай никому под никакъв предлог, освен ако генералът поиска да ги види.

– Не ще и дума, майоре, аз не мога да имам никаква тайна от генерала си.

Докторът се приближи до леглото, на което генерал Дьо Вилие спеше дълбоко.

– Хм – промърмори той и погледна часовника си, – часът е дванайсет без четвърт, време е този вечно спящ да се събуди. Ако го оставим, може да спи така без прекъсване цели двайсет и четири часа, но аз ще сложа ред тук.

Тогава извади от един страничен джоб на палтото си малко кристално флаконче, грижливо затворено и пълно с някаква кървавочервена течност; навеждайки се над все още спящия генерал, той отпуши флакончето и го приближи до ноздрите на заспалия. Флакончето веднага оказва очакваното въздействие: генералът отвори очи, привдигна се и се прозина три-четири пъти така, че челюстта му щеше да се откачи.

– Ах – каза той, търкайки очи, – добре съм спал, колко е часът?

– Дванайсет без десет – отговори докторът, – как се чувствате?

– Много добре, докторе, благодаря, вече не усещам никаква умора, чудно как няколко часа съм ободряват човека.

– Да – рече лекарят, – значи се чувствате в състояние да станете?

– Не ще и дума!

– Усещате ли апетит?

– Страшен глад.

– Това е добър признак, тогава се облечете колкото може по-бързо, чакат ви за обед.

– О, няма да се забавя, ще видите. Сиди, дрехите ми.

– Ето, господин генерал.

Няколко минути бяха достатъчни на генерала, за да се облече. Когато десет минути по-късно дон Хосе влезе в спалнята, той видя генерала облечен, свеж, отпочинал и напълно съвзел се след умората от ужасното пътуване. Минаха в трапезарията. Обедът беше сервиран, седнаха на масата. Яденето мина много весело, дон Агостин и синовете му като че бяха забравили всичките си семейни тревоги. Никой дори не намекна за събитията, които се развиха, по мълчаливо споразумение бяха

оставили настрана работите си. Когато след десерта дойдоха кафето и ликьорите, дон Агостин Перес де Сандовал отпрати слугите, затвори вратите и като изправи високата си снага, каза:

– Драги приятелю, както несъмнено си спомняте, в Пасо дел Норте аз ви казах, че мога да ви дам обещаните сведения едва когато бъдете в дома ми.

– Точно така, сеньор – отвърна генералът, покланяйки се учтиво.

– Казах ви – продължи старецът, – че това посещение е необходимо, има толкова неща, които човек никога не може да обясни добре, трябва да ги видите със собствените си очи, за да ги разберете. Така вие никога не бихте предположил, че посред Апахерия, в тази пустиня, неподдаваща се на никаква цивилизация, ще намерите не един, а пет града като този.

– Пет града?

– Да, генерале, и то не само така богати и така многолюдни, но по-не толкова стари, колкото нашия. Американците са чували да се говори за тяхното съществуване, но никога не са успявали да ги открият, тайната на тези градове се пази от червенокожите и тяхната инстинктивна омраза към белите винаги ще им пречи да им я разкрият.

За да ме разберете добре, драги господин Дьо Вилие, трябва да се върна в доста старо време, но ще се постарая да бъда кратък, и то колкото е възможно повече.

Вие, генерале, като мен знаете, че Перу и най-вече Мексико преди завладяването им са имали много по-напреднала цивилизация от тази на испанците. Мексиканското управление е било благо и бащинско, населението – трудолюбиво, макар и твърде воинствено, и много е приличало на населението на Китай. Земеделието е било на почит.

Инките, както ги наричат, били от бялата раса, именно те управлявали страната с титлата император. Откъде са дошли? Това никога няма да се узнае, ще си остане тайна, но сигурно е, че Америка е била позната и посещавана от най-древни времена, вероятно през Беринговия проток белите са минавали често в Америка, големите преселения на чичимеки, толтеки, ацтеки и други народи са дошли от високите плата на Азия.

По времето на мексиканската империя страната, където се намираме, не се е наричала Аризона, а Сибола, тоест Земя на бизоните, „сиоло“ на индиански значи „бизон“; това странно животно плашело жителите, които смятали, че то е от божествен произход и изпитвали към него суевърно почитание.

По това време тази страна била още див, тайнствен и почти

непознат край. Народите при дългите си преселения основали тук много градове, чиито развалини, пръснати по земята, несъмнено сте видял на цели левги разстояние. Пет от тези градове продължавали да съществуват и да процъфтяват. С тези градове е свързано едно предсказание, което в даден момент ще се сбъдне. То гласи, че империята на инките ще изчезне, когато бели хора, качени на крилати лодки, слязат на мексиканска земя, но, добавя предсказанието, мексиканската свобода ще се укрие в чичимекските градове и един ден ще излезе оттам, за да възстанови империята на инките.

Император Моктекусома, чието име значи „строг човек“, бил слаб и безхарактерен. Вместо да се държи като крал, той се сприятелил с испанците и така всичко било загубено.

Един от моите предци, родом от Толедо, бил спътник и приятел на Христофор Колумб, а по-късно на Фернандо Кортес, когото придружавал в експедицията му срещу Мексико.

Император Моктекусома имал няколко дъщери. Най-малката, най-красивата и най-обичаната от императора била омъжена за мой праядо по заповед на Фернандо Кортес. Тази връзка с инките не била единствената, която имал моят род, но това, поради което мексиканците най-много ни смятат за инки, е, че императорът, преди да умре, тъй като не искал свещеният огън, запален, както казвали, от слънчев лъч, да попадне в ръцете на испанците, поверил по частица от него на всяка от дъщерите си, за да го поддържа винаги запален. Моят праядо се заклел пред жена си, че ще тачи огъня, поверен ѝ от нейния баща; праядо ми отпътувал от Мексико с жена си и преданите си слуги, оттеглил се в този град, където се намираме, и се присъединил окончателно към борбата на туземците срещу чужденците. Огънят на Моктекусома продължава да гори в подземията на моя дворец, показваме го на червенокожите само четири пъти на година, при смяната на сезоните.

Умирайки, императорът признал вината си, че е погубил народа, който Бог му поверил, казал, че един ден ще се върне на земята и че ако запаленият от слънчев лъч огън още гори, империята на инките ще бъде възстановена. Червенокожите имат пълна вяра в това предсказание. Команчите твърдят, че произхождат от ацтеките и са мексиканци.

Сега знаете кои сме ние и защо червенокожите ни оказват такова голямо уважение. Несъмнено предугаждате какво още ми остава да ви кажа.

– Вярвам, сеньор, но не мога да проумея защо трябва да бъдем врагове: тази земя ви принадлежи от най-стари времена, мислите ли, че аз

съм Фернандо Кортес и че ще се опитам да ви отнема вашето наследство? Бъдете спокойни – добави той, – кълна ви се, такава налудничава мисъл никога няма да ми дойде в главата.

– Вярвам ви, драги генерале, затова разговарям толкова откровенено с вас.

– Откровеност, за която ви благодаря сърдечно, сеньор.

– Впрочем имам да ви кажа само още няколко думи.

– Слушам ви.

– Вие ми казахте, че сте бил посрещнат чудесно в Белия дом.

– Вярно, господине, мога само да изкажа задоволството си от начина, по който бях приет от президента на републиката Съединени щати.

– Защото не сте знаел скрития замисъл – обади се дон Естебан.

– Скрития замисъл ли?

– Боже мой, да – каза дон Хосе, – скоро ще разберете.

– Хм, аз не съм от хората, които могат да бъдат накарани да играят смешна роля.

– Все пак така се говори.

– Ако можете да ми докажете, че такова е намерението на правителството във Вашингтон...

– Доказателство лесно може да ви бъде дадено.

– Но убедителни доказателства.

– Писмени – заяви дон Агостин, усмихвайки се. – Знаете ли английски, драги генерале?

– Да, кабалеро, говоря свободно английски и дори пиша на този език.

Дон Агостин отвори едно ковчеже, сложено на масата до него, извади някакви книжа и като ги подаде на господин Дьо Вилие, рече:

– Четете, господин генерал.

Господин Дьо Вилие зачете писмата. Дон Агостин го наблюдаваше скришом.

Въпреки че се владееше, докато четеше, генералът бледнееше, бърчеше вежди, свиваше устни в презрителна усмивка. Когато свърши четенето, господин Дьо Вилие захвърли книжата с нервно движение, което не можа да съдържи.

– Имате право, сеньор – каза той на дон Агостин с глух глас, – тези хора са негодници и ви благодарят, че ми изяснихте много неща за тях.

– Значи най-после се убедихте?

– Как да не се убедя след това, което прочетох?

– Планът е бил чудесно скроен – продължи дон Агостин с

горчивина, – американците, признавайки безсилието си да колонизират Аризона, вместо тази невъзможна за тях колонизация са решили да вършат работата си без правителствена намеса: повикват заселници, основават градове и села, раздават земя и се борят сами, на свой риск и отговорност, с червенокожите и с нас, господарите и собствениците на тази земя.

– Само не мога да разбера – вметна господин дьо Вилие – каква роля играе Мексико в тази работа.

– А е много лесно за разбиране, генерале, Мексико отлично знае, че отцепването, вече опитано веднъж, е неизбежно в близко бъдеще. Докато имаха работа единствено с англосаксонската раса, североамериканците бяха могъщи, ала щом латинската раса се смеси с тях, антагонизмът става твърде голям – няма да минат двайсет години, и републиката Съединени щати ще се раздели на три или четири враждебни щата: Калифорния, Луизиана, Тексас и Ню Мексико ще възвърнат свободата си. Мексико знае това, така както го знаят и самите янки. Мексиканците си въобразяват, че в бъркотията ще си възвърнат провинциите, отнети им от Съединените щати, и че на всичко отгоре Аризона ще остане зорък пазител на техните интереси, противопоставяйки се на всякаква колонизация благодарение на нас, които сме тук всемогъщи. Ето защо, драги генерале, от една страна Мексико ви предлага два милиона франка, за да останете неутрален, докато вашингтонското правителство е готово да ви даде същата сума, ако се съгласите да служите на неговите интереси.

– Благодаря, сеньор дон Агостин, вие ми отворихте очите и съм ви признателен за това. Аз съм военен, вървя направо, без да се занимавам с политика, от която се ужасявам, защото не я разбирам и не искам да я разбера.

– Ще позволите ли за ви запитам, драги генерале, какво възнамерявате да правите?

– Разбира се, сеньор, то е много просто, уверявам ви. Ще поискам от Съединените щати това, което ми дължат и ми предложиха. Що се отнася до Мексико, няма какво да искам, защото не мога и не желая да му правя никаква услуга. Както виждате всичко това ще се уреди много лесно: с два милиона ще възстановя състоянието на майка си и сестра си и пак ще остане достатъчно за мен.

– Добре, генерале, одобрявам намеренията ви, вие притежавате решителност на честен човек и храбър воин. Когато пристигнете в Белия дом, моите писма ще са ви изпреварили; мога предварително да ви уверя, че няма да срещнете никаква трудност в изплащането на дължимата

ви сума. Кога смятате да тръгнете?

– Веднага щом свърши работата с пиратите. Там имам братовчед, когото познавате и от когото ще ми бъде приятно да се отърва.

– Тогава няма да чакате дълго, драги генерале – каза дон Хосе със загадъчна усмивка.

– Значи подготвяте експедиция?

– Да, драги генерале.

– Надявам се, че ще ме включите в нея?

– Невъзможно е, драги приятелю, не ми се сърдете, скоро ще разберете, че не мога да ви взема със себе си.

– А дамите?

– Те ще бъдат тук още утре сутринта.

– Вие говорите с голяма увереност – каза генералът с усмивка.

– Вярно, защото зная, че нищо не може да ми попречи да успея.

– Толкова по-добре, но все пак позволете ми да ви пожелаая добра сполука.

– Благодаря ви – каза младият човек, протягвайки му ръка.

Наставаха от масата.

– Ами вашите пленници – попита генералът, палейки пура, – какво ще правите с тях?

– Чакаме да бъдат заловени и другите пирати, за да ги съдим заедно – отговори старецът добродушно.

– А? Какво казвате, сеньор?

– Самата истина, господин генерал.

– А кога възнамерявате да ги заловите?

– Най-късно утре, но се лъжете, ако мислите, че няма да ги заловим.

– И какво ще направите тогава?

– Ще ги оставим да дойдат сами и да влязат в капана.

– Охо! Струва ми се твърде рисковано, сеньор.

– Ще видите, генерале – каза старецът с оная добродушна усмивка, която озаряваше така приятно лицето му.

– Ще трябва да се съгласите, драги генерале – обади се доктор Герен, – ще стане така, както ви каза дон Агостин.

– По-хубаво не мога и да желая.

– Е, ще видите.

Дръпвайки дон Агостин настрана, докторът му разказа тогава какво му бе доверил Сиди-Муле, какъв съвет му бе поискал войникът и какво му бе показал.

– Значи сте видял документите? – попита старецът.

– Държах ги в ръката си.

– О, това може да ни бъде полезно, ако тези документи са наистина сериозни.

– Такива ми се сториха. Доколкото можах да се уверя, те са написани на английски, на немски и на френски.

– Ако е така, не бива да губим нито миг.

– Така мисля и аз.

– Благодаря ви, докторе.

– Няма защо.

Дон Агостин нареди на Кучильо да потърси Сиди-Мулe и да го доведе колкото може по-бързо, покани синовете си, генерала и доктора да присъстват на това, което щеше да се случи. Всеки зае отново мястото си.

Синята горска улулица пееше за последен път, сякаш да поздрави събуждането на природата. Звездите гаснеха една след друга в небесните дълбини. Гъсти изпарения се вдигаха от Рио Хила и се кондензираха в гъста мъгла над реката. Широка опалова ивица се разстилаше по крайните граници на хоризонта. Дивите зверове се прибираха в неznайните си леговища, минавайки като сенки в мрака. Нощният ветрец, напоен с влага, пробягваше през клоните на дърветата и разклащаше листата. Студът беше ледовит.

Беше малко след пет часа сутринта, множеството сенки просветляваха малко по малко, така че се открояваха почти ясно живописните неравности на един суров и грандиозен пейзаж, който не дължеше нищо на изкуството и бе останал такъв, какъвто е излязъл от ръцете на Твореца. Внезапно, без да се чуе ни най-малък шум, от мрака изскочи многоброен отряд червенокожи воители, който се движеше в индийска нишка с бърза и ритмична крачка. Тези червенокожи, на брой повече от четиристотин воители, бяха всички с бойна окраска и бойно въоръжение. Те се спряха в средата на едно доста обширно обгоряло място, на петдесетина метра от огромна скална грамада.

Почти веднага от друга страна се показа отряд, многочислен като първия, но състоящ се от конници. Ако се съди по краските им, по дрехите им, по оръжията им и по начина, по който вождовете носеха командирското перо, забучено в бойното снопче коса, лесно можеше да се познае, че тези воители са индианците гарвани и шайени. Главатарите се отделиха от двата отряда и се събраха малко настрана, в средата на обгарялото място, насядаха по турски, запалиха лулите си и запушиха

мълчаливо. Сагаморът, или върховният вожд, размени тихо няколко думи с вождовете, после се отдалечи по посока на скалите.

Този велик вожд беше облечен и въоръжен почти по същия начин, както воините му, носеше командирското орлово перо не в бойното си снопче коса, а над дясното ухо, по което се познаваше, че е воин команч. Всъщност този вожд беше Нощната птица. След като мина зад скалите и се озова пред зеещия отвор на подземието, Нощната птица даде сигнал. От дълбините на подземието откликна друг сигнал. Почти веднага се появи Наваха, придружен от четирима други бандити.

– Елате – каза Наваха. – Урубуса ви чака с нетърпение.

Без да произнесе нито дума, Нощната птица последва бандитите. В подземието бандитите се бяха събрали въоръжени, готови да тръгнат. Урубуса направи няколко крачки пред вожда команч.

– Добре дошъл, вожде – каза той. Индианецът се поклони мълчаливо.

– Доведохте ли воините си? – продължи пиратът.

– Нощната птица е именит вожд – отговори гордо вождът. – Езикът му не е раздвоен, каквото обещае, го изпълнява.

– Имам ви доверие, вожде, разчитам, че ще играете честно с мен.

– Нощната птица не разбира думите на Урубуса. Бледоликите си служат с думи, непонятни за червенокожите. Нека моят брат ги повтори! Вождът няма кожа на сърцето си, думата му не е двулична.

– Не исках да ви кажа нищо обидно, вожде, исках само да разберете, че вярвам на думата ви.

– Добре! Вождът разбира, той обеща на Урубуса да го заведе с младите му хора в каменното селище, обитавано от бледоликите, когото неговите приятели наричат дон Агостин. Нали това обеща вождът на Урубуса?

– Да, това – отговори пиратът.

– Добре, а Урубуса обеща оръжия на Нощната птица, за да въоръжи своите воини, къде са тези оръжия?

– Оръжията са готови – продължи пиратът, – нека вождът последва своя приятел и ще види.

– Еа-ах! Вождът ще отиде.

– Елате тогава.

Пиратът влезе в подземието, следван стъпка по стъпка от команча; след като направи няколко завоя и мина няколко галерии, Урубуса се спря пред една дебела, добре затворена врата.

– Тук е – каза той.

Урубуса отвори вратата. В доста дълбока кухня се намираха, от една страна, стотина каси с оръжие, съдържащи пушки, саби, револвери, брадви, ножове за скалпиране; от друга, имаше сто – сто и петдесет бурета барут, струпани едно върху друго.

– Ето, виждате, вожде – каза пиратът.

– Вождът вижда – рече команчът.

– Ако искате да получите тези каси с оръжие и бурета барут, моите бойци ще ги изнесат незабавно от подземиято и ще ги предадат на вашите млади хора.

Нощната птица като че размисляше няколко минути. Урубуса го наблюдаваше скришом, ала лицето на команча беше като от мрамор, нищо не можеше да се прочете по изрисуваните му черти.

– Слънцето ще се вдигне над хоризонта – каза команчът, – времето е ценно. Нужни са няколко часа, за да се пренесат тези оръжия и тези бурета с барут.

– Вярно – рече Урубуса, чиито очи светнаха от задоволство.

– Денят ще бъде много напреднал, когато свърши пренасянето – продължи вождът. – Урубуса ще бъде принуден да отложи похода си до утре, а утре Сандовал може да бъде нащрек.

– Има нещо вярно в това, което казвате, вожде, но какво да правим?

– Моят брат Урубуса е храбър воин, вожд, той даде дума на Нощната птица и ще удържи на нея.

– Разбира се, вожде, заклевам ви се – каза пиратът с радостно движение, което не можа да овладее, но команчът изглежда не го забеляза.

– Моят брат Урубуса ще ми даде ключа от тази пещера и утре моите млади хора ще дойдат да вземат оръжията и барута, които им се падат, утре в същия час както днес, съгласен ли е Урубуса?

– С най-голямо удоволствие, вожде.

– Вождът на команчите има думата на Урубуса, той му вярва.

– Аз ще удържа на думата си, кълна ви се в честта си.

– Оах! – произнесе индианецът. – Воинът не е бърлива жена, вождът ще почака до утре.

– Разбрано – заключи пиратът.

Тогавя затвори вратата на пещерата, извади ключа и го подаде на индианеца, който го взе и го пхна в пояса си.

– Готов ли е Урубуса за тръгване? – попита индианецът.

– Да – отговори пиратът, – но преди да се отдалеча, искам да навес-тя пленничките си.

– Както Урубуса желае – каза команчът, ала защо да ги будите в

този час, за да им кажете думи, които не биха имали никакво значение?

Говорейки така, двамата се бяха върнали там, откъдето бяха тръгнали – само на няколко крачки от мястото, където се намираще постройката, стъкмена за дамите.

– Не искам да имам нищо скрито от вас, вожде – каза Урубуса, решил най-после да разкрие съкровенията си мисъл, – аз възнамерявам да отведа пленничките със себе си.

– Добре! Но защо ще отведете тези жени?

– Защото, вожде, присъствието на пленничките може да ни осигури голямо предимство над нашите врагове, когато проникнем в града, и да ги принуди да преговарят с нас.

– Оох! – каза команчът иронично. – Урубуса не познава Сандовалови. Урубуса ще има пред себе си многобройни и много храбри бойци, Урубуса трябва да предприеме срещу враговете си изненадващо нападение: ако бледоликият вожд даде на Сандовалови дори един миг да се окопитят, ще загуби. Сандовалови са много обиграни, те умеят да си служат с най-изтънчени хитрости, за да сразят враговете си. Каменното селище, което Урубуса иска да превземе, е много голямо, в него има много повече бойци от тия на Урубуса и ако доведе със себе си трите бледолики жени, те ще му бъдат голяма пречка, ще трябва да ги пази грижливо, за да не позволи да бъдат освободени. Щом Сандовалови видят, че Урубуса е довел със себе си трите жени, ще положат неимоверни усилия да се доберат до тях и може би да ги отвлекат – какво ще прави Урубуса тогава? Дори да му надвият и да се види принуден да отстъпи и се оттегли, ако бледоликите жени останат тук, те ще бъдат винаги във властта му и ще му служат за заложници, както е мислел вчера. Ала Нощната птица е вожд команч, той забравя, че Урубуса е много опитен и много храбър воин и не се нуждае от съветите на един беден индианец, ето защо Урубуса ще постъпи както сметне за добре, а това ще бъде винаги добре направено от страна на един толкова велик вожд.

Урубуса бе изслушал думите на вожда команч с най-сериозно внимание, разумните забележки на червенокожия неволно му бяха направили силно впечатление. Както бе казал вождът на команчите, ако оставеше дамите в подземията и обстоятелствата го наложеха, той щеше винаги да може да ги държи като заложници и по този начин, в случай на несполука, си оставяше отворена вратичка да започне преговори с враговете си. Тези съображения възникнаха за момент в главата му: той направо изостави плана, който бе скроил и чиито недостатъци съзнаваше сега.

– Ей Богу, вожде – каза той, усмихвайки се, – благодаря ви, че ми отворихте очите. Ако не бяхте вие, щях да извърша голяма глупост. Отказвам се да отведа пленничките си.

– Еа-ах! Бледоликият вожд може би има право – каза безразлично вождът.

– Вашето красноречие промени решението ми, вожде, ще оставя десетина души да пазят пленничките, така ще бъде много по-добре.

– Чудесно! Урубуса знае какво да прави, той е велик вожд, ще хванем Сандовалови.

Урубуса хвърли доста особен поглед към Нощната птица, ала вождът на команчите беше хладен и безстрастен. Струваше му се, че в гласа на команча долови скрита ирония. Урубуса повика Наваха, заповяда му да подбере една дузина решителни хора, които да останат под негово командване в подземие то да пазят пленничките. Даде най-подробни разпореждания на Наваха и завърши напътствията си така:

– Ако ви нападнат, по-добре убийте пленничките, отколкото да ги отвлекат.

Наваха се поклонил почтително, така всичко бе казано, Урубуса знаеше, че старият пират няма да се поколебае да изпълни нарежданията му.

– А сега – каза Урубуса – ще тръгнем, когато пожелаете.

– Добре! Да тръгнем веднага, загубихме много време.

– Вие знаете, Нощна птица, че вървим слепешком и че не знаем къде отиваме.

– Да – рече команчът, – моят бледолик брат е като малкото на опосума, което току-що се е родило: очите му са затворени.

– Прав сте, вожде – каза Урубуса, смеейки се, – значи вие сте едновременно наш водач и наш главатар, защото без вас не можем нищо да направим.

– Добре! Вождът на команчите ще служи за очи на своя брат, а Урубуса ще изпълни честно всичките си обещания.

– Заклевам ви се още веднъж, вожде.

– О-оах! Вождът каза.

– Но вие ще ме вмъкнете в града на Сандовалови.

– Нощната птица обеща да заведе Урубуса до главния площад на каменното селище на неговия враг, той ще изпълни обещанието си.

– Добре, да вървим.

По заповед на главатара пиратите се метнаха на седлата и се строиха за подход. Те минаха всички криволици на подземие то и накрая, след

почти четвърт час, излязоха на обгарялото място, където ги чакаха червенокожите. Пиратите бяха най-много триста и петдесет, но все стари скитници по границите, свикнали на всякакви трудности в пустинята, надарени с хладнокръвна храброст и издръжливост, способни на всичко заради злато. Индианските вождове се събраха на съвет и определиха какви последни мерки трябва да се вземат. Урубуса беше на седмото небе от радост, но с нищо не я издаваше. Индианците и пиратите, събрани заедно, образуваха отряд от хиляда и сто калени бойци. Никога, доколкото помнеха пиратите, не бе събирана под заповедите на един-единствен главатар такава елитна и толкова многочислена бойна сила.

Урубуса се смяташе сигурен в успеха и действително всичко даваше основание за това. Съветът на вождовете реши пиратите да се движат в средата на колоната, конниците гарвани щяха да образуват авангарда, а индианците шайени – ариергарда. Червенокожите пешаци щяха да се движат отпред и по фланговете на колоната като патрули. Нощната птица, както бе уговорено с Урубуса, поемаше едновременно командването на експедицията и ролята на водач. Съюзниците се бяха разбрали, че щом пристигнат в града-убежище на фамилията Сандовал, Урубуса ще стане върховен вожд и Нощната птица вече няма да командва червенокожите. След като всичко това бе добре уговорено и добре решено, най-после Нощната птица даде знак за потегляне.

Нощната птица предвождаше колоната, Урубуса се движеше близо до него, но на няколко крачки по-назад. Дългата колона проточи многобройните си пръстени като огромна змия по безкрайните криволици на една пътека, направена от диви зверове. Този поход продължи около три часа. Наближаваше девет часа сутринта, когато Нощната птица заповяда да спрат, за да могат конете и индианците пешаци да си отдъхнат.

– Е – попита Урубуса, – наближаваме ли, вожде?

– Още един час – отговори индианецът важно – и моят брат Урубуса ще бъде в каменното селище на бледоликите.

– О-хо-хо! – каза Урубуса, потривайки ръце. – Ето една хубава новина.

Нощната птица разпитваше разузнавачите, несъмнено за да се осведоми и да узнае какво прави врагът. Но нищо не мърдаше, разузнавачите нищо не бяха видели, нито чули, пълна тишина цареше над пустинята. Престоят трая около половин час, после продължиха напред. Този път бяха напуснали равнината, изкачваха се по една планина със стръмни склонове, където конете се хлъзгаха често по свличащата се почва.

Този труден ход продължи доста дълго време; най-после колоната стигна до едно доста обширно плато, където почвата беше твърда.

– Сега – каза Нощната птица на Урубуса – трябва да оставим конете, те стават безполезни.

– Хм, това ще ни затрудни много.

– Може би ще съумеем да го избегнем.

– А как?

– Зависи от конете.

– Какво искате да кажете, вожде?

– Конете на червенокожите воини са приучени да минават навсякъде като мулета, такива ли са и конете на моя брат?

– Ей Богу – извика Урубуса, – всички мои воини са умели, а конете им – великолепно дресирани, те ще минат навсякъде, където минават вашите.

– Толкова по-добре, бледоликите ще запазят конете си.

– На добър път! Да ви призная, вожде, щеше да ми бъде много жал, ако се бе наложило да оставя коня си.

– Е, добре, на моя брат няма да му бъде жал, той ще запази и коня си, и воините си. Да вървим, защото нищо вече не може да спре бледоликия вожд.

Продължиха да се изкачват по планината. Нощната птица следваше пътя, по който преди двайсет и четири часа дон Агостин бе поел с приятелите си, за да пристигне в града-убежище. След много лъкатушни завои, един от друг по-заплетени, пиратите, винаги водени от вожда на команчите, най-после се озоваха пред тесния мост, построен над пропастта, за който говорихме по-горе. Нощната птица мина пръв, другите го последваха.

Чудна работа, колкото повече пиратите се приближаваха до града, толкова по-неспокоен се чувстваше Урубуса, макар че наглед всичко като че ли вървеше чудесно. Именно това дълбоко спокойствие, тази пълна сигурност, които изглежда изпитваха жителите на града, учудваха и плашеха скришом главатаря на пиратите. Урубуса с готовност би казал като знаменит командир при нощно разузнаване около обсаждан от него град:

– Всичко е прекалено спокойно, аз чувам тишината!

Това беше предчувствие, защото няколко минути по-късно бе нападнат от значителни сили и принуден да се оттегли в безредие. Кой знае защо мостът над пропастта бе рухнал под нозете на последния конник, който едва не падна в бездната. Площадката, водеща за входа на

подземието, през което трябваше да се мине, за да се стигне до града, беше твърде тясна, както казахме, така че докато конниците прекосяваха пропастта и навлизаха в подземието, само тези, които минаха последни, разбраха, че мостът се е скъсал, а тъй като тези конници бяха червенокожи воини, те замълчаха за това, сигурно от страх да не уплашат другарите си, ако им разкрият, че всеки път за отстъпление е отрязан.

Главатарят на пиратите се спря за няколко минути, за да оправи редиците и да застане начело на колоната, както се бе уговорил с Нощната птица. Мястото, където Урубуса и неговите бандити се бяха спрели, беше огромна пещера, от която почваха големи галерии, разклоняващи се в различни посоки.

– По коя от тези галери трябва да вървим? – запита Урубуса Нощната птица.

– Галерията, която води до каменното селище на бледоликите, е тази, в края на която Урубуса вижда да свети слънцето – отговори вождът на команчите.

– Аха – възкликна радостно пиратът, – остават ни само няколко крачки!

– Не повече.

– Значи сме в града?

– Да – каза лаконично вождът.

– Дявол да го вземе! – изруга Урубуса, изтегляйки сабята си от ножницата. – Аз...

Нощната птица сложи ръка върху рамото на пирата.

– Какво искате от мен, вожде? – попита Урубуса.

– Нощната птица иска да знае дали Урубуса признава, че вождът е удържал на думата си.

– Признавам и ви благодаря, вожде, вие постъпихте честно.

– Чудесно! Урубуса помни каква дума даде на вожда.

– Каква, вожде, аз ви дадох няколко думи, за коя искате да си спомня?

– Урубуса обеща на червенокожия си приятел да не убива и да не измъчва жените, децата и старците. Спомня ли си бледоликият вожд?

– Възможно е да съм ви дал такова обещание, вожде – изрече Урубуса с ирония, – но съм го забравил и в този момент имам да се занимавам с друго.

– Значи моят брат не го помни?

– Не – отговори пиратът нетърпеливо, – и няма да помня, закачи си го като обица на ухото.

И пришпори коня си.

– Напред! – кресна той.

– Тогава нека брат ми се пази – рече команчът.

И като грабна бойната си свирка, издаде пронизителен звук, който продължи повече от пет минути.

– Проклет индианец! – извика Урубуса. – Ние сме предадени! Напред, съратници, напред!

Той гръмна с револвера си в посоката, където предполагаше, че се намира индианецът, и препусна с все сила, следван от пиратите, които надаваха яростни викове. Главният площад на града беше напълно пуст.

– Грабете! Грабете! – крещяха бандитите.

В същия миг вратите на магическата колиба се разтвориха и от всички страни едновременно срещу пиратите започна ужасна стрелба. Повечето от бандитите бяха още в подземие. Скоро те изскочиха оттам в безредие, облени в кръв и следвани отблизо от червенокожите, които ги нападаха отзад и ги обстрелваха ожесточено.

Урубуса се почувства загубен. Всеки път за отстъпление му беше отрязан, червенокожите и вакеросите на дон Агостин се нахвърлиха върху пиратите, които бяха обградени в железен обръч. Бандитите се бранеха яростно, те нямаха вече друга надежда, освен да паднат в боя, за да избягнат изтезанията. Всеки пират, който паднеше, тутакси биваше скалпиран. Това не беше вече битка, а клане, касапница, каквато се вижда само в тия диви краища. В тази страшна сеч бандитите падаха един след друг, образувайки ужасни купчини от трупове. Червенокожите убиваха, убиваха безспир, безмилостно, безпощадно. Няколко пирати все още се държаха на крака, най-много двајсетина, остатъкът от общо триста. Колкото и да е странно, Урубуса, който продължаваше да се държи в първата редица, не бе получил никаква рана.

– Простете на този нещастник – каза генерал Дьо Вилие.

– Нима искате да бъде вързан за стълба на мъченията? – обади се дон Хосе, облечен като команч, но махнал краските си.

– Ах, страхливец, проклетник! – кресна Урубуса, който го позна. – Умри като куче, предател такъв...

И скочи към дон Хосе с вдигната сабя. Но сабята се изплъзна от ръката му, а той се търколи на земята и въпреки усилията и яростния му рев бе здраво завързан, така че да не може да направи ни най-малко движение. Сиди-Муле бе метнал своята реата-ласо около шията на Урубуса точно когато пиратът се нахвърляше върху дон Хосе.

– Ха така – каза спяхията, – знаех си, че ще си отмъстя.

Бандитът въпреки всичките му напъни бе понесен и захвърлен в колибата, която служеше за затвор. Оставаха още няколко пирати, покрити с рани. Генералът поиска да бъдат помилвани.

– Не – отвърна дон Хосе, – какво да правим с тези негодници? Някой ден те ще избягат и тайната за нашия град ще се разкрие. Те поискаха да влязат в нашето убежище, но вече няма да излязат от него, безопасността на населението около нас, за което сме отговорни, изисква тяхната смърт.

Генералът наведе глава и се отдалечи със свито сърце, ужасен – той, старият и храбър воин – от тази страшна битка. Тържествуващ вик, нададен от червенокожите, извести, че и последният пират е паднал след героична борба.

Генерал Дьо Вилие обаче не се бе отказал да спаси своя недостоен роднина от стълба за изтезания. Той толкова настоява пред дон Агостин и синовете му, че те се съгласиха да му дадат картбланш не за да спасят бандита, това беше невъзможно, а за да го избавят от ужасната смърт, която го чакаше. Към единайсет часа вечерта генерал Дьо Вилие, придружен от дон Хосе, отиде в колибата, където беше затворен Урубуса. Сиди-Муле пазеше на вратата. Злопамятният спяха по свое усмотрение си бе присвоил ролята на тъмничар на своя враг.

– Е – попита го генералът, – как е пленникът?

– Изглежда по-спокоен – отговори спяхията, – яде и ми предложи баснословна сума, ако се съглася да му помогна да избяга. Затова не го изпускам от очи.

– Още ли е вързан?

– Развързах ръцете и краката му, нали е бивш офицер, в края на краищата съм служил под негово командване – каза Сиди-Муле – и макар да е престъпник, не исках да го унижавам.

– Добре си сторил, Сиди – продължи генералът, – благодаря ти.

– Хайде, хайде, няма защо. Все пак пазете се от него.

– Какво би могъл да ми направи?

– Ей Богу, да ви убие, господин генерал. Повярвайте ми, не проявявайте неблагодарумие великодушие, може зле да си изпатите.

– Не говори така, Сиди, този човек е мой родственик.

– Прав сте.

И отвори вратата.

Урубуса беше седнал на купчина слама, облегнал гръб о стената; като съзря братовчедата си, той трепна, но не помръдна.

– Защо идвате да ми се подигравате и да се радвате на жалкото

състояние, в което съм изпаднал?

– Не, господине – прекъсна го генералът с достойнство, – вие сте мой роднина, не искам да забравя това.

– Отдавна – каза пиратът – вие и аз сме забравили това случайно роднинство.

– Лъжете се, господине, лично аз никога не съм го забравял, посещенията ми в този момент го доказва.

– Да, ние се мразим и вие идвате, за да...

– Лъжете се, господине, аз никога не съм ви мразил и винаги съм се опитвал да ви правя добро, не разбирам защо вие ме мразите така.

– Ще ви кажа защо ви мразя. Мразя ви, защото още от моето детство винаги съм ви срещал по пътя си, за да ме спрете и да ми попречите да успея: в Сен-Сир, в полка, в Африка, в Мексико, навсякъде ме спирахте. Аз бях не по-малко образован, не по-малко способен от вас, а вие все ме изпреварвахте, достигнах с труд капитански чин, а вие сте генерал, с мъка ми дадохте ордена на Почетния легион, вие сте негов велик кавалер и, жестока ирония на съдбата, аз бях натоварен да ви донеса заповедта за произвеждането ви в полковник. Имах поземлена концесия, вие ми я отнехте, обожавах жена си, същински ангел, и семейството й се съгласи да ми я даде, ала няколко думи, казани от вас на роднините на това младо момиче, бяха достатъчни, за да провалят брака ми – с една дума, във всичко и навсякъде ви срещах на пътя си, за да ме спрете и да осуетите усилията ми. Бях роден да бъда радостта и честта на семейството си, заради вас станах неговият срам и позор! Бъдете проклет в часа, когато ще умра, знайте, че ви мразя и че ако имах още живот, щях да се опитам с всички средства да си отмъстя за злото, което ми причинихте. Ох – извика той със страшен глас, – мразя ви, негоднико!

Надавайки ревно подгонен звяр, той се хвърли върху генерала и като го сграбчи с удесеторена от яростта сила, се опита да го удуши.

– Хайде, хайде! – извика Сиди-Муле. – Трябва да видим сметката на тази хиена – и като извади кинжала от пояса си, го заби целия във врата на бандита.

Той нададе ужасен вик и падна мигновено. Дон Хосе подхвана почти припадналия генерал и го изнесе от колибата.

– Благодаря, Сиди-Муле – каза бандитът с глух глас, – кажи му пак, че го мразя и че ще го мразя... до... последния си... дъх... ах, отмъщ...

Но не можа да довърши – беше мъртъв.

– Отървахме се от него! – каза Сиди-Муле. – Какъв злодей!...

После, без дори да затвори вратата, тръгна да потърси генерала.

Дон Хосе оказваше помощ на господин Дьо Вилие; генералът беше отчаян, още повече, че не разбираше нищо от несправедливите упреци на своя родственик. Дон Хосе и спахията пренесоха генерала в спалнята му и го сложиха на леглото изпаднал в ужасна треска. Когато след един час се върна в колибата да вземе кинжала си, на който държеше много, Сиди-Муле забеляза, че Урубуса е скалпиран.

– Толкова по-зле за него – каза войникът, – малко ме е грижа, добре че се отървахме от него, каквото ще да казва генералът. Това е мнението ми и аз го подкрепям, както казват в нашия край.

Такова беше надгробното слово за бандита.

XVI

Близко един месец бе изтекъл от събитията, описани в предишната глава. След страшната сцена, разиграла се между него и братовчедата му, генерал Дьо Вилие се разболя отново и няколко дни животът му беше в опасност, но благодарение на всеотдайните грижи на доктор Герен и най-вече на възхитителната преданост на доня Тереса и двете ѝ дъщери най-после болният оздравя напълно.

Доктор Герен с присъщия си лукав вид – ни лук ял, ни лук мирисал – бе заявил, че оздравяването на генерала ще се проточи дълго и че трябва на всяка цена да се избегне ново повторение на болестта, което този път ще бъде смъртоносно. Тогава дамите се настаниха в спалнята на болния и не я напуснаха вече нито денем, нито нощем. Доня Луиса бе заела привилегированото си място от дясната страна на шезлонга, на който се излягаше генералът, тя четеше на оздравяващия, приготвяше му лекарствата и му ги даваше.

Доня Санта помагаше на сестра си във всички тези малки грижи, които изглеждаха специалност на дамите и особено на младите момичета. Доня Тереса следеше всичко с възхитителна тактичност и неизчерпаема доброта. Генерал Дьо Вилие се оставяше със скрито задоволство на тези грижи, които го очароваха, никога не се бе чувствал толкова щастлив. Може би в дъното на душата си болният не желаше да оздравее. Впрочем именно в това го упрекуваше, смеейки се, доктор Герен.

Когато докторът подхващаше този деликатен въпрос, и трите дами се нахвърляха срещу него, така че докторът нямаше друг начин да прекрати това възмущение, освен да избяга, протестирайки, че прекалено глежат своя болен. Сиди-Муле завиждаше на тези очарователни болногледачки, както ги наричаше, но волю-неволю трябваше да се примири, още повече че се подиграваха на оплакванията му, което го въбесяваше. Генералът не знаеше как дамите, отвлечени от пиратите, са били освободени. По молба на болния дон Хосе се зае да задоволи любопитството му.

Забравихме да споменем един факт от сравнително доста голямо значение. Дон Естебан и брат му дон Хосе, когато живееше в резиденцията си в Аризона, обикновено носеха облеклото и краските на червенокожите. Тази мярка, по същество политическа, ласкаеше много индианците и придаваше голямо влияние на синовете на дон Агостин над

команчите, доказвайки им, че потомците на инките не презират носията на своите предци. Двамата бяха успели да се отгъждествят с това облекло толкова добре, че беше невъзможно да се допусне дегизировка, което увеличаваше престижа им и караше индианците да се гордеят с вождовете си, които впрочем те обожаваха.

След първото нападение, предприето от пиратите срещу дон Агостин в лагера му на хълма, дон Хосе бе натоварен от баща си да следи пиратите и по възможност да разбере дали действително са си поставили за цел да открият града-убежище, чиито неизчислими богатства, естествено, би трябвало да са разпалили алчността им. Както видяхме, дон Хосе под името Нощната птица бе успял да установи отношения с пиратите под претекст да ги улесни при вмъкването в града, обитаван от дон Агостин и негово семейство.

Предложението, направено от Нощната птица, беше ценно за бандитите, то трябваше да бъде прието от тях и те действително го приеха с голямо задоволство. Сигурно си спомняте, че първия път, когато Нощната птица бе въведен в подземие, което служеше за скривалище на пиратите, мнимият команч изпита силен страх, разпознавайки това известно му отдавна подземие. В първия момент на изненада той процеди през зъби няколко думи, които, ако бяха чути от пиратите, веднага щяха да го поставят в много неудобно положение. Тези няколко думи бяха:

– Ох! Дано не са открили нищо!

Действително това подземие не беше толкова отдалечено от града, колкото изглеждаше. Чрез галерии, неизвестни на бандитите, то се свързваше с огромните, циклопски подземия под града, които се простираха на значителни разстояния във всички посоки. Сега става ясно защо, когато майката и двете сестри на младия човек бяха отвлечени от пиратите и затворени в своеобразната къща, построена изрично за да ги държат в плен, нямаше нищо по-лесно за Нощната птица от това да се свърже с майка си и да уреди бягството на трите дами, без да гръмне пушка, още повече че по щастлива случайност, в която явно личеше пръст Божи, тайният ход, неизвестен на пиратите, се намираще в спалнята на доня Тереса.

Когато ходът бе затворен, беше почти невъзможно да се открие, ако не се знае за съществуването му и точното му местоположение. Спасяването мина отлично и при изключителни условия на безопасност. Два часа по-късно пленничките бяха в обятията на тия, които обичаха. Средствата на дон Хосе да узнае тайните на пиратите и попадането им в страшна клопка при всякакви други обстоятелства биха били

осъдителни, но тук случаят не беше такъв. Дон Агостин два пъти бе нападан от бандитите, които съвсем не криеха намеренията си; белите бяха във война с бандитите, които не се бояха ни от Бога, ни от закона и не зачитаха нищо.

Най-после дойде времето, когато генерал Дьо Вилие беше напълно излекуван. През дългия оздравителен период съвсем естествено се бяха установили почти интимни и най-вече приятелски отношения между генерала и семейство Сандовал, което го смяташе не само за приятел, но в действителност и за свой член. Дон Агостин и децата му не бяха забравили големите задължения, които бяха поели към френския офицер. Една сутрин, към обяд, довършваха закуската и бяха стигнали до кафето. През цялото ядене генералът беше замислен, почти мрачен. Всички сътрапезници бяха забелязали това твърде необичайно настроение на господин Дьо Вилие, който беше винаги приветлив и весел. Приятелите му го наблюдаваха скришом, чакайки нетърпеливо да се реши да даде обяснение. Генералът бе захвърлил кърпата си за ядене на масата, извади пурата от устата си и се готвеше да заговори, когато Сиди-Муле влезе в трапезарията и подаде на офицера върху табличка от позлатено сребро някакъв сгънат на четири лист.

– Какво е това? – попита господин Дьо Вилие войника си.

– Четете, господин генерал – отговори той. Офицерът се поколеба за момент, но по безгласна молба на Сиди-Муле най-после се реши да вземе листа, като му даде знак с ръка, че е свободен. Спахията отдаде чест и излезе. Господин Дьо Вилие поиска с поглед позволение да прочете това необикновено послание, присъстващите веднага му дадоха исканото разрешение. Той разгъна листа и го прегледа набързо, по лицето му се изписа искрено смайване. Препрочете бавно това странно писмо, сякаш преценяваше думите и търсеше истинския им смисъл, за момент остана замислен, после, подавайки листа на дон Агостин, каза:

– Четете, сеньор, писмото е на френски.

Дон Агостин взе листа, прочете го и го даде на дон Естебан. Така този лист мина от ръка на ръка, преди да се върне у генерала. Дамите бяха напуснали масата, когато кафето бе донесено, тъй че около масата имаше само мъже. Настъпи доста продължително мълчание.

– Е, генерале – запита дон Агостин, – какво решавате?

– Сеньор – отговори офицерът, – аз съм у вас, а не у дома си, не мога да реша без ваше позволение.

– Вие сте у дома си, драги генерале, знаете, че аз ви обичам като син, тъй че действайте, умолявам ви, както желаете. Никой тук няма и

да помисли да ви упрекне, каквото и да направите.

– Благодаря ви, сеньор, значи ще приема срещата, която този нещастник иска от мен.

– И според мен, генерале, имате право, затова дайте заповед да бъде въведен тук или на друго място, което сметнете за подходящо.

И дон Агостин понечи да стане, другите трима – докторът, дон Хо-се и дон Естебан – последваха примера на стареца.

– Прощавайте, кабалерос – каза генералът с любезна усмивка, – благоволете да заемете отново местата си, умолявам ви. Аз ще изслушам този човек тук, в тази стая, във ваше присъствие.

– Но... – понечи да каже дон Агостин.

– Умолявам ви, кабалерос.

Всеки зае отново мястото си. Генералът излезе и се върна почти веднага. Следваше го някакъв човек. Този човек беше Койота. Ала Койота – състарен, отслабнал, набръчкан. Подир него влязоха десетина червенокожи, между които се намиреше Синия облак. Генералът сбърчи вежди.

Дон Агостин разбра този израз на лошо настроение.

– Аз отговарям за пленниците – рече старецът, – синовете ми могат да се оттеглят.

Команчите се поклониха и напуснаха трапезарията, ала останаха на вратата на двореца. Сиди-Муле стоеше до вратата, облегал се с рамо о стената и скръстил ръце на гърдите си.

– В това писмо, което сте ми изпратил – каза генералът на Койота, – вие ми казвате, че ме молите за една услуга и милост, която ще облекчи ужасната смърт, на която сте осъден. Впрочем осъден ли е този човек? – попита той стареца.

– Да, утре ще бъде вързан на стълба за изтезания.

– Не може ли да бъде спасен?

– Не, трябва да бъде изтезаван.

– Дон Агостин де Сандовал има право, аз трябва да умира в ужасни мъчения, тази смърт не ме плаши. Зависи от вас, генерале, да бъде полека.

– Говорете.

– Господине – заговори Койота на отличен френски, – не искам да се опитвам да омаловажавам престъпленията си, няма да се опитвам да злоупотребя с вашето доверие, да ви кажа, че съм дошъл за покаяние. Ето истината: аз не се разкайвам за нищо, ако след един час бъда свободен, ще продължа грабителския си живот. Какво искате? Аз съм по

рождение лош и днес ще ми бъде невъзможно да симулирам покаяние, което никога не ще изпитам.

– За да развивате пред нас теории ли поискахте срещата с мен? – каза строго генералът.

– Ей Богу – изрече дон Агостин с болка, – нима не е останало в сърцето ви нищо, което да ви свързва с човечеството?

Бандитът избухна в смях на осъден.

– Е, не, не съм свършен! Но не съм чудовище – извика той развълнувано. – Хвалех се!... Гордостта ме погуби. Обичам до обожание дъщеря си, дете едва на осемнайсет години! Бях беден, разорен. По произход от стар германски благороднически род, аз исках дъщеря ми да бъде щастлива и богата! Заради нея извърших всички мои престъпления! Дъщеря ми, ох, дъщеря ми! Урубуса узна моята тайна. Как? Не зная. Той ме държеше чрез обичта на дъщеря ми! Смилете се над мен!... – И падна на колене. – Смилете се над мен! Боже мой, нека дъщеря ми бъде щастлива! Не мъчението ме плаши, а мисълта, че след моята смърт дъщеря ми ще бъде нещастна!... Ох, тази мисъл ме влудява. Вижте, аз се унижавам, моля Бога за прошка! Смилете се над дъщеря ми!

Той се влачете на колене. Тази сцена беше ужасна.

– Ох – продължи той, – подложете ме на най-ужасни мъчения, ала дъщеря ми... спасете дъщеря ми!

– Значи най-после сте принуден да признаете, че има Бог? – каза строго дон Агостин.

– Да, аз страдам, ох, страшно се измъчвам.

– Какво искате в края на краищата? – попита генерал Дьо Вилие.

– На вас, моя враг, поверявам дъщеря си! Генерале, обещавайте ми да я направите ваше дете и никога да не ѝ казвате как е живял баща ѝ.

Настъпи мрачно мълчание.

– Заклевам ви се! – произнесе генералът с достойнство. – Вашата дъщеря ще ми бъде като моя, никога нищо няма да узнае за баща си.

Лицето на бандита се преобрази.

– Обещавате ли ми? – каза той тревожно.

– Повтарям ви: заклевам се.

– О, благодаря, благодаря, знаех, че сте великодушен враг, но не бойте се от нищо, аз съм богат, много богат.

– Вашите богатства умират с вас – каза строго генералът, – нима искате невинното дете да се възползва от това злато, всяка частица от което е изцапана с кръв?

– Така е, простете ми – каза той смирено.

– Дайте ми сведенията, необходими за намирането на дъщеря ви.

– Аз ще ви дам сведенията – каза дон Агостин, – документите, които Сиди-Муле е взел от Урубуса, ще ви осигурят всички необходими улеснения.

Генералът даде знак на Сиди-Муле. Войникът донесе всичко нужно за писане. Бандитът се залови да пише; писмото беше кратко.

– Пиша на немски, винаги й пиша на нашия език. Казвам й, че съм на смъртно легло. Сбогувам се с детето си и го поверявам на генерал Дьо Вилие, който ще му бъде баща. Добавям, че умирам разорен.

– Добре – рече генералът, – но аз говоря немски, това ще бъде утешение за дъщеря ви.

Койота връчи писмото на генерала.

– Бъдете благословен, генерале – каза той с дълбоко възмущение. – Сега признавам, че човекът е нищо пред Бога. Ще изтърпя с радост мъчението – зная, че дъщеря ми ще бъде щастлива. Благодаря ви, генерале, и на всички вас, господа.

И излезе с твърда стъпка. След излизането на бандита настъпи кратко мълчание.

– Кабалерос – каза генералът, – всичко е готово за пътуването ми, не желая да присъствам на изтезанието.

– Знаех. Къде отивате?

– Отивам първо във Вашингтон, за да отхвърля условията, които поискаха да ми наложат, после ще се заловя да издиря клетото дете, което осинових.

– Много добре, генерале, младата дъщеря на този бандит е във френски манастир в Нови Орлеан. От Вашингтон идете направо в Нови Орлеан, ще намерите работите си на път към успех.

– Не ме ли лъжете?

– Доказателството – каза дон Хосе, смеейки се, – е, че заминавам с вас, ако благоволите да ме приемете за спътник, генерале. Аз имам да уреждам някои работи във Вашингтон.

– Ще бъде голямо удоволствие за мен.

– Значи се разбрахме.

– Не ни казвайте сбогом – обади се дон Агостин, – след по-малко от един месец ние отново ще се съберем.

– Вярно, но ви моля да ми позволите да се сбогувам с дамите.

– Разбира се, с най-голямо удоволствие.

Казвайки „довиждане“ на дамите, генералът се запъваше и усети, че се изчервява, когато се сбогуваше с доня Луиса. Дон Агостин се

усмихна и изглеждаше много доволен. Един час по-късно генерал Дьо Вилие, дон Хосе, Безследни и Сиди-Муле вече бяха напуснали града убежище. Точно един месец след заминаването си от Аризона генералът и приятелят му дон Хосе влязоха в Нови Орлеан. Генералът се бе сбогувал с предания му Безследни, давайки му петстотин наполеона, които с голяма мъка го накара да приеме. Сиди-Муле си отпочиваше на няколко крачки зад двамата приятели.

– Ах – каза генералът с въздишка, – колко бих бил щастлив, ако...

– Ей Богу – прекъсна го младият човек, усмихвайки се, – аз ви намирам пленителен, генерале. Вие имате в джоба два милиона в хубави полици, остава ви и вашата мина в Аризона, от какво има да се оплаквате?

– Но какво да правя с тази златна мина, приятелю?

– Знам ли – каза дон Хосе, смеейки се.

– Вие сте непоносим – каза генералът с приятелско негодувание.

– Благодаря, господин генерал.

– Право да ви кажа, вие изпитвате злорадство да ме отчайвате, знаете...

– Че обичате сестра ми. Зная, защото сте ми го казвал доста често, тъй че обърнете се към доня Луиса и вярвам...

– Значи вярвате...

– Абсолютно нищо, вие искате много да знаете.

Най-после пътниците стигнаха до къщата, обитавана от дон Агостин де Сандовал и цялото му семейство. Не стана нужда генералът да търси повече, дон Агостин представи на господин Дьо Вилие една очарователна девойка, която дамите вече бяха обикнали безумно. Изтекоха няколко дни в разглеждане на града. Генералът се чувстваше като на тръни; моментът на раздялата приближаваше, а господин Дьо Вилие не смееше да постави въпроса си.

– Между другото – каза дон Агостин една сутрин на закуска – какво мислите да правите с вашата златна мина в Аризона?

– Подарявам ви я, ако това може да ви бъде приятно, драги дон Агостин. Какво искате да направя с нея аз, който заминавам за Франция и никога няма да се върна в тази страна?

– Не говорете така! Кой знае... – каза дон Хосе с усмивка.

– Да, вярно – промърмори генералът, – но в такъв случай би трябвало да се върна в Америка...

– За да се ожените за сестра ми Луиса, нали, генерале? – допълни дон Хосе.

Генералът се смути от това неочаквано подмятане.

– Какво – каза дон Агостин, – значи вие обичате дъщеря ми?

– С цялата си душа – промълви генералът.

– Чудесно! А защо не ми го казахте? Предполагам, че дъщеря ми не е безразлична към вас.

– И аз предполагам – продължи дон Хосе, смеейки се, – малката говори само за спасителя си на всекиго, който иска да я слуша.

– Е, в такъв случай, драги генерале – заяви дон Агостин, – разрешавам ви да направите предложение.

– О, господине, как съм заслужил такова благоволение?

– Да не говорим за това, драги генерале, но ако сте съгласен, да поговорим за сделки.

– На ваше разположение съм, сеньор, но трябва да ви призная, че не зная за какви сделки желаете да говорим.

– Става дума за вашата мина, която искам да купя.

– О, скъпи дон Агостин!

– Извинете, драги генерале, но не приемам подаръци, както самият вие не бихте приел, нали така?

Генералът се поклони, без да отговори.

– Ето защо трябва да признаете, че имам право – продължи старецът. – Ако приема подаръка, който искате да ми направите, ще ви ограбят нечестно. А в доказателство ви предлагам шест милиона за вашата златна мина.

– Какво! – извика генералът, пребледнявайки.

– Казах – шест милиона франка, приятелю, приемате ли?

– Вие се шегувате, сеньор, това не е хубаво.

– Не се шегувам, драги генерале – каза старецът, разстилайки книжа на масата, – ето полици от първите парижки банкери.

– Но това е сън! – извика генералът, замаян от радост и изненада. – Позволете ми да отида да направя предложение на вашата очарователна дъщеря.

– Че защо така? – каза дон Агостин, усмихвайки се.

– Защото, ако вашата дъщеря ми откаже ръката си, тази сума ще бъде безполезна и нищо не ще ме накара да я приема.

И напусна трапезарията почти тичешком, оставяйки дон Агостин и двамата му сина смаяни.

След две минути генералът се върна, следван от дамите; доня Луиса се хвърли в обятията на баща си. Две седмици по-късно стана сватбата. На нея дойдоха много гости; всички големи семейства от Нови

Орлеан сметнаха за чест да присъстват на сватбата на генерал граф Дьо Вилие. Младоженците прекараха още един месец в Нови Орлеан. Денят на заминаването дойде, както идва всичко в този подлунен свят.

Раздялата беше жестока, особено за дон Агостин, който на тази възраст не се надяваше да види повече дъщеря си.

В последния момент дон Хосе реши да придружи младоженците, което ги зарадва много. Пътуването беше много приятно, нищо не помрачи щастието на пътниците. Генералът не искаше да се раздели със Сиди-Муле. Положението на бившия спахия беше доста несигурно, ала генералът бе обещал да го задържи при себе си и наистина го стори.

Майката и сестрата на генерала не можеха да свикнат с новото си състояние след толкова мъки и премеждия.

Генералът никога не произнасяше името на недостойния си родственик, майка му и сестра му също не говореха за него, тъй като знаеха, че този спомен е мъчителен за него. Шест месеца след завръщането си във Франция генералът омъжи младото момиче, което бе осиновил по такъв необикновен начин, за един свой приятел полковник, давайки й сто хиляди франка зестра. Осиновената му дъщеря беше щастлива, генералът бе удържал честно на дадената дума. Няколко месеца по-късно дон Хосе Перес де Сандовал поиска ръката на прелестната Лора, сестрата на генерала. Това беше брънка, която свързваше двата рода.

Половин месец след сватбата им младоженците се качиха на параход за Галвестън, пристанище в Тексас, където пристигнаха благополучно.

КРАЙ

© 1991 Борис Миндов, превод от френски

Gustave Aimard
Les Bandits de l'Arizona, 1881

Сканиране: Светослав Иванов, 2008
Разпознаване и редакция: VHorse, 2008
Последна редакция: NomaD, 2008

Издание:

Гюстав Емар. Бандитите на Аризона
„Трнев & Трнев и с-ие“, София, 1991
Редактор Иван Трнев
Илюстрация за корицата Емилиян Станкев
Художник Лили Басарева
Коректор Магдалена Атанасова
Графично оформление Стефан Узунов
Формат 32/84/108. Цена 10,98 лв.
Дадена за печат: м. октомври 1991 г.
Излязла от печат: м. ноември 1991 г.
с/о Jusator, Sofia

Librairie Grund Paris, 1955

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9269>]